

**ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ**

**ΠΜΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ
ΣΤΕΛΕΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:

ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΜ.ΤΣΙΡΙΤΑΚΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΜ.ΤΣΙΡΙΤΑΚΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Α.ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Δ.ΜΑΛΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΩΡΟΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα.....	3
1.1: Η συμβολή του τραπεζικού συστήματος στην ελληνική οικονομία.....	4
ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Τραπεζικές υπηρεσίες.....	7
ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Παρουσίαση των Τραπεζών.....	16
3.1: Δραστηριότητες των Τραπεζών.....	16
ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Η αποτελεσματικότητα στον τραπεζικό τομέα.....	36
4.1: Μετρώντας την παραγωγικότητα μιας τράπεζας.....	37
4.2: Οικονομίες Κλίμακος και Φάσματος.....	40
ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Παρουσίαση και ερμηνεία των δεικτών αποδοτικότητας και κερδοφορίας.....	42
5.2: Ανάλυση κερδοφορίας με την χρήση δεικτών.....	48
ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Συμπεράσματα.....	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	53
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	66

Εισαγωγή

Οι εξελίξεις που διαδραματίστηκαν στο διεθνές τραπεζικό σύστημα καθώς και ανακατατάξεις που έλαβαν χώρα την τελευταία 10ετία, θέτουν μια νέα πραγματικότητα στην αξιολόγηση των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ο τραπεζικός τομέας κατέχει ένα σημαντικό ρόλο και συμβάλλει ουσιαστικά στη χρηματοδότηση της εθνικής οικονομίας. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο δεκαετιών, οι ελληνικές τραπεζικές εργασίες έχουν υποβληθεί σε ουσιαστικές εξελίξεις που προκλήθηκαν κυρίως από τις τροποποιήσεις που εμφανίστηκαν στο εξωτερικό περιβάλλον, συνέπεια της αυξανόμενης νομισματικής και οικονομικής ολοκλήρωσης.

Οι νέοι κανόνες συμμόρφωσης των τραπεζικών ιδρυμάτων, η Βασιλεία I και II, οι νέες εποπτικές αρχές, ιδιαίτερα όσον αφορά τις Ευρωπαϊκές Τράπεζες, το μεγάλο κύμα συγχωνεύσεων και εξαγορών, καθώς και η ανάδειξη νέων τραπεζικών κολοσσών από αναπτυσσόμενες χώρες όπως τα BRICs (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία και Κίνα) έχουν αλλάξει το σκηνικό στο παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα.

Η γενική πεποίθηση μεταξύ τραπεζιτών και ακαδημαϊκών είναι ότι ο ανταγωνισμός διεθνώς έχει αυξηθεί στο σύγχρονο περιβάλλον. Για να κατανοήσουμε το κατά πόσο οι τράπεζες μπορούν να δημιουργήσουν οικονομίες κλίμακας και φάσματος, θα πρέπει να προσδιορίσουμε τις τράπεζες ως οικονομικές οντότητες. Δηλαδή, θα πρέπει να ορίσουμε με ακρίβεια το τι είναι μια τράπεζα.

Μια τράπεζα ή ένα πιστωτικό ίδρυμα είναι ένα μέλος του οικονομικού συστήματος που προσφέρει υπηρεσίες σε επιχειρήσεις και ιδιώτες, έτσι ώστε να επιτύχουν τους στόχους και τις ανάγκες τους. Μεταξύ άλλων έχουν αποταμιευτικό χαρακτήρα (διατηρούν καταθέσεις), χρηματοδοτικό (παρέχουν δάνεια), λειτουργούν ως διαμεσολαβητές σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες κ.α.. Οι λειτουργίες αυτές ενέχουν κόστος και κινδύνους για το πιστωτικό ίδρυμα. Εάν οι τράπεζες επιτύχουν να συνδυάσουν τις λειτουργίες αυτές αποτελεσματικά, δημιουργούν πλούτο για το κοινωνικό και οικονομικό σύνολο και έναν πολύ σημαντικό οδηγό για ανάπτυξη. Όταν όμως ο τραπεζικός κλάδος δεν λειτουργεί αποτελεσματικά, δημιουργείται «χρηματοοικονομική αστάθεια». Σύμφωνα με την εμπειρική βιβλιογραφία (King και Levine 1993; Levine 1997), οι τράπεζες αποτελούν τον πιο ευάλωτο κλάδο σε μια οικονομία λόγω πολλών παραγόντων όπως :

- Ο ισολογισμός των τραπεζών περιέχει πολλές βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, που εμφανίζονται στο παθητικό τους, ενώ παράλληλα έχει και πολλά μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία δεν μπορούν πάντοτε να ρευστοποιηθούν με ευκολία ή δεν ρευστοποιούνται για μην υποστεί το χαρτοφυλάκιο της τράπεζα «μόλυνση». Αυτό αφήνει ευάλωτη μια τράπεζα σε απουσία υπόλοιπου καταθέσεων ασφαλείας.
- Οι επιχειρήσεις με μεγάλη μόχλευση συνήθως εγκλωβίζονται σε μια πολύ «επικίνδυνη συμπεριφορά». Στις περιπτώσεις αυτές, όταν κερδίζεται το «στοίχημα», οι μέτοχοι κερδίζουν, αντίθετα αν χαθεί τότε οι δανειστές πληρώνουν το κόστος. Αυτό το πρόβλημα διαμεσολάβησης ισχύει σε πολύ μεγάλο βαθμό στις τράπεζες, αφού τείνουν να έχουν πάντα πολύ μεγάλη μόχλευση. Το μεγαλύτερο μέρος των δανειστών μιας τράπεζας είναι οι μικροκαταθέτες της, οι οποίοι διαθέτουν ελάχιστη πληροφόρηση και δεν γνωρίζουν τις δραστηριότητες που αναλαμβάνει το πιστωτικό ίδρυμα και τους κινδύνους, στους οποίους εκτίθεται (πρόσφατο παράδειγμα, αποτελεί η «φούσκα» των στεγαστικών δανείων στις Η.Π.Α., και η δευτερογενής αγορά τους – subprimes).

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

1.1 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το τραπεζικό σύστημα είναι ό,τι είναι το κυκλοφορικό σύστημα για έναν οργανισμό καθώς μέσω αυτού συντηρείται αλλά και αναπτύσσεται το εθνικό σώμα. Ο ρόλος του όμως δεν σταματάει εκεί. Αποτελεί τον πυρήνα και τη βάση του Χρηματοοικονομικού Συστήματος. Γι' αυτό το λόγο τόσο η θεωρία όσο και οι εμπειρικές μελέτες συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι η ευρωστία και η εύρυθμη λειτουργία του τραπεζικού τομέα συνιστούν προϋποθέσεις για την υγιή ανάπτυξη της οικονομίας και την αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων.

Συνεπώς είναι πολύ σημαντικό να είναι ενταγμένο σε μια γενική εθνική πολιτική, που στόχο έχει να κατανέμει τους εθνικούς πόρους με τέτοιον τρόπο, ώστε από τη μία να διατηρούνται οι υπάρχουσες δραστηριότητες και από την άλλη να αναπτύσσονται καινούριες δραστηριότητες, που θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και θα συντελέσουν όχι μόνον στην ανάπτυξη, αλλά και στη γενικότερη κοινωνική λειτουργία. Δεν έχει σημασία αν αυτό το σύστημα συντίθεται από ιδιωτικές ή κρατικές τράπεζες. Αυτό το οποίο έχει σημασία είναι να ελέγχεται στη λειτουργία του. Δεν έχει σημασία δηλαδή ποιος εισπράττει το τραπεζικό κέρδος. Σημασία έχει να μην χάνει τον προσανατολισμό του ως σύστημα και να εξυπηρετεί μια εθνική πολιτική ανάπτυξης.

Σημαντικές είναι οι εξελίξεις που δρομολογήθηκαν από τα μέσα της δεκαετίας του 1980, που έως τότε χαρακτηριζόταν από έντονες στρεβλώσεις και εγγενείς αδυναμίες και κορυφώθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Οι εξελίξεις αυτές υπήρξαν το συνδυαστικό αποτέλεσμα της προσαρμογής της χώρας μας στις συνθήκες λειτουργίας του ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίως από το 1993, καθώς και της προετοιμασίας για την ένταξη της στην Ευρωζώνη το 2001. Κωδικοποιημένα, οι βασικοί παράγοντες που συνέβαλαν, την τελευταία δεκαετία, στο μετασχηματισμό του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και την προσαρμογή του στις συνθήκες που διαμορφώνονται στην ενοποιημένη Ευρωπαϊκή Χρηματοπιστωτική Αγορά είναι:

- Η Θεσμική Απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος, με την κατάργηση των διοικητικών περιορισμών στις τιμές, τις ποσότητες και τη διάρθρωση του Πιστωτικού Τομέα.
- Η μεταβολή του Πλαισίου Κανόνων και εποπτείας των τραπεζών, με την απορύθμιση βασικών πτυχών λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος.
- Η ενίσχυση των ρυθμών ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και η επίτευξη μακροοικονομικής σταθερότητας, με την εμφάνιση και διατήρηση χαμηλών επιτοκίων, τόσο σε ονομαστικούς όσο και σε πραγματικούς όρους.
- Η ταχεία τεχνολογική πρόοδος στον τομέα των επικοινωνιών και της Πληροφορικής, η αυξανόμενη ενοποίηση των διεθνών Αγορών χρήματος και Κεφαλαίου, καθώς και οι μεταβολές των αναγκών των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών για τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Αυτές οι θεμελιώδεις δυνάμεις μεταμόρφωσαν τον χρηματοοικονομικό τομέα, διαμόρφωσαν το περιβάλλον λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην

Ελλάδα, ενώ επέδρασαν καθοριστικά στην ενίσχυση του επιπέδου Ανταγωνισμού της ελληνικής τραπεζικής Αγοράς.

1.2 Η συμβολή του τραπεζικού συστήματος στην ελληνική οικονομία

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, όπου δραστηριοποιούνται 64 πιστωτικά ιδρύματα και στο οποίο αναπτύσσεται ένας εντονότατος ανταγωνισμός, αποτελεί το δυναμικότερο κλάδο της ελληνικής οικονομίας και συμβάλλει άμεσα στη διαμόρφωση του ΑΕΠ κατά περισσότερο από 4% (3,6% το 2003) και στην ενίσχυση της ελληνικής κοινωνίας.

Οι ελληνικές τράπεζες λοιπόν, παρέχουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών σε ιδιώτες, επιχειρήσεις αλλά και στο ελληνικό Δημόσιο. Η χρηματοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών στην Ελλάδα, ελληνικών και αλλοδαπών συνέβαλε επίσης, στην προώθηση του εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων, ιδίως δε των μικρομεσαίων, και συνακόλουθα στη δημιουργία προϋποθέσεων για την περαιτέρω ανάπτυξη δυναμικών κλάδων της οικονομίας. Ακόμα, οι τράπεζες στην Ελλάδα παρέχουν στους θετικούς αποταμιευτές της οικονομίας ένα ευρύ φάσμα εναλλακτικών επιλογών σε ό, τι αφορά τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου τους, με την προσφορά τραπεζικών, επενδυτικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Επίσης σε ότι σχετίζεται με τον τομέα των μαζικών πληρωμών, μέσω της χρήσης των υπηρεσιών πληρωμών των τραπεζών (που παρέχονται είτε σε διμερή είτε σε διατραπεζική βάση) κατέστη δυνατή η δραστική μείωση του συναφούς κόστους Υπηρεσιών του Δημοσίου αλλά και πολλών μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεων.

Μεταξύ των 64 τραπεζών που σήμερα δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα αναπτύσσεται εντονότατος ανταγωνισμός για τη διατήρηση της υφιστάμενης και τη διεκδίκηση νέας πελατείας με κυρίαρχο στοιχείο την τιμολόγηση των υπηρεσιών. Ο βαθμός συγκέντρωσης σύμφωνα και με τους δύο διεθνώς αποδεκτούς τρόπους μέτρησής του για τις ελληνικές τράπεζες είναι χαμηλός έως μέτριος και κυμαίνεται γύρω στο 66%. Υψηλότερος μεν του αντίστοιχου δείκτη συγκέντρωσης των διεθνών χρηματοπιστωτικών κέντρων, όπως του Ηνωμένου Βασιλείου και του Λουξεμβούργου, πολύ πιο βελτιωμένος όμως από την Ολλανδία, το Βέλγιο, την Φινλανδία, την Πορτογαλία και άλλες χώρες, στις περισσότερες εκ των οποίων ο βαθμός συγκέντρωσης υπερβαίνει το 80 - 85%.

Η παρουσία των ελληνικών τραπεζών εκτός Ελλάδος σε όρους καταστημάτων και προσωπικού (3.000 καταστήματα και 42.000 άμεσα απασχολούμενοι) σε Αίγυπτο, Αλβανία, Βουλγαρία, Κύπρο, Ουκρανία, ΠΓΔΜ, Πολωνία, Ρουμανία, Σερβία και Τουρκία είναι πλέον σχεδόν ισοδύναμη με την παρουσία τους στην Ελλάδα.

Όσον αφορά το δανεισμό των νοικοκυριών και σύμφωνα και με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η χώρα μας έχει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά (86%) λόγω συνολικών πιστώσεων προς το ΑΕΠ, έναντι 230% στην Ιρλανδία, 200% στη Δανία, 164% στην Ισπανία, 162% στο Ηνωμένο Βασίλειο και 148% στην Πορτογαλία. Ο μέσος όρος των 25 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 132%, της ευρωζώνης 129%, ενώ τέλος το

χαμηλότερο ποσοστό είναι αυτό της Φινλανδίας που ανέρχεται στο 79%. Ο λόγος των δανείων σε καθυστέρηση προς το σύνολο των δανείων της ίδιας κατηγορίας:

* στην καταναλωτική πίστη μειώθηκε τα δύο τελευταία χρόνια σχεδόν κατά μια ποσοστιαία μονάδα ετησίως και το 2007 διαμορφώθηκε στο 6,0%, και * στη στεγαστική πίστη διατηρείται την τελευταία τριετία περίπου σταθερό στο 3,6%, γεγονός που αποδεικνύουν την άσκηση συντηρητικότερης πολιτικής δανεισμού από τις τράπεζες με αποτέλεσμα τη σταδιακή βελτίωση του χαρτοφυλακίου δανείων προς τα νοικοκυριά.

Ενδεικτικά αναφέρεται πως σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία έχει και την αποκλειστική αρμοδιότητα παρακολούθησης θεμάτων σχετικών με το ύψος του δανεισμού των ελληνικών νοικοκυριών, τον Ιούνιο του 2007: * 4,6 στις 10 αιτήσεις χορήγησης πιστωτικής κάρτας και 4,4 στις 10 αιτήσεις χορήγησης καταναλωτικών δανείων χωρίς εγγύηση απορρίπτονται από τις τράπεζες. Από μια άλλη θεώρηση, ο περιορισμός των δανείων σε καθυστέρηση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα νοικοκυριά δεν φαίνεται να είναι "υπερχρεωμένα", αφού κατάφεραν να απορροφήσουν, χωρίς εμφανή δυσκολία, τις αυξήσεις επιτοκίων των τριών τελευταίων ετών (κατά 1,75%). Εάν τα νοικοκυριά ήταν "υπερχρεωμένα", όπως με έμφαση υποστηρίζεται, λογική θα ήταν αύξηση και όχι συρρίκνωση του ποσοστού των δανείων σε καθυστέρηση πολύ περισσότερο δε όταν αυξάνονται τόσο τα υπόλοιπα (2007: 23,2%, 2006 26,7%) όσο και η πελατειακή βάση.

Σχετικά με το επίπεδο επιτοκίων η σύγκλιση των ονομαστικών τραπεζικών επιτοκίων δανεισμού ανάμεσα στην Ελλάδα και στα υπόλοιπα κράτη μέλη της ευρωζώνης είναι τα τελευταία χρόνια διαρκής. Αυτό κατέστη εφικτό λόγω ιδίως της συνεχούς ενίσχυσης του ανταγωνισμού στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, και της ανάπτυξης από τις τράπεζες πιο αποτελεσματικών μεθόδων υπολογισμού και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου. Η διαφορά ανάμεσα στην Ελλάδα και στα υπόλοιπα κράτη μέλη της ευρωζώνης όσον αφορά τα ονομαστικά τραπεζικά επιτόκια δανεισμού προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις, για όλες τις κατηγορίες νέων δανείων, κυμαίνεται:

Από 0,36 έως 0,73 στην επιχειρηματική πίστη, 1,26 στην καταναλωτική πίστη, και από μείον 0,71% έως μείον 0,51% στη στεγαστική πίστη. Με δεδομένη την κατά το 1% προς τα άνω απόκλιση του εγχώριου πληθωρισμού από το μέσο όρο της ευρωζώνης, τα παραπάνω ποσοστά, στο σύνολό τους, αν αποπληθωριστούν, διαμορφώνονται από μείον 1,71 έως +0,26%, δηλαδή από αρκούντως αρνητικά ως οριακά θετικά. Επίσης, εν αντιθέσει με όσα διαρκώς αναφέρονται, τα ονομαστικά επιτόκια στην Ελλάδα δεν είναι σε καμία κατηγορία δανεισμού τα μεγαλύτερα στην ευρωζώνη (τα ακριβότερα επιτόκια παρατηρούνται ενδεικτικά σε Αυστρία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία και Σλοβενία). Ειδικά δε στη στεγαστική πίστη τα ελληνικά νοικοκυριά απολάμβαναν, όπως προανέφερα, τον Ιανουάριο του 2008, τα χαμηλότερα επιτόκια μεταξύ των κρατών μελών της ευρωζώνης.

Σε ό,τι αφορά τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών, αυτά σε όλες τις χώρες είναι τα υψηλότερα εξαιτίας της φύσης και της λειτουργίας της πιστωτικής κάρτας (ανακυκλούμενη πίστωση, έλλειψη εμπράγματης ασφάλειας, υψηλότερος λειτουργικός κίνδυνος, απάτες, κλοπές).

Εξαιρέση, όπου πράγματι η Ελλάδα έχει τα υψηλότερα επιτόκια, αποτελούν τα άνω των πέντε ετών υφιστάμενα υπόλοιπα τραπεζικών δανείων προς επιχειρήσεις. Πρόκειται όμως για δάνεια τα οποία έχουν χορηγηθεί στο απώτερο πλέον παρελθόν,

πολλά εξ αυτών πριν από τη νομισματική ενοποίηση, με υψηλότερο πληθωρισμό και δραχμικά επιτόκια κατά τη χορήγησή τους και τα οποία βαθμηδόν αντικαθίστανται από νεότερα δάνεια με αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση και σύγκλιση των επιτοκίων τους με το μέσο όρο της ευρωζώνης. Στις τραπεζικές καταθέσεις, πάντως, τα ελληνικά νοικοκυριά απολαμβάνουν τα τελευταία χρόνια υψηλότερα επιτόκια από το μέσο όρο των υπολοίπων κρατών- μελών της ευρωζώνης, ενώ όσον αφορά τις επιχειρήσεις, με μοναδική, κυριολεκτικά, εξαίρεση το επιτόκιο καταθέσεων overnight (μιας ημέρας) στο οποίο ενσωματώνονται και έξοδα για φύλακτρα και το οποίο πράγματι είναι από τα ακριβότερα στην ευρωζώνη. Για όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες τα επιτόκια καταθέσεων κυμαίνονται στο μέσο όρο, ενώ τα χαμηλότερα επιτόκια καταθέσεων παρατηρούνται σε Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο Σλοβενία και Φινλανδία). Η μερισματική πολιτική των ελληνικών τραπεζών ασκείται περίπου με το 45-50% των καθαρών τους κερδών (κέρδη προ φόρων). Τα μερίσματα που πληρώθηκαν από τις έξι μεγαλύτερες τράπεζες και τους ομίλους τους σε έλληνες και ξένους ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, υπερέβησαν τα 1.800 εκατ. ευρώ το 2007. Ως προς τον αριθμό των μετόχων αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα οι ιδιώτες επενδυτές υπερβαίνουν τους 1.200.000, ενώ οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές κατέχουν το 1/3 περίπου του μετοχικού κεφαλαίου των εν λόγω τραπεζών που αντιστοιχεί σε 15 δισ. ευρώ σε κεφαλαιοποίηση, τη μεγαλύτερη δηλαδή σε μέγεθος ξένη επένδυση στην Ελλάδα σε επίπεδο κλάδου.

Συνεπώς, προκύπτει ότι η κερδοφορία των τραπεζών, αυτά τα φοβερά υπερκέρδη" για τα οποία "κατηγορείται" το τραπεζικό σύστημα, δεν διανέμεται σε μια μικρή ομάδα προσώπων που απασχολείται στο τραπεζικό σύστημα, αλλά επιστρέφει στην κοινωνία. Από τα στοιχεία του 2007 όπως προκύπτει από την μελέτη ένα ποσοστό 45% έως 50% περίπου διανεμήθηκε, μέσω της μερισματικής πολιτικής των τραπεζών στους μετόχους, οι οποίοι είναι κυρίως ιδιώτες επενδυτές (υπολογιζόμενοι σε 1.200.000), Έλληνες και ξένοι θεσμικοί επενδυτές, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, και νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου. Ένα ποσοστό 10% έως 15% περίπου αποδόθηκε σε φόρους στο ελληνικό Δημόσιο, ενώ, τέλος ένα ποσοστό 35% έως 45%, σύμφωνα με την πάγια πρακτική των τραπεζών, αναμένεται να επανεπενδυθεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό στο πλαίσιο της διαρκώς αυξανόμενης οργανικής ανάπτυξης των ελληνικών τραπεζών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Είναι ευρέως γνωστό ότι ο αριθμός των τραπεζικών καταστημάτων στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί πάρα την πτωτική τάση που παρατηρήθηκε τόσο στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Ευρωζώνης. Η εξέλιξη αυτή βέβαια, αντανακλά εν μέρει την προτίμηση της πελατείας των τραπεζών στην Ελλάδα για την πραγματοποίηση τραπεζικών συναλλαγών κυρίως μέσω των καταστημάτων.

Παράλληλα με την αύξηση των αριθμών των καταστημάτων, σημαντική και συστηματική υπήρξε η προσπάθεια των εγκαταστημένων στη χώρα μας τραπεζών να διευρύνουν της χρηματοοικονομικές του υπηρεσίες. Έτσι εκτός από τις παραδοσιακές (υπηρεσίες) όπως καταθετικά προγράμματα και δανειακά προϊόντα, δημιουργήθηκαν και κάποιες νεότερες όπως το ATM, phone banking, mobile banking, internet banking και το e-banking.

Αναλυτικότερα:

ATM (ασύγχρονη Transfer Mode) είναι ένα τεχνολογικό σύστημα που αναπτύχθηκε για τόσο σε τοπικό όσο και δίκτυα ευρείας περιοχής (LAN και WAN), και έχει σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση των δεδομένων, καθώς και βίντεο και κίνησης φωνής σε πραγματικό χρόνο, την ίδια στιγμή. Η αρχιτεκτονική του συστήματος επιτρέπει τη χρήση των διακοπών που δημιουργήθηκε λογική κυκλώματα και στα δύο άκρα της ροής δεδομένων, η οποία εξασφαλίζει πρωτοφανή ποιότητα της υπηρεσίας. Όταν ATM σχεδιάστηκε αρχικά στη δεκαετία του 1990, πολλοί θεώρησαν ως το «επόμενο καλύτερο πράγμα» στη δικτύωση τεχνολογίες δεδομένου ότι θα μπορούσε να χειριστεί τόσο LAN και WAN τεχνολογιών, επιτρέποντας στους χρήστες να «άλμα» μεταξύ των LAN και WAN χωρίς δυσκολία, με άλλα λόγια, θα είχε γίνει ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο σύστημα που συνδυάζει και τα δύο. Δυστυχώς, ATM δεν έγινε ποτέ ένα "μαγικό" end-to-end λύση ενσωμάτωση τεχνολογιών LAN και WAN. ATM LAN προσαρμογείς για υπολογιστές που βασίζονται ακριβά, και τα πρότυπα για τη διασύνδεση των δικτύων που χρησιμοποιούν το σύστημα ATM κελί ήταν συχνά συγχέονται και καθυστερήσε. Τηλεφωνικές εταιρείες, ISPs και τις μεγάλες εταιρίες έκαναν χρήση των ATM για τους WAN αρχιτεκτονική και η κριτική κορμού του QoS διότι θα μπορούσε να διαβεβαιώσω.

Τον τελευταίο καιρό είναι έκδηλη η πρόθεση των μεγάλων ελληνικών τραπεζών να καλλιεργήσουν τις σχέσεις τους με τη νέα τεχνολογία και να προχωρήσουν σε στρατηγικές συμμαχίες με εταιρείες των κλάδων πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών, καθώς και με εταιρείες παροχής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Το πρώτο βήμα έγινε στον τομέα της τηλεφωνικής τραπεζικής εξυπηρέτησης. Πολλές είναι οι τράπεζες που είτε με δικούς τους πόρους είτε μέσω Outsourcing, παρέχουν τη δυνατότητα, μέσω μιας οποιασδήποτε τηλεφωνικής συσκευής, στους πελάτες τους:

- να ενημερώνονται για τα υπόλοιπα των λογαριασμών τους
- να μεταφέρουν χρήματα μεταξύ των λογαριασμών τους

- να πραγματοποιούν πληρωμές
- να εκτελούν χρηματιστηριακές εντολές
- να αιτούνται τραπεζικά προϊόντα

Οι υπάλληλοι της Τράπεζας (αντιπρόσωποι) που βρίσκονται στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής, με την βοήθεια σύγχρονων συστημάτων (CTI, CRM) μπορούν να παρέχουν συνεχή τηλεφωνική υποστήριξη και ενημέρωση των πελατών για ένα συνεχώς διευρυνόμενο πλήθος τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών. Μέσω του Phone-Banking, η Τράπεζα γίνεται πλέον προσιτή από το σπίτι το γραφείο το αυτοκίνητο, ενώ ταυτόχρονα διατηρείται ως ένα βαθμό η παραδοσιακή τραπεζική σχέση μεταξύ υπαλλήλου και πελάτη.

Το Mobile Banking είναι το λιγότερο διαδεδομένο κανάλι ηλεκτρονικής τραπεζικής, κυρίως διότι η τεχνολογία που χρησιμοποιείται δεν καλύπτει τις αυξημένες απαιτήσεις ταχύτητας και ασφάλειας. Αρκετές είναι οι ελληνικές τράπεζες που έχουν αρχίσει να παρέχουν υπηρεσίες Mobile Banking τόσο με ανταλλαγή γραπτών μηνυμάτων όσο και μέσω Wap. Ο πελάτης της τράπεζας, χρησιμοποιώντας το κινητό του τηλέφωνο και τους προσωπικούς κωδικούς χρήσης των υπηρεσιών, μπορεί, από οπουδήποτε κι αν βρίσκεται, να παρακολουθεί τις κινήσεις των λογαριασμών του, να ενημερώνεται για τα υπόλοιπά τους και να πραγματοποιεί, μεταξύ των λογαριασμών του, μεταφορές ποσών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι υπηρεσίες ειδοποίησης του πελάτη με γραπτό μήνυμα για διάφορα τραπεζικά θέματα (π.χ. αυξομείωση υπολοίπου λογαριασμού, εκτέλεση χρηματιστηριακών εντολών). Η εξέλιξη της τεχνολογίας στους τομείς της κινητής τηλεφωνίας και των πληρωμών μέσω κινητών τηλεφώνων αναμένεται να δώσει μεγάλη ώθηση στις υπηρεσίες mobile banking τα επόμενα χρόνια.

Η ανάπτυξη του Internet καθώς και η στροφή στην ποιοτική, προσωπική εξυπηρέτηση του πελάτη της τράπεζας, έχει οδηγήσει στη διαμόρφωση μιας νέας φιλοσοφίας στη λειτουργία των τραπεζών, το e-banking. Οι τράπεζες ήταν από τους πρώτους οργανισμούς που ενέταξαν (ήδη από τη δεκαετία του '60) τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές στο "οπλοστάσιό" τους. Στη δεκαετία του '90 η εξέλιξη του τραπεζικού τομέα ταυτίστηκε άμεσα με την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής τραπεζικής με αποτέλεσμα την τελευταία διετία να επέλθει ριζική μεταβολή στη σχέση πελάτη-τράπεζας. Μέσω του e-banking, ο τραπεζικός πελάτης βρίσκει την υποδομή που τον εξυπηρετεί στην εκτέλεση των συναλλαγών του ενώ ταυτόχρονα απολαμβάνει μια σειρά από νέα προϊόντα και μια μορφή προσωπικής εξυπηρέτησης, η οποία μπορεί να είναι άυλη, αλλά τον φέρνει μόνο μια... οθόνη ή ένα τηλεφώνημα μακριά από την τράπεζά του. Η επαφή του πελάτη με τον τραπεζικό υπάλληλο γίνεται πλέον πιο ποιοτική, με συμβουλευτικό χαρακτήρα και όχι απλά εκτελεστικό. Η χρήση της ηλεκτρονικής τραπεζικής, μέσω των καναλιών του internet banking, του phone banking και του mobile banking παρέχει άνεση και ταχύτητα στον πελάτη καθώς αυτός μπορεί πλέον να εκτελεί τις τραπεζικές και χρηματιστηριακές συναλλαγές του, όλο το 24ωρο, όλο το χρόνο, με απόλυτη ασφάλεια, απ' όποιο σημείο του κόσμου κι αν βρίσκεται. Το μόνο που χρειάζεται είναι να εγγραφεί στην αντίστοιχη υπηρεσία της τράπεζας που επιθυμεί για να λάβει τους προσωπικούς του κωδικούς, προκειμένου να μπορεί να εκτελεί τις συναλλαγές του μέσω σταθερού ή κινητού τηλεφώνου και μέσω Internet.

Μέσω της υπηρεσίας e-Banking σας δίνεται η δυνατότητα να διεκπαιρέωνετε ένα μεγάλο μέρος των τραπεζικών και χρηματιστηριακών σας συναλλαγών εύκολα, γρήγορα και με ασφάλεια.

Παρακάτω εμφανίζονται όλες οι διαθέσιμες συναλλαγές μέσω της υπηρεσίας e-Banking:

Ενημέρωση

Τραπεζικές Υπηρεσίες

- Συνολική Εικόνα Πελάτη (λογαριασμοί, κάρτες, δάνεια, μετοχές, A/K)
- Πληροφορίες Λογαριασμών (δικαιούχοι, δεσμευμένο/λογιστικό υπόλοιπο, πιστωτικοί/χρεωστικοί τόκοι, κατάσταση διαχείρισης, κλπ.)
- Υπόλοιπα Λογαριασμών
- Κινήσεις Λογαριασμών (ιστορικότητα έως 3 μήνες)
- Υπόλοιπα Πιστωτικών Καρτών
- Κινήσεις Πιστωτικών Καρτών (5 τελευταίοι λογαριασμοί και ο τρέχον)
- Πληροφορίες Δανείων (συνδεδεμένοι λογ/σμοί, όρια, δεσμεύσεις, κτλ.)
- Υπόλοιπα Δανείων
- Κινήσεις Δανείων (ιστορικότητα έως 3 μήνες)
- Τηλεειδοποιήσεις μέσω sms & e-mail για ημερήσιες κινήσεις λογ/σμων και πιστωτικών καρτών
- Πληροφορίες κατάθεσης πολλαπλών επιταγών Eurobank & άλλων τραπεζών
- Πληροφορίες/Κατάσταση μεμονωμένων επιταγών (και σε ενέχυρο)
- Ενημέρωση για Εγγυτικές επιστολές
- Κινήσεις τερματικών POS εμπόρων που συνεργάζονται με τη Eurobank
- Ιστορικότητα Συναλλαγών (μεταφορών, πληρωμών, εμβασμάτων)
- Πληροφορίες Συναλλαγής (ημ/νία, λογ. χρέωσης/πίστωσης, αιτιολογία, κτλ)

Χρηματιστηριακές Υπηρεσίες

- Θέση/Αποτίμηση Προσωπικού Χαρτοφυλακίου Μετοχών και Eurobank A/K
- Παρακολούθηση της συνεδρίασης του ΧΑΑ
- Οικονομικές Αναλύσεις, Online νέα της αγοράς, ημερήσιο σχόλιο
- Παρουσίαση Online ενδοσυνεδριακών δεδομένων & Ticker ΧΑΑ
- Κινήσεις Παραγώγων
- Εταιρικά Νέα & Εταιρικές Πράξεις
- Συγκριτικά Γραφήματα επενδυτικών προϊόντων
- Ισολογισμοί & Αριθμοδείκτες Εισηγμένων Εταιριών
- Δημόσιες Εγγραφές
- Ημερήσιο Κλείσιμο Μετοχών, Παραγώγων, Αμοιβαίων Κεφαλαίων
- Ημερήσιο Δελτίο Τιμών Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου
- Δελτίο Τιμών Εμπορευμάτων
- Διεθνείς Δείκτες
- Κατάσταση Ημερήσιων Εντολών Μετοχών και A/K

Συναλλαγές

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (online, προγραμματισμένες & περιοδικές)

- Μεταφορά Χρημάτων μεταξύ Προσωπικών Λογαριασμών Eurobank

- Μεταφορά Χρημάτων σε Λογαριασμούς Τρίτων Eurobank
- Μεταφορά Χρημάτων σε Λογαριασμούς Εσωτερικού εκτός Eurobank
- Μεταφορά Χρημάτων σε Λογαριασμούς Εξωτερικού (λογαριασμούς του ιδίου, φοιτητικό έμβασμα, συνδρομή εφημερίδων και περιοδικών)
- Ομαδική Μεταφορά
- Διαχείριση εντολής προγραμματισμένης-περιοδικής μεταφοράς

ΠΛΗΡΩΜΕΣ (online & προγραμματισμένες)

- Πληρωμή Δόσης Δανείου
- Πληρωμή Πιστωτικής Κάρτας Eurobank (προσωπική και τρίτου προσώπου)
- Χρέωση Πιστωτικού Ορίου
- Πληρωμή Πιστωτικής Κάρτας άλλης Τράπεζας
- Φόρτιση/Επαναφόρτιση Προπληρωμένης Κάρτας
- Πληρωμές Δημοσίου (ΦΠΑ, ΙΚΑ, ΟΑΕΕ, ΔΕΗ, ΟΤΕ, Φόρου Εισοδήματος, Εθνικό Κτηματολόγιο 401, Εθνικό Κτηματολόγιο 402, ΔΕΥΑ Ρόδου)
- Πληρωμές Τηλεφωνίας (Vodafone, WIND, Tellas, Columbia Telecom, Lannet, Mobitel, Forthnet, Vivodi, CYTA Hellas)
- Πληρωμές Ασφαλειών (Allianz ΑΕΑΖ, Allianz ΑΕΓΑ, Interamerican Ζωής, Interamerican Οδική Βοήθεια, ING Γενικών Ασφαλειών, ING Ζωής, ING Μεσιτική, Interasco, Alico, Generali Hellas, Generali Life)
- Πληρωμές Άλλων λογαριασμών (EFG Leasing, Filmnet/Nova, GMAC, Ford Credit, Serfin, Firen, BMW Austria Bank GMBH, Otenet, ΕΠΑ Φυσικό Αέριο, ΕΠΑ Μελέτες, ΕΠΑ Κατασκευές, ΕΠΑ Τροποποιήσεις, Volkswagen Bank, Ελληνογερμανική Αγωγή, Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης Οικονομολόγων, ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΜΙΣΕΛΕΝ Α.Β.Ε.Ε., SFS HELLAS FINANCE CONSUMER A.E., IATA BSP, IATA CASS, NET ONE A.E., Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης Γεωτεχνικών Ελλάδος, B FS, Fin & Rent, ACS Courier AEE)
- Διαχείριση εντολής προγραμματισμένης πληρωμής

ΠΛΗΡΩΜΗ ΜΕΣΩ ΠΑΓΙΑΣ ΕΝΤΟΛΗΣ

- Λογαριασμών Δημοσίου (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, ΟΑΕΕ)
- Λογαριασμών Τηλεφωνίας (WIND, Tellas, Columbia Telecom, Lannet, Mobitel, Forthnet, Altec Telecom, CYTA Hellas)
- Λογαριασμών Ασφάλειας (ING Ζωής, ING Γενικών Ασφαλειών, Interasco, Alico AIG Life, Generali Hellas, Generali Life)
- Άλλων Λογαριασμών (Filmnet/Nova, ΔΕΥΑ Σερρών, ΔΕΥΑ Καστοριάς, ΔΕΥΑ Ξάνθης, ΔΕΥΑ Ρόδου, ΕΠΑ Φ. Αέριο, Serfin, Firen, BMW Austria Bank GMBH, Volkswagen Bank, Hellas On Line, Eurolease, WWF ΕΛΛΑΣ, ΕΤΑΟ, ΟΠΑΠ, ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΜΙΣΕΛΕΝ Α.Β.Ε.Ε., LeasePlan, IATA BSP, IATA CASS, SFS HELLAS FINANCE CONSUMER A.E., Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης Γεωτεχνικών Ελλάδος, Ταμείο Αλληλοβοηθείας Εργαζομένων Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, B FS, ACS Courier AEE)
- Απενεργοποίηση Πάγιων Εντολών

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

- Αγορά και Πώληση Μετοχών

- Ακύρωση εντολής Αγοράς, Πώλησης Μετοχών
- Intraday Εντολές Μετοχών
- Συμμετοχή σε Eurobank A/K με δυνατότητα Εξαγοράς, Μεταφοράς
- Ακύρωση Εντολών Eurobank A/K
- Συμμετοχή σε Δημόσιες Εγγραφές
- Ακύρωση Αίτησης Συμμετοχής σε Δημόσιες Εγγραφές
- Δημιουργία, Διαχείριση & Αποτίμηση Εικ. Χαρτοφυλακίων Μετοχών & A/K

ΑΙΤΗΣΕΙΣ

- Αίτηση Έκδοσης Μπλοκ Επιταγών
- Αίτηση Αλλαγής Κύριας Διεύθυνσης
- Αίτηση εγγραφής στο Mobile Banking
- Αίτηση προσωποποίησης πιστωτικής κάρτας Eurobank (Photocard)

ΆΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- Αποστολή, παραλαβή κρυπτογραφημένων προσωπικών μηνυμάτων
- Δυνατότητα διενέργειας δωρεάς σε Κοινοφελείς Οργανισμούς

Εργαλεία

- Αλλαγή Κωδικού Εισόδου (Password)
- Αλλαγή Κωδικού Πιστοποιητικού (Certificate)
- Ονομασία προϊόντων (λογ/σμοι, κάρτες, δάνεια)
- Ευρετήριο λογ/σμών Eurobank & άλλων τραπεζών Ελλάδας & εξωτερικού
- Ευρετήριο Πιστωτικών Καρτών Eurobank & άλλων τραπεζών
- Διαχείριση Ψηφιακών Πιστοποιητικών

Επιπροσθέτως, οι τράπεζες εξειδικεύουν τις υπηρεσίες τους ανάλογα με τον πελάτη στον οποίο απευθύνονται. Έτσι τα τελευταία χρόνια τα τραπεζικά καταστήματα μέσω του personal banking απευθύνονται ιδιαίτερα σε νοικοκυριά με ετήσιο εισόδημα το οποίο μπορεί να κυμαίνεται από 60.000€ ως 250.000€. Πρόκειται ίσως για την περιζήτητη κατηγορία νοικοκυριών, καθώς η διαχείριση των κεφαλαίων τους, αλλά και η δημιουργία μιας μακροχρόνιας σχέσης μαζί τους είναι ιδιαίτερα συμφέρουσες για τα πιστωτικά ιδρύματα. Το personal banking αποτελεί μια light εκδοχή του private banking. Ο πελάτης έχει έναν αποκλειστικό συνεργάτη οποίος τον εξυπηρετεί, αποτελώντας έναν αξιόπιστο σύμβουλο για την διαχείριση της περιουσίας του. Το γεγονός αυτό από μόνο αποτελεί συνθήκη ικανή για το χτίσιμο ενός ισχυρού θεσμού με την τράπεζα σε όλα τα επίπεδα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι τραπεζικές υπηρεσίες δημιουργούνται σε σχέση με τις ανάγκες των τραπεζών και των πελατών καθώς και της αγοράς στην οποία απευθύνονται. Για παράδειγμα λοιπόν, η ανάγκη των τραπεζών για άντληση ρευστότητας από το ευρύ αποταμιευτικό κοινό, τη στιγμή που τα διατραπεζικά επιτόκια βρίσκονται στα ύψη λόγω της πιστωτικής κρίσης, τις οδηγεί στην προσφορά συμφερότερων για τους καταναλωτές προϊόντων. Συγκεκριμένα με σύγχρονες μεθόδους μάρκετινγκ οι τράπεζες προσπαθούν να κατευθύνουν τους «μικρούς» σε

πιο σύνθετα επενδυτικά προϊόντα, τα βασικά χαρακτηριστικά των οποίων αποτελούν η προκαθορισμένη ελάχιστη διάρκεια ζωής τους, η κατανομή του αρχικού κεφαλαίου μεταξύ μιας ασφαλούς κατάθεσης με υψηλή απόδοση και ενός προϊόντος μικρού, μέσου ή υψηλού κινδύνου και η διασπορά του, τόσο γεωγραφική όσο και κλαδική. Γι' αυτό τα επενδυτικά- καταθετικά προγράμματα μέσου κινδύνου, τα οποία παρέχουν πρόσβαση σε επενδυτικά μέσα που ως σήμερα απολάμβαναν μόνο πελάτες με υψηλά διαθέσιμα προσφέρουν πλέον ελκυστικούς όρους.

Επίσης τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, λόγω της ανάγκης τους για φθηνό χρήμα, οδηγούνται στη δημιουργία προϊόντων με προστασία για τους καταθέτες. Με τις αγορές να βρίσκονται σε «νευρικό κλονισμό» και τους βασικούς χρηματιστηριακούς δείκτες να παρουσιάζουν διακυμάνσεις που θυμίζουν μετοχές της... άκρας περιφέρειας, αναμένεται να επανέλθουν στο προσκήνιο τα καταθετικά προγράμματα εγγυημένου κεφαλαίου τα οποία έχουν πλέον εκσυγχρονιστεί. Παράλληλα, η διατήρηση του βασικού επιτοκίου του ευρώ στο 4%, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των περισσοτέρων αναλυτών, και η ανάγκη των τραπεζών για άντληση φθηνής ρευστότητας, τις οδηγεί στη δημιουργία ελκυστικότερων προγραμμάτων με ευνοϊκότερους όρους για τους καταθέτες.

Τα χαρακτηριστικά της εν λόγω μορφής επένδυσης αφορούν τόσο τις αξίες αναφοράς, από την πορεία των οποίων εξαρτάται η επιτυχία του στοιχήματος, όσο και τους τρόπους υπολογισμού της απόδοσης. Σύμφωνα με τις τράπεζες, πάντως, το πιο σημαντικό από όλα είναι ότι μέσα από ορισμένα προϊόντα μπορεί να επιτευχθεί σημαντική γεωγραφική ή κλαδική διασπορά του επενδύομένου κεφαλαίου, καθώς η τελική απόδοση της επένδυσης μπορεί να εξαρτάται από την πορεία όχι ενός αλλά πολλών δεικτών ή μετοχών από διαφορετικές χώρες. Στο πλαίσιο αυτό ιδιαίτερα ελκυστικά είναι τα προγράμματα η απόδοση των οποίων είναι συνδεδεμένη με την πορεία πολλών αμοιβαίων κεφαλαίων (fund of funds) ή με την πορεία ενός hedge fund. Με αυτόν τον τρόπο οι Έλληνες μπορούν να ποντάρουν με ασφάλεια στα ξένα χρηματιστήρια με πολύ χαμηλό αρχικό κεφάλαιο, το οποίο μπορεί να ξεκινά ακόμη και από τις 3.000 ευρώ.

Ακόμη με οδηγό τα τεκταινόμενα στην αγορά διαμορφώνουν τις παροχές στους πελάτες τους. Έτσι για παράδειγμα, τα τμήματα marketing των τραπεζών την εποχή δημοσίευσης των βάσεων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ προωθούν στην αγορά ολοκληρωμένα πακέτα που απευθύνονται αποκλειστικά σε φοιτητές. Τα φοιτητικά προγράμματα διακρίνονται για την προνομιακή τους τιμολόγηση.

Για μία ακόμη χρονιά ο ανταγωνισμός μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων θα οξυνθεί και αναμένεται μαπαράζ διαφημίσεων και ανακοινώσεων νέων προϊόντων. Οι τράπεζες ενδιαφέροντες για τους φοιτητές για δύο κυρίως λόγους. Η συγκεκριμένη κατηγορία πελατών από τη μία πλευρά μπορεί να προσφέρει σημαντικά έσοδα από τόκους και προμήθειες, ενώ από την άλλη δημιουργείται μια βάση πελατών για το μέλλον, καθώς ξεκινά μια συνεργασία με τους φοιτητές ουσιαστικά στο ξεκίνημα της σταδιοδρομίας τους, δίνοντας τη δυνατότητα ανάπτυξης μιας μακροχρόνιας σχέσης μαζί τους.

Τα εν λόγω πακέτα περιλαμβάνουν το σύνολο των προγραμμάτων λιανικής τραπεζικής, όπως καταθετικούς λογαριασμούς, δάνεια, πιστωτικές κάρτες και ασφαλιστικά προϊόντα:

1 . Καταθετικοί λογαριασμοί με δικαίωμα υπερανάληψης

Πρόκειται για ευέλικτα καταθετικά προγράμματα που λειτουργούν ως αποταμιευτικοί λογαριασμοί με κλιμακούμενα επιτόκια οι οποίοι για ποσά άνω των

10.000 ευρώ συνήθως προσφέρουν επιτόκιο άνω του 3%, αλλά και ως λογαριασμοί κινήσεως για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Για το άνοιγμά τους δεν απαιτείται ελάχιστο απαιτούμενο ποσόν, ενώ δεν επιβάλλονται έξοδα διαχείρισης ανεξαρτήτως του ύψους του υπολοίπου. Παρέχουν τη δυνατότητα πραγματοποίησης υπεραναλήψεων που μπορούν να φθάσουν ως και στα 1.000 ευρώ, ενώ για υψηλότερα ποσά απαιτείται η παροχή εγγυήσεων από κάποιον συγγενή που έχει τα απαραίτητα εισοδήματα.

Το δικαίωμα υπερανάληψης δίνει τη δυνατότητα στον πελάτη (φοιτητή) να δημιουργεί χρεωστικό υπόλοιπο στον τρεχούμενο λογαριασμό του ως και το προκαθορισμένο από την τράπεζα όριο. Ο πελάτης μπορεί να κάνει χρήση του δικαιώματος υπερανάληψης οποτεδήποτε επιθυμεί και έχει τη δυνατότητα τήρησης χρεωστικού υπολοίπου για ορισμένο χρονικό διάστημα, συνήθως έξι συνεχείς μήνες. Με την πλήρη αποπληρωμή του χρεωστικού υπολοίπου ο πελάτης μπορεί και πάλι να κάνει χρήση του δικαιώματος της υπερανάληψης. Έτσι ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί άμεσα σε τυχόν έκτακτες ανάγκες ρευστότητας και επιπλέον να πραγματοποιεί τις παραπάνω συναλλαγές (αναλήψεις, πάγιες εντολές, μεταφορά κεφαλαίου και αυτόματες χρεώσεις).

Εξάλλου στην πλειονότητα των τραπεζών υπάρχει πρόσβαση στον λογαριασμό για τη διαχείρισή του και για την πραγματοποίηση συναλλαγών μέσω εναλλακτικών δικτύων, όπως είναι τα ATM, το Internet banking και το phone banking.

2 . Κάρτες, χρεωστικές ή πιστωτικές

Όποια από τις δύο κάρτες κι αν επιλεγεί, ο κάτοχός της απολαμβάνει εκπτώσεις και οικονομικές διευκολύνσεις σε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων που είναι συμβεβλημένες με την εκάστοτε τράπεζα. Η πιστωτική κάρτα προσφέρεται συνήθως χωρίς συνδρομή, τουλάχιστον για τον πρώτο χρόνο, με ανταγωνιστικά επιτόκια από 2% ως 3% χαμηλότερα σε σχέση με τα ισχύοντα χωρίς να απαιτείται εγγυητής, ακόμη και αν ο φοιτητής δεν έχει εισοδήματα. Από το τελευταίο βέβαια εξαρτάται και το ύψος του υπολοίπου, το οποίο στην περίπτωση της μη εγγυήσεως δεν ξεπερνά τα 1.000 ευρώ. Συνήθως με την πιστωτική κάρτα προσφέρεται δωρεάν ολοκληρωμένο πρόγραμμα ταξιδιωτικής ασφάλισης που καλύπτει τον σπουδαστή στην Ελλάδα και στο εξωτερικό στις περιπτώσεις καθυστέρησης της πτήσης του, απώλειας, κλοπής ή καταστροφής των αποσκευών του, ματαίωσης του ταξιδιού του λόγω σοβαρής ασθένειας ή ατυχήματος και προσωπικού ατυχήματος.

Εναλλακτικά μπορεί να επιλεγεί η χρεωστική κάρτα, η οποία είναι συνδεδεμένη με τον καταθετικό λογαριασμό και χορηγείται χωρίς συνδρομή. Στην προκειμένη περίπτωση το ποσόν των αγορών που πραγματοποιούνται με την κάρτα αφαιρείται αυτόματα από τον καταθετικό λογαριασμό.

Σε γενικές γραμμές χορηγούνται πέντε τύποι δανειακών προϊόντων:

- Δάνεια φοιτητικών εξόδων, ύψους συνήθως ως 10.000 ευρώ, που χορηγούνται για την κάλυψη διδάκτρων, οικιακού εξοπλισμού και άλλων αναγκών των φοιτητών. Το επιτόκιο τους στις περισσότερες περιπτώσεις είναι σταθερό για όλη τη διάρκεια εξόφλησης και συνήθως δεν υπερβαίνει το 10%. Παρέχονται διευκολύνσεις στην αποπληρωμή με τη δυνατότητα επιλογής περιόδου χάριτος που μπορεί να φθάσει ως και τα δύο χρόνια, κατά τη διάρκεια της οποίας ο φοιτητής πληρώνει μόνο τους τόκους. Η συνολική

διάρκεια εξόφλησης είναι ιδιαίτερα μεγάλη και μπορεί να ανέλθει ακόμη και σε οκτώ χρόνια, ώστε η μηνιαία δόση να είναι μικρή. Για παράδειγμα η δόση ενός δανείου ύψους 10.000 ευρώ με επιτόκιο 9% και διάρκεια 96 μήνες φθάνει περίπου στα 146 ευρώ. Σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης συνήθως δεν υπάρχει επιβάρυνση. Σημειώνεται ότι για τη χορήγηση του δανείου ο φοιτητής πρέπει να έχει κάποια εισοδήματα. Αν αυτά δεν επαρκούν, απαιτείται η υπογραφή εγγυητή.

- Δάνεια μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ύψους ως 25.000 ευρώ, με διάρκεια αποπληρωμής που φθάνει ως και τους 96 μήνες. Το επιτόκιο είναι συνήθως σταθερό για όλη τη διάρκεια εξόφλησης και το ύψος του εξαρτάται από το ποσοστό τη ίδιας συμμετοχής του σπουδαστή στο συνολικό ποσό της δαπάνης. Όσο μεγαλύτερη η συμμετοχή τόσο μικρότερο το επιτόκιο. Και σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει επιβάρυνση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ενώ για τη χορήγηση του δανείου ο σπουδαστής πρέπει να έχει εισοδήματα, αλλιώς πρέπει να αναζητήσει εγγυητή.
- Προσωπικά δάνεια ύψους ως 5.000 ευρώ, τα οποία μπορούν να εκταμιευτούν ακόμη και την ίδια ημέρα χωρίς να απαιτούνται δικαιολογητικά ή τιμολόγια αγορών. Και σε αυτή την περίπτωση η διάρκεια εξόφλησης είναι μεγάλη, φθάνοντας ως και τα οκτώ χρόνια, ενώ το επιτόκιο είναι συνήθως κατά 1% υψηλότερο σε σχέση με αντίστοιχα προγράμματα που περιγράφηκαν παραπάνω.
- Καταναλωτικά δάνεια για αγορές αγαθών ή υπηρεσιών μεγαλύτερης αξίας, όπως αυτοκίνητο, έπιπλα, ηλεκτρονικό υπολογιστή, δίδακτρα βασικών σπουδών και ταξίδια. Το ποσό του δανείου μπορεί να φθάσει ως και τα 25.000 ευρώ και η διάρκειά του τους 96 μήνες. Χορηγούνται με προνομιακό επιτόκιο το οποίο παραμένει σταθερό καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και διαμορφώνεται ανάλογα με το ποσοστό της συμμετοχής του δανειολήπτη στη δαπάνη αγοράς. Αν ο φοιτητής δεν έχει εισόδημα απαιτείται η υπογραφή εγγυητή. Είναι σημαντικό ότι αρκετές τράπεζες καλύπτουν πλέον το σύνολο της δαπάνης και δεν απαιτείται η ίδια συμμετοχή του πελάτη, όπως συνέβαινε παλαιότερα όπου η χρηματοδότηση από την τράπεζα δεν ξεπερνούσε το 65%.
- Ανοιχτά δάνεια. Λειτουργούν όπως οι πιστωτικές κάρτες. Ο πελάτης διαθέτει ένα συγκεκριμένο ποσό, το οποίο χρησιμοποιεί όποτε ο ίδιος επιθυμεί, και πληρώνει κάθε μήνα τη δόση που αντιστοιχεί στα χρήματα που εκταμίευσε. Και στις δύο περιπτώσεις ο πελάτης επιβαρύνεται με ετήσια έξοδα τα οποία κυμαίνονται ανάλογα με το προϊόν από 30 ως 80 ευρώ. Σε γενικές γραμμές τα ανοιχτά δάνεια έχουν κατά 2%-3% μικρότερα επιτόκια σε σχέση με τις κάρτες. Μία ακόμη διαφορά σε σχέση με τις κάρτες εντοπίζεται στο ύψος της ελάχιστης μηνιαίας καταβολής, το οποίο στην περίπτωση του ανοιχτού δανείου είναι συγκεκριμένο (γύρω στα 60 ευρώ), ενώ στις κάρτες υπολογίζεται ως ποσοστό επί των συνολικών οφειλών (3%-10%). Σημειώνεται ότι το πιστωτικό όριο των ανοιχτών δανείων είναι σαφώς μικρότερο από το αντίστοιχο των προσωπικών και καταναλωτικών δανείων, εκτός αν υπάρχει εγγυητής.

Με λίγα λόγια, ο διαμορφούμενος ανταγωνισμός ανάμεσα στις τράπεζες επιβάλλει την διαθεσιμότητα στην αγορά προϊόντων που ζητάει η αγορά μάλλον, παρά την «επιβολή» των προϊόντων που θέλει η κάθε τράπεζα να προωθήσει για να μεγιστοποιήσει την κερδοφορία της και να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο.

Υποχρεώθηκαν, δηλαδή, οι τράπεζες να περάσουν από ένα μοντέλο «παραγωγής» σε ένα μοντέλο «marketing /πωλήσεων» που με τη σειρά του επέβαλε στις τράπεζες να λειτουργούν με τις ίδιες μεθοδολογίες διαχείρισης προϊόντων, προσπέλασης πελατών, διασφάλισης του loyalty κ.λπ., όπως συμβαίνει και με τις παραδοσιακές βιομηχανίες. Σε αντίθεση, όμως, με τις παραδοσιακές βιομηχανίες, οι τράπεζες υποχρεούνται να δεσμεύουν συγκεκριμένο ύψος κεφαλαίων προκειμένου να χρηματοδοτήσουν τη δράση τους και κατά συνέπεια έχουν ένα πολυπλοκότερο πρόβλημα να επιλύσουν.

Με μία φράση θα μπορούσαμε να διατυπώσουμε την πρόκληση που αντιμετωπίζουν σήμερα οι τράπεζες ως ακολούθως: «να μπορέσουν να επιλέξουν και να διατηρήσουν εκείνο το πελατολόγιο που θα αποφέρει τη μεγαλύτερη δυνατή κερδοφορία στην τράπεζα, με τον μικρότερο κίνδυνο, προωθώντας στην αγορά προϊόντα σε κάθε χρονική στιγμή επίκαιρα και ανταγωνιστικά».

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

3.1 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Σε μια προσπάθεια προσέγγισης του τραπεζικού κλάδου στην Ελληνική οικονομία, αναζητήσαμε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα μεγάλων, μικρών και μεσαίων τραπεζών.

Τα τραπεζικά ιδρύματα που επιλέχθηκαν να αναλυθούν, ανάμεσα στα 72 που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο, συμπεριλαμβανομένων των εγχώριων τραπεζών και των υποκαταστημάτων τραπεζών του εξωτερικού, βάσει της Ένωσης Τραπεζών Ελλάδος το 2007 είναι τα παρακάτω: Alpha Bank, Εθνική, Eurobank, Εμπορική, Πειραιώς, Marfin, Αγροτική, Κύπρου, Γενική, Aspis, Αττική, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και Proton Bank. Οι πρώτες έξι αποτελούν τις μεγάλες, οι επόμενες τρεις τις μεσαίες και οι τελευταίες τις μικρές τράπεζες του μεσαίου χώρου. Ο διαχωρισμός αυτός έγινε σύμφωνα με τον ισολογισμό του 2006.

Παρά το γεγονός ότι η τραπεζική αγορά στην Ελλάδα παρουσιάζει μεγάλο βαθμό συγκέντρωσης σε πέντε και ακόμα περισσότερο σε έξι τράπεζες, οι μεγαλύτερες τράπεζες θεωρούνται για τα Ευρωπαϊκά δεδομένα μικρομεσαίες, μόνο δυο από αυτές ανήκουν στις μεγαλύτερες εκατό Ευρωπαϊκές, ενώ καμία δεν συγκαταλέγονταν στις 150 μεγαλύτερες του κόσμου μέχρι το 2005, λόγω του μικρού μεγέθους της πιστωτικής αγοράς. Την τελευταία πενταετία έχουν γίνει πολύ μεγάλα βήματα. Οι Ελληνικές τράπεζες έχουν μετατραπεί σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που προσφέρουν ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών οι ιδίες ή οι θυγατρικές τους, όπως: αμοιβαία κεφάλαια, ασφάλειες, factoring, leasing, υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας, ενώ επεκτείνουν και τις δραστηριότητες τους στο εξωτερικό με προτεραιότητα στις αγορές των βαλκανίων (Σερβία, Ρουμανία, Πολωνία, Βουλγαρία) καθώς επίσης και στην Τουρκία και την Αίγυπτο, μέσω θυγατρικών που δημιουργούν υποκαταστήματα. Οι Ελληνικές τράπεζες στα Βαλκάνια παρουσιάζουν πολλά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, όπως η καλύτερη προσβασιμότητα στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου από τις ντόπιες τράπεζες, έχουν καλύτερη οργανωτική δομή know – how και γνωρίζουν το περιβάλλον.

3.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ιδρύθηκε το 1841 ως εμπορική τράπεζα και μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος το 1928 είχε το εκδοτικό προνόμιο. Εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από την ίδρυσή του το 1880, ενώ από τον Οκτώβριο του 1999, η μετοχή της Τράπεζας διαπραγματεύεται και στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με τη μεγαλύτερη και ισχυρότερη παρουσία στον Ελλαδικό χώρο, αλλά και με το δυναμικό προφίλ της στη Νοτιοανατολική

Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο ηγείται του μεγαλύτερου και ισχυρότερου Ομίλου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα.

- Ο Όμιλος της ΕΤΕ προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες επιχειρήσεων και ιδιωτών, όπως επενδυτικές εργασίες, χρηματιστηριακές συναλλαγές, ασφάλειες, διαχείριση στοιχείων ενεργητικού-παθητικού, εργασίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).
- Η Τράπεζα αριθμεί 571 καταστήματα και 1.413 ΑΤΜs στην ελληνική επικράτεια, ενώ διαμέσου θυγατρικών εταιρειών και καταστημάτων διαθέτει το ευρύτερο δίκτυο διανομής προϊόντων και υπηρεσιών από κάθε άλλη τράπεζα στο εξωτερικό (983 μονάδες).
- Ο Όμιλος της ΕΤΕ δραστηριοποιείται διεθνώς σε 12 χώρες, όπου ελέγχει 8 τράπεζες και 59 εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών και λοιπών υπηρεσιών.
- Ο Όμιλος της ΕΤΕ είναι ο πρώτος ελληνικός χρηματοοικονομικός οργανισμός που εισήγαγε με επιτυχία τις μετοχές του στη μεγαλύτερη κεφαλαιαγορά του κόσμου, το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.
- Με την εξαγορά της United Bulgarian Bank στη Βουλγαρία (2000), της Stopanska Banka στην ΠΓΔΜ (2000), της Banca Romaneasca στη Ρουμανία (2003), της Finansbank στην Τουρκία (2006) και της Vojvodjanska Banka στη Σερβία (2006), η ΕΤΕ φιλοδοξεί να γίνει ο κορυφαίος χρηματοπιστωτικός όμιλος σε μια αγορά 125 εκατομμυρίων κατοίκων.

Πιο συγκεκριμένα, έχουμε :

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. **ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ** : Η λιανική τραπεζική αποτελεί το ζωτικότερο τμήμα των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Η δυναμική της ανάπτυξη δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση των υψηλών ρυθμών αύξησης των εσόδων. Το φάσμα της λιανικής τραπεζικής καλύπτει τα παρακάτω :
 - Στεγαστική πίστη
 - Πιστωτικές κάρτες
 - Καταναλωτική πίστη
 - Χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων
2. **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ**
 - Χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων
 - Χρηματοδότηση μεσαίων επιχειρήσεων
 - Ναυτιλιακή πίστη
 - Διαχείριση επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων
3. **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ**
 - Καταθέσεις – Επενδυτικά προϊόντα
 - Αμοιβαία Κεφάλαια
 - Διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών
4. **ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ**

- Διαχείριση διαθεσίμων
- Χρηματοστηριακές εργασίες
- Εργασίες κεφαλαιαγοράς
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Επιχειρηματικές συμμετοχές
- Υπηρεσίες θεματοφυλακής

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Ο Όμιλος της ΕΤΕ έχει παρουσία σε 12 χώρες, με 863 τραπεζικές μονάδες. Οι δραστηριότητες του αναπτύσσονται μέσω 7 θυγατρικών τραπεζών στην Τουρκία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την ΠΓΔΜ, τη Σερβία, την Κύπρο και τη Νότια Αφρική. Διαθέτει επίσης καταστήματα στην Αλβανία, τη Σερβία, την Αίγυπτο, την Κύπρο και το Ηνωμένο Βασίλειο και γραφεία αντιπροσωπείας στην Τουρκία, τη Σουηδία και την Αυστραλία.

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

1. **ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ** : Η Εθνική Ασφαλιστική προσφέρει προϊόντα που καλύπτουν το σύνολο των κλάδων ασφάλισης και απευθύνονται σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Διακίνηση των προϊόντων της γίνεται και μέσω του δικτύου καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας (τραπεζοασφάλειες). Εκτός Ελλάδος δραστηριοποιείται ασφαλιστικά στην αγορά της Ρουμανίας μέσω της Garanta, της Βουλγαρίας μέσω της UBB-AIG και της Κύπρου με την Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου.
2. **ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**
3. **ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ** : Η διαχείριση των ακινήτων γίνεται μέσω της θυγατρικής Εθνικής Κεφαλαίου, αλλά και της ίδιας της Τράπεζας.

EFG EUROBANK ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο όμιλος Eurobank EFG, μέλος του EFG Bank European Financial Group με έδρα τη Γενεύη, ιδρύθηκε το 1990 με την αρχική επωνυμία «Ευρωεπενδυτική Τράπεζα» και με στόχο την παροχή κυρίως επενδυτικών υπηρεσιών.

Σήμερα, η Eurobank είναι ένας Ευρωπαϊκός οργανισμός με προσωπικό άνω των 21,000 ανθρώπων και παρέχει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του τόσο μέσα από 1.500 σημεία παρουσίας, όσο και μέσα από εναλλακτικά δίκτυα διάθεσης.

Στην ευρύτερη περιφέρεια της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης (Νέα Ευρώπη), ο όμιλος Eurobank EFG συγκαταλέγεται πλέον στους πρωταγωνιστές των τραπεζικών εξελίξεων στις χώρες στις οποίες έχει παρουσία. Συγκεκριμένα, ο

τραπεζικός Όμιλος έχει αναπτύξει τα τελευταία χρόνια σημαντική παρουσία στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Σερβία . Το 2006 και το 2007 επέκτεινε την παρουσία του και στις τραπεζικές αγορές της Πολωνίας, της Τουρκίας, της Ουκρανίας και της Κύπρου.

Στην Ελλάδα, ο όμιλος Eurobank EFG έχει κατακτήσει την πρώτη θέση στην καταναλωτική πίστη, τα αμοιβαία κεφάλαια, την επενδυτική τραπεζική, τις χρηματοστηριακές εργασίες και τις ασφάλειες ζωής, ενώ είναι ο μεγαλύτερος χρηματοδότης μικρών ελληνικών επιχειρήσεων και από τους μεγαλύτερους χρηματοδότες ελληνικών επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα.

Η Τράπεζα παρέχει ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών και άλλων συναφών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που περιλαμβάνουν:

1. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΙΔΙΩΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ
 - Καταναλωτική πίστη
 - Στεγαστική πίστη
 - Επαγγελματική πίστη
2. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
 - Χρηματοδότηση Μεγάλων Επιχειρήσεων
 - Χρηματοδότηση Μεσαίου Μεγέθους Επιχειρήσεων
 - Χρηματοδότηση Ναυτιλίας
 - Χρηματοδοτική Μίσθωση
 - Factoring
3. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
 - Επενδυτική Τραπεζική
 - Χρηματοστηριακές Εργασίες
 - Διαχείριση Διαθεσίμων
4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
 - Αμοιβαία Κεφάλαια
 - Ασφαλιστικές Εργασίες
 - Διαχείριση Χαρτοφυλακίων
 - Private Banking
5. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑ
 - Υπηρεσίες Θεματοφυλακής
 - Υπηρεσίες Διατραπεζικών Σχέσεων και Πληρωμών
 - Υπηρεσίες Έκδοσης και Διαχείρισης Μισθοδοσίας
 - Real Estate
 - Υπηρεσίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου
 - Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Τραπεζικής και Διαδικτύου

ALPHA BANK

Η Alpha Bank ιδρύθηκε το 1879 και είναι μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες στην Ελλάδα. Το Δίκτυο της Τραπέζης στην Ελλάδα αριθμεί 374 καταστήματα.

Ο Όμιλος της Alpha Bank δραστηριοποιείται και στη διεθνή τραπεζική αγορά, με παρουσία στην Κύπρο (Alpha Bank Cyprus LTD), στη Ρουμανία (Alpha Bank Romania), στο Λονδίνο (Κατάστημα Λονδίνου, Alpha Bank London), στη

Σερβία (Alpha Bank Srbija A.D.) στην Αλβανία (δίκτυο 17 Καταστημάτων) στο Jersey (Alpha Bank Jersey), στη Βουλγαρία (δίκτυο 67 Καταστημάτων), στην Π.Γ.Δ.Μ. (Alpha Bank A.D. Skopje) και στη Νέα Υόρκη (Alpha Finance U.S.). Παράλληλα λειτουργεί ευρύτατο δίκτυο ανταποκριτών (με τραπεζικά ιδρύματα) εσωτερικού και εξωτερικού.

ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ

1. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΙΔΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- Στεγαστικά δάνεια
- Καταναλωτικά δάνεια
- Κάρτες
- Χρηματοδότηση Μικρών Επιχειρήσεων
- Καταθετικά προϊόντα

2. ΜΕΣΑΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- Χρηματοδότηση Ναυτιλίας
- Χρηματοδοτική Μίσθωση
- Εργασίες Factoring

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Αμοιβαία Κεφάλαια
- Private Banking
- Ασφαλιστικές εργασίες

4. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

- Επενδυτική Τραπεζική και Χρηματιστηριακές Εργασίες
- Εργασίες Διαχείρισεως Διαθεσίμων
- Project Finance
- Venture Capital, Equity Financing

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΑΤΕbank)

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1929. Λειτουργήσε αρχικά ως ένα εξειδικευμένο πιστωτικό ίδρυμα, με σκοπό την υποστήριξη και ανάπτυξη του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα, ο οποίος παραμένει και σήμερα ένας από τους βασικούς πυλώνες δραστηριοποίησής της με προσφορά πιστώσεων και εγγυήσεων σε αγρότες και συνεταιρισμούς και με ταχεία διανομή των κοινοτικών επιδοτήσεων. Σήμερα, ο ρόλος της ΑΤΕbank έχει διευρυνθεί με επέκταση σε όλα τα πεδία τραπεζικών εφαρμογών.

Από τις αρχές τις δεκαετίας του '80 η ΑΤΕbank εμπλούτισε τις δραστηριότητες της, παρέχοντας ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών τόσο προς τα φυσικά πρόσωπα - πελάτες όσο και στις ατομικές και λοιπές επιχειρήσεις. Το 1991 μετατρέπεται σε Α.Ε. και το 2000 πραγματοποιεί αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και εισάγεται στο Χ.Α.Α. Το 2004 και 2005, με μια γιγαντιαία αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου (Ιούνιος 2005), με δυναμική πολιτική εξυγίανσης του χαρτοφυλακίου της, με αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου για τα Πανωτόκια, με μετασχηματισμό της εταιρικής της εικόνας ως ΑΤΕbank, καθώς και με την εισαγωγή της μετοχής της ΑΤΕbank στο δείκτη FTSE/Athex 20 των επιχειρήσεων μεγάλης κεφαλαιοποίησης (Νοέμβριος 2005), επιβεβαιώνει τη θέση της ως μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες στην Ελλάδα. Το 2006, συνεχίζοντας την πολιτική των δύο προηγούμενων ετών, επεκτείνει τις δραστηριότητές της στα Βαλκάνια με την εξαγορά ποσοστού της ΑΙΚBanka στη Σερβία και της ΜΙΝDBank (Ιούλιος 2006) στη Ρουμανία, η οποία μετασχηματίζεται σε ΑΤΕbank Romania και επιτυγχάνει την έκδοση άδειας για τραπεζοασφαλιστικές εργασίες.

Μία τράπεζα πολλαπλών δραστηριοτήτων που διαθέτει ένα εκτενέστατο πανελλαδικό δίκτυο, το οποίο αποτελείται από:

- 470 Καταστήματα στην Ελλάδα κι ένα στη Γερμανία.
- 21 Γραφεία
- 750 ΑΤΜ (πάνω από 850 εντός του έτους) και
- πάνω 6.000 POS.

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

- Πιστοδοτήσεις προς τον αγροτικό τομέα
- Πιστοδοτήσεις προς τους λοιπούς τομείς της οικονομίας (μεταποίηση, εμπόριο, υπηρεσίες κτλ.)
- Στεγαστική και Καταναλωτική πίστη
- Χρηματοδότηση του Δημοσίου και Δημοσίων Οργανισμών καθώς και των επιχειρήσεών τους
- Κοινοπρακτικά και Ομολογιακά δάνεια
- Πιστοδοτήσεις σε Πιστωτικά Ιδρύματα και την Κεντρική Τράπεζα
- Πιστοδοτήσεις σε Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις και σε λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
- Πιστοδοτήσεις σε μη Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα

2. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

- Ιδιωτών
- Επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών
- Δημοσίου και Επιχειρήσεων του Δημοσίου

3. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

4. ΟΜΟΛΟΓΑ – ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

5. ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ

6. ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- Αναδοχές
- Εγγυητικές Επιστολές
- Συνάλλαγμα

- Κίνηση Κεφαλαίων και Επιταγές
- Υπηρεσίες Εισαγωγών – Εξαγωγών
- Υπηρεσίες Δικτύου

ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (GENIKI Bank)

Η GENIKI Bank ιδρύθηκε το 1937 και είναι μέλος της SOCIETE GENERALE, ενός από τους μεγαλύτερους και ισχυρότερους χρηματοοικονομικούς ομίλους της Ευρώπης. Το δίκτυο της αποτελείται από 2.303 εργαζομένους, 139 υποκαταστήματα, 67 ATMs (τέλος του 2006) και πάνω από 305.000 πελάτες. Κατατάσσεται στις μεσαίου μεγέθους τράπεζες και με παρουσία σε όλη την Ελλάδα παρέχει μια μεγάλη ποικιλία χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών μέσω και των θυγατρικών της:

1. ΙΔΙΩΤΕΣ

- Καταθετικά προϊόντα
- Καταναλωτικά Δάνεια
- Στεγαστικά Δάνεια
- Κάρτες
- Ασφαλιστικά προγράμματα
- Επενδυτικά προϊόντα
- Υπηρεσίες Θεματοφυλακής
- Θυρίδες θησαυροφυλακίου

2. ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- Καταθετικά προϊόντα
- Επενδυτικά προϊόντα
- Χρηματοδοτήσεις
- Άλλες υπηρεσίες (αγοραπωλησία συναλλάγματος, εγγυητικές επιστολές κ.ά.)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ο Όμιλος Πειραιώς αποτελεί ένα από τους πιο δυναμικούς και δραστήριους ομίλους της ελληνικής οικονομίας. Η Τράπεζα Πειραιώς ιδρύθηκε το 1916. Από το Δεκέμβριο του 1991 που ιδιωτικοποιήθηκε παρουσιάζει συνεχή και ταχεία ανάπτυξη εργασιών, μεγεθών και δραστηριοτήτων.

Παράλληλα με την οργανική της ανάπτυξη, η Τράπεζα Πειραιώς υλοποίησε μια σειρά στρατηγικών κινήσεων, με σκοπό την εδραίωση της στην εγχώρια αγορά. Έτσι κατά τη διετία 1997-1999 προχώρησε στην απορρόφηση των εγχώριων εργασιών των Chase Manhattan, Credit Lyonnais Hellas και National Westminster Bank. Επίσης, εξαγόρασε τις τράπεζες Μακεδονίας-Θράκης και Χίου, τις οποίες απορρόφησε το 2000.

Το 2002, η Τράπεζα Πειραιώς εξαγόρασε την ETBAbank (απορροφήθηκε τα τέλη του 2003) και υπέγραψε συμφωνία στρατηγικής συνεργασίας με το διεθνή όμιλο ING, την οποία επέκτεινε με νέα συμφωνία τον Οκτώβριο 2007 για 10ετή αποκλειστική συνεργασία στις τραπεζοασφάλειες στην Ελλάδα.

Στις αρχές του 2005, ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς προχώρησε στην εξαγορά της βουλγαρικής Τράπεζας Eurobank (σήμερα Piraeus Bank Bulgaria) και πραγματοποίησε είσοδο στις αγορές της Σερβίας με την εξαγορά της Atlas Bank (σήμερα Piraeus Bank Beograd) και της Αιγύπτου με την εξαγορά της Egyptian Commercial Bank (σήμερα Piraeus Bank Egypt). Τον Σεπτέμβριο '07 ολοκλήρωσε την εξαγορά του 99,6% του μετοχικού κεφαλαίου της ουκρανικής International Commerce Bank(ICB).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ελλάδα

Σήμερα η Τράπεζα Πειραιώς ηγείται ενός ομίλου επιχειρήσεων που καλύπτουν το σύνολο των εργασιών και δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα στην Ελλάδα (universal bank). Διαθέτει ιδιαίτερη τεχνογνωσία στο χώρο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, στην καταναλωτική-στεγαστική πιστη και στα άλλα προϊόντα τραπεζικής ιδιωτών, στην αγορά της χρηματοδοτικής μίσθωσης, στον τομέα της ναυτιλίας και τέλος στην παροχή υπηρεσιών κεφαλαιαγοράς και επενδυτικής τραπεζικής.

Το σύνολο αυτών των υπηρεσιών προσφέρονται τόσο μέσα από το πανελλαδικό δίκτυο των 309 καταστημάτων της, όσο και από την ολοκληρωμένη υπηρεσία ηλεκτρονικής τραπεζικής (internet, phone, mobile & ATM's), την winbank. Η τελευταία δημιουργήθηκε το 2000 και σήμερα κατέχει την 1η θέση στην αγορά, εξυπηρετώντας πάνω από 200000 πελάτες. Η winbank έχει λάβει 26 βραβεία και διακρίσεις για τις υπηρεσίες της από διακεκριμένους οργανισμούς σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Εξωτερικό

Η παρουσία του ομίλου στο εξωτερικό εστιάζεται κυρίως στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο, παράλληλα με παρουσία στα μεγάλα χρηματοοικονομικά κέντρα του Λονδίνου και της Νέας Υόρκης. Συγκεκριμένα δραστηριοποιείται:

- στην Ουκρανία με την International Commerce Bank
- στην Αλβανία με την Tirana Bank
- στην Βουλγαρία με την Piraeus Bank Bulgaria
- στη Ρουμανία με την Piraeus Bank Romania
- στη Σερβία με την Piraeus Bank Beograd
- στην Αίγυπτο με την Piraeus Bank Egypt
- στο Λονδίνο με ένα κατάστημα της Τράπεζας Πειραιώς
- στη Νέα Υόρκη με τη Marathon Bank

1. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΙΔΙΩΤΩΝ

- Καταθετικά και επενδυτικά προϊόντα ιδιωτών
- Καταναλωτική και στεγαστική πίστη
- Καταναλωτική πίστη-πιστωτικές κάρτες
- Χρηματοδότηση καταναλωτικών αγαθών-Πειραιώς Multifin A.E
- Στεγαστική πίστη
- Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα κ πρακτόρευση ασφαλειών
- Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα-ING Πειραιώς A.A.E.Z

- Ασφαλιστικές κ Αντασφαλιστικές – Πειραιώς Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε
 - Είσπραξη επισφαλών Απαιτήσεων-Multicollection Α.Ε
2. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
- Καταθετικά προϊόντα επιχειρήσεων
 - Χορηγήσεις προς επιχειρήσεις

2.1 ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- Project finance και εργασίες δημοσίου
- Ναυτιλιακή τραπεζική

2.2 ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΜΕΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- Πειραιώς χρηματοδοτικές μισθώσεις Α.Ε
- Πειραιώς Best Leasing Α.Τ.Ε.Ε
- Επιχειρηματικό Factoring- Πειραιώς Factoring Α.Ε

2. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (ATTICA BANK)

Η Τράπεζα Αττικής ιδρύθηκε το 1925 με έδρα τον Πειραιά και το 1964 εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η τράπεζα μέσω του δικτύου και των υπηρεσιών της καθώς και μέσω των εταιρειών του ομίλου της προσφέρει ένα πλήρες φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που καλύπτει τους τομείς της λιανικής (retail), της τραπεζικής μεγάλων πελατών (corporate), της διαχείρισης κεφαλαίων καθώς και ειδικών χρηματοοικονομικών προϊόντων

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η Attica Bank δραστηριοποιείται στο σύνολο των τομέων της χρηματοπιστωτικής αγοράς:

- Αγορά Ιδιωτών
- Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες
- Μεγάλες Εταιρείες (Corporate Banking)
- Επενδυτικές Υπηρεσίες
- Bancassurance

Στην **Αγορά Ιδιωτών (Retail Banking)**, προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες. όπως:

- Καταθέσεις
- Χορηγήσεις
- Κάρτες
- Υπηρεσίες

Στις **Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στους Επαγγελματίες** προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες όπως:

- Καταθέσεις
- Λογαριασμοί Όψεως
- Προθεσμιακές Καταθέσεις, Repos
- Λογαριασμοί συναλλάγματος
- Χρηματοδοτήσεις (Βραχυπρόθεσμες χορηγήσεις, Μακροπρόθεσμα δάνεια)
- Ομολογιακά δάνεια
- Δάνεια επαγγελματικής στέγης-εξοπλισμού
- Τεχνοδάνειο
- Εγγυητικές επιστολές
- Επενδυτικά δάνεια με βάση το Γ' ΚΠΣ , Δάνεια με την εγγύηση του ΤΕΜΠΙΜΕ
- Leasing
- Factoring

Στις **Μεγάλες Εταιρείες (Corporate Banking)** προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες, όπως:

- Κεφάλαια κίνησης
- Μακροπρόθεσμα δάνεια
- Κοινοπρακτικά δάνεια
- Εισαγωγές-Εξαγωγές
- Εγγυητικές επιστολές
- Ενέγγυες Πιστώσεις
- Leasing
- Factoring

Στις **Επενδυτικές υπηρεσίες**, με την προσφορά υπηρεσιών και προϊόντων, όπως:

- Underwriting
- Προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου
- Αμοιβαία κεφάλαια
- Αγοραπωλησίες Μετοχών
- Ομόλογα
- Παράγωγα προϊόντα
- Margin account

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Εμπορική Τράπεζα ιδρύθηκε το 1907, είναι εισηγμένη στο ΧΑ από το 1909 και είναι μία από τις μεγαλύτερες εμπορικές Τράπεζες της Ελλάδας. Τον Ιούνιο του 2000 σύναψε συμφωνία στρατηγικής συνεργασίας με το διεθνή χρηματοοικονομικό όμιλο της Crédit Agricole, που απέκτησε αρχικά το 6,7% του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής και κατέχει σήμερα το 72 % περίπου του μετοχικού κεφαλαίου της ενώ το υπόλοιπο ποσοστό είναι διασκορπισμένο σε περίπου 46.000 μετόχους.

Η Εμπορική Τράπεζα δραστηριοποιείται στις εγχώριες και στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου και χρήματος, προσφέροντας ένα πλήρες φάσμα παραδοσιακών και σύγχρονων τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, που καλύπτουν τις αποταμιευτικές, χρηματοδοτικές και επενδυτικές ανάγκες της πελατείας της. Η Εμπορική Τράπεζα διαθέτει 370 καταστήματα στην Ελλάδα και διεθνή παρουσία μέσω θυγατρικών της Τραπεζών στην Κύπρο, την Ρουμανία, τη Βουλγαρία και την Αλβανία (54 υποκαταστήματα σήμερα) και μέσω ενός υποκαταστήματος στο Λονδίνο.

Ο Όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας είναι ένας από τους πιο δυναμικούς ομίλους στον χρηματοοικονομικό τομέα και προσφέρει μία μεγάλη γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών, μέσω της Τράπεζας αλλά και μιας σειράς θυγατρικών εταιρειών, όπως επενδυτικής τραπεζικής και χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), ασφάλειες, τραπεζοασφάλειες (bancassurance), διαχείριση διαθεσίμων θεσμικών επενδυτών (asset management), διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, διαχείριση χαρτοφυλακίου κινητών αξιών, ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων και καταναλωτική πίστη.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Εμπορική Τράπεζα αναπτύσσει δραστηριότητα μέσω θυγατρικών τραπεζών στην περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης και ειδικότερα στην Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Κύπρο.

Στο τέλος του προηγούμενου χρόνου η θυγατρική Emporiki Bank-Albania S.A. διέθετε 7 καταστήματα, η Emporiki Bank-Bulgaria EAD 16 καταστήματα, η Emporiki Bank-Romania S.A. 8 καταστήματα και 1 θυρίδα και η Emporiki Bank-Cyprus Ltd 12 καταστήματα.

Οι θυγατρικές τράπεζες στο εξωτερικό δραστηριοποιούνται στη λιανική τραπεζική και στην επιχειρηματική πίστη, προσφέροντας ευρύ φάσμα ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών. Σε ό,τι αφορά την επιχειρηματική πίστη, επικεντρώνονται στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων με εύρωστη οικονομική κατάσταση, ενώ χρηματοδοτούν σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων. Οι χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς του εμπορίου, της ανάπτυξης και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, των κατασκευών και της μεταποίησης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Α.ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

- Στεγαστική πίστη

- Καταναλωτική πίστη
- Πιστωτικές κάρτες
- Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Β.ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

- Χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων
- Χρηματοδότηση ναυτιλίας
- Σύνθετες χρηματοδοτήσεις

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

- Επενδυτικές υπηρεσίες
- Χρηματιστηριακές εργασίες
- Επιχειρηματικές συμμετοχές (Venture Capital)

Γ.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

Η Εμπορική Τράπεζα προσφέρει ευρύ φάσμα καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων με στόχο την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πελατών της για διεύρυνση των επενδυτικών τους επιλογών και πραγματοποίηση υψηλής απόδοσης.

- ✓ Καταθέσεις - Επενδυτικά προϊόντα
- ✓ Διαχείριση διαθεσίμων ιδιωτών και θεσμικών επενδυτών
- ✓ Personal banking

Δ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Το 2006 η Εμπορική Τράπεζα είχε σημαντική παρουσία στις διατραπεζικές αγορές χρήματος, συναλλάγματος και ομολόγων. Η Τράπεζα κατέλαβε την 6η θέση στην κατάταξη των βασικών διαπραγματευτών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, βελτιώνοντας τη θέση της. Παράλληλα, η Εμπορική Τράπεζα ήταν μεταξύ των 5 πρώτων βασικών διαπραγματευτών ομολόγων με βάση τον όγκο συναλλαγών.

Η Τράπεζα εμπλούτισε τη σειρά προϊόντων εγγυημένου κεφαλαίου με 4 νέα προϊόντα. Εξάλλου, αύξησε σημαντικά τον όγκο των δανείων σταθερού επιτοκίου με την εναρμόνιση της τιμολόγησης των επιτοκίων με τα επίπεδα της αγοράς και τη δημιουργία ευέλικτων τρόπων πληρωμής. Επίσης, το 2006 ξεκίνησε η διαδικασία ενεργής διαχείρισης ξένου χαρτονομίσματος.

Ε. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

- Χρηματοδοτική μίσθωση
- Ασφαλιστικές εργασίες
- Τραπεζο-ασφάλειες (Bancassurance)
- Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων
- Μακροχρόνια μίσθωση αυτοκινήτων

ASPIS BANK

Η ASPIS BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ιδρύθηκε το 1992 από τον κ. Παύλο Δ. Ψωμιάδη και την ασφαλιστική Εταιρεία AEGON BV, με το διακριτικό τίτλο ΑΣΠΙΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και απετέλεσε την πρώτη ιδιωτική στεγαστική Τράπεζα στην Ελλάδα. Η AEGON BV, μείωσε σταδιακά το ποσοστό συμμετοχής της στην Τράπεζα από 50% το 1992 σε 0% το 1995. Κύριος μέτοχος, σήμερα, είναι ο Όμιλος Εταιρειών ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. Από το 1992 και μέχρι τις 03.08.2001, η λειτουργία της Τράπεζας διέπετο από τις διατάξεις της νομοθεσίας περί Κτηματικών Τραπεζών. Το 2001 ενεκρίθη η επέκταση του σκοπού της με τη μετατροπή της από Στεγαστική σε Εμπορική και η αλλαγή της επωνυμίας της από ΑΣΠΙΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. σε ASPIS BANK Α.Τ.Ε.

Η ASPIS BANK δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα των τραπεζικών εργασιών:

1. ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ:

- Στεγαστική πίστη
- Καταναλωτικά δάνεια
- Πιστωτικές κάρτες
- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Ναυτιλιακή πίστη
- Διαχείριση διαθεσίμων
- Καταθετικά & επενδυτικά προϊόντα ιδιωτών
- Υπηρεσίες θεματοφυλακής, Τραπεζοασφάλειες

2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

- Μεγάλες επιχειρήσεις
- Χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις
- Καταθετικά & επενδυτικά προϊόντα επιχειρήσεων

3. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- Χρηματοστηριακές εργασίες
- Αμοιβαία κεφάλαια

Οι μετοχές της ASPIS BANK διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1998. Στον όμιλο ASPIS BANK ανήκουν οι Εταιρείες ASPIS LEASING Α.Ε., ASPIS CREDIT Α.Ε., ASPIS Α.Ε. ΜΕΣΙΤΕΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ και ASPIS INTERNATIONAL Α.Ε.Δ.Α.Κ. Το σύνολο του Δικτύου Καταστημάτων Πανελλαδικά αριθμεί σήμερα 69 Καταστήματα. Η ASPIS BANK έχει αξιολογηθεί από το διεθνή οίκο αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας Fitch Ratings με BB+.

MARFIN EGNATIA BANK

Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ιδρύθηκε το 1991 και η πρώτη ημέρα διαπραγμάτευσης της στο ΧΑΑ ήταν η 26/8/1999. Στα πλαίσια της στρατηγικής της Τράπεζας για διεξόδου στην αγορά της Νοτιανατολικής Ευρώπης, η ΕΓΝΑΤΙΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ εξαγόρασε το 2000 την Τράπεζα BNP- DRESDNER (ROMANIA) S.A η οποία μετονομάστηκε σε EGNATIA BANK (ROMANIA) S.A.

Τον Μάρτιο του 2006 η EGNATIA ΤΡΑΠΕΖΑ αποφάσισε να προβεί σε στρατηγική συμμαχία με τη MARFIN FINANCIAL GROUP. Η Marfin Egnatia Bank δημιουργήθηκε από την ένωση 3 σύγχρονων τραπεζών, της Εγνατίας, Λαϊκής και Marfin και αποτελεί θυγατρική στην Ελλάδα της Marfin Popular Bank, στην οποία ανήκει κατά 95%. Διαθέτει εξελιγμένη τεχνολογική υποδομή καθώς και διαρκώς αναπτυσσόμενο δίκτυο καταστημάτων, ενώ οι προσφερόμενες υπηρεσίες της είναι:

ΙΔΙΩΤΕΣ

- Καταθέσεις
- Δάνεια
- Κάρτες
- Επενδυτικά
- Ασφαλιστικά

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- Καταθέσεις
- Δάνεια
- Κάρτες
- Ασφαλιστικά
- Leasing
- Factoring
- Τμήμα Επενδυτικής Στρατηγικής
- Ναυτιλιακές υπηρεσίες
- Corporate Banking

Τράπεζα Κύπρου

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου Ελλάδας είναι μέρος του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου που ιδρύθηκε στην Κύπρο το 1899, όπου και κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς. Το Συγκρότημα παρέχει ολοκληρωμένες τραπεζικές υπηρεσίες στην Κύπρο, στην Ελλάδα*, στη Μεγάλη Βρετανία, στην Αυστραλία και στη Ρουμανία. Από τον Αύγουστο του 2007 η Τράπεζα επεκτάθηκε στη Ρωσία, αποτελώντας τον πρώτο Ελληνικό Τραπεζικό Όμιλο που διείσδυσε στη Ρωσική αγορά, ενώ τον Ιούνιο του 2008, προχώρησε σε συμφωνία εξαγοράς του 80% του μετοχικού κεφαλαίου της Ρωσικής τράπεζας Uniastrum Bank. Το Μάιο του 2008, εξαγόρασε το 97,2% του μετοχικού κεφαλαίου της Ουκρανικής Τράπεζας ΑντοΖΑΖBank και προχωρά πλέον δυναμικά στην προσφορά τραπεζικών υπηρεσιών στην Ουκρανική αγορά. Παράλληλα, η Τράπεζα λειτουργεί καταστήματα αντιπροσωπείας σε Καναδά και Νότια Αφρική.

Στα πλαίσια της διεθνούς παρουσίας του Συγκροτήματος, η Ελλάδα αποτελεί τον κυριότερο άξονα επέκτασής του, καθώς έχει ολοκληρωθεί η δημιουργία ενός Ομίλου παράλληλου με της Κύπρου. Στα 17 χρόνια παρουσίας της στην Ελλάδα, η Τράπεζα Κύπρου σημειώνει σταθερά ανοδική πορεία και γρήγορη ανάπτυξη. Ταχύτερη είναι η ανάπτυξη του δικτύου καταστημάτων, από 17 καταστήματα το 1999, σε 145 σήμερα. Ανάλογη είναι και η αύξηση του προσωπικού του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου Ελλάδας: από 796 άτομα το 1999, 3.000 άτομα σήμερα.

Το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου Ελλάδας προσφέρει το πλήρες φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών: τραπεζικές υπηρεσίες, leasing, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, asset management, χρηματιστηριακές υπηρεσίες, factoring και ασφαλιστικές υπηρεσίες (τόσο γενικές ασφάλειες όσο και ασφάλειες ζωής).

Κύρια χαρακτηριστικά της Τράπεζας Κύπρου, τα οποία οδήγησαν στην καθιέρωσή της στην ελληνική αγορά, είναι η ποιότητα εξυπηρέτησης, η ευελιξία και η παροχή πρωτοποριακών προϊόντων. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών, εφαρμόζεται ο διαχωρισμός της πελατειακής βάσης σε τρεις κύριους τομείς: των μεγάλων επιχειρήσεων (Corporate), των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (Retail) και των ιδιωτών (Consumer). Έτσι, σε συνδυασμό με τη λειτουργία ευέλικτων καταστημάτων που λειτουργούν ως σημεία πώλησης των προϊόντων, παρέχεται υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση των πελατών με εξειδικευμένα προϊόντα που ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Σκοπός της Τράπεζας Κύπρου είναι να προσφέρει σε κάθε πελάτη τα προϊόντα εκείνα που θα του παρέχουν προστιθέμενη αξία και να αναπτύσσει μία μακροχρόνια σχέση συνεργασίας που στηρίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στη διαφάνεια.

Σημαντικό χαρακτηριστικό της Τράπεζας Κύπρου είναι και το γεγονός ότι επενδύει συνεχώς στην τεχνολογία. Τα εναλλακτικά δίκτυα διανομής (ATMS, Phone Banking, Internet Banking, Mobile Banking), συμπληρώνουν το δίκτυο καταστημάτων και παρέχουν εξυπηρέτηση πέραν του τραπεζικού ωραρίου, επιτυγχάνοντας έτσι την άμεση ικανοποίηση των αιτημάτων των πελατών και την απλοποίηση των διαδικασιών.

Το 2000 το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, δημιουργώντας νέες προοπτικές για την Τράπεζα Κύπρου στην Ελλάδα και δίνοντας τη δυνατότητα στο ευρύ ελληνικό κοινό να συμμετάσχει στην εξέλιξή της. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου Ελλάδας προχωρά με ταχείς ρυθμούς στην υλοποίηση του αναπτυξιακού πλάνου.

Το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου Ελλάδας περιλαμβάνει τις ακόλουθες εταιρείες:

- Τράπεζα Κύπρου (Τραπεζικές Υπηρεσίες)
- [Κύπρου ΑΕΔΑΚ \(Αμοιβαία Κεφάλαια\)](#)
- [Κύπρου Leasing \(Υπηρεσίες χρηματοδοτικής μίσθωσης\)](#)
- [Κύπρου Χρηματιστηριακή \(Χρηματιστηριακές υπηρεσίες\)](#)
- [Κύπρου Ασφαλιστική \(Γενικές Ασφάλειες\)](#)
- [Κύπρου Ζωής \(Ασφάλειες Ζωής\)](#)
- [Υπηρεσία Factoring \(Κύπρου Factors\)](#)
- Κύπρου Εμπορική (Εισαγωγές και Εμπορία Καταναλωτικών Αγαθών)
- Κύπρου Ακίνητα (Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων)

PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε

Η Proton Bank ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο 2001 και ξεκίνησε επίσημα τις εργασίες της το Φεβρουάριο 2002, παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής. Ιδρυτές της τράπεζας είναι ο αείμνηστος Ιωάννης Μαρκόπουλος και οι κ.κ. Α. Αθανάσογλου και Η. Λιανός. Ακολουθώντας μια δυναμική αναπτυξιακή πορεία, η Τράπεζα εισήχθη με μεγάλη επιτυχία στο Χρηματιστήριο Αθηνών το Δεκέμβριο του 2005 και στη συνέχεια απορρόφησε τρεις εισηγμένες στο Χ.Α. Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, την Απrow, την Εξέλιξη και την Ευρωδυναμική. Ακολούθησε το 2006 η συγχώνευση με την Ωμέγα Τράπεζα, με το ενοποιημένο σχήμα να διαθέτει κεφάλαια άνω των € 350εκ.

Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, η Proton Bank εξελίχθηκε σε ένα ολοκληρωμένο Χρηματοπιστωτικό Όμιλο που εκτός από επενδυτικές υπηρεσίες, προσφέρει τραπεζικές εργασίες, χρηματιστηριακές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες leasing.

Η Proton Bank απευθύνεται σε ιδιώτες πελάτες, εταιρείες, θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές που έχουν την ανάγκη εξειδικευμένων επενδυτικών υπηρεσιών, σύγχρονων επενδυτικών εργαλείων και πρακτικών μέσα σε ένα διεθνοποιημένο επενδυτικό περιβάλλον και βέβαια αξιόπιστη διαχείριση κεφαλαίων και διευρυμένες επιλογές στην εκτέλεση εντολών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Η Proton Bank διαφοροποιείται από το εγχώριο χρηματοοικονομικό σύστημα με την προσπάθειά της να προσωποποιήσει τις επενδυτικές υπηρεσίες, με τη χρήση σύγχρονων και σε πολλές περιπτώσεις σύνθετων χρηματοοικονομικών προϊόντων σε ένα διεθνές φάσμα αγορών. Για να επιτύχει στην προσπάθειά της αυτή, η Proton Bank δίνει μεγάλη έμφαση στην κατανόηση της συγκεκριμένης ανάγκης κάθε πελάτη, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η από κοινού εξεύρεση της εκάστοτε ενδεδειγμένης λύσης.

Ιδιώτες:

- Private Banking
- Καταθετικές Λύσεις
- Σύνθετα Προϊόντα
- Δάνεια
- Πιστωτικές Κάρτες
- Αμοιβαία Κεφάλαια
- Χρηματιστηριακές Υπηρεσίες
- Proton Online Trading
- Wealth Management

Επιχειρήσεις:

- Τραπεζικές Εργασίες
- Χρηματοδοτικές Λύσεις
- Shipping Finance
- Leasing
- Διαχείριση Διαθεσίμων
- Επενδυτική Τραπεζική

- Επενδυτικές Υπηρεσίες

Θεσμικοί:

- Αμοιβαία Κεφάλαια
- Χρηματοπιστηριακές Υπηρεσίες

TACHYDROMΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο, με παρουσία πάνω από έναν αιώνα στον τραπεζικό χώρο, εκσυγχρονίζεται ταχύτατα, με ανθρώπινο δυναμικό 1.318 ατόμων, διαθέτει δίκτυο σε όλη τη χώρα, με 141 καταστήματα σε 64 πόλεις σ' όλη την Ελλάδα, 840 συνεργαζόμενα καταστήματα ΕΛ.ΤΑ και ένα δυναμικά εξελισσόμενο δίκτυο ΑΤΜ.

Περί τα τέλη του 2002, το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο Ελλάδος γίνεται Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία με βασικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο. Είναι μέλος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, της Ένωσης Ευρωπαϊκών Ταμειυτηρίων καθώς και του Παγκόσμιου Ινστιτούτου Ταμειυτηρίων. Από το 2004, το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο αναδιαρθρώνεται πλήρως. Τον Απρίλιο του 2006 χορηγείται στο Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο Ελλάδος η άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, κι έκτοτε τίθεται υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος, πραγματοποιώντας έτσι δυναμική είσοδο στο χώρο παροχής τραπεζικών υπηρεσιών στο κοινό, σημειώνοντας εντυπωσιακά αποτελέσματα. Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο μέσα σε χρονικό διάστημα τριών ετών, σημείωσε σημαντική αύξηση του συνολικού μεριδίου αγοράς που κατέχει φτάνοντας στο 6,7% της αγοράς των στεγαστικών δανείων, το 9% της αγοράς των καταναλωτικών δανείων, το 4,15% της αγοράς των καταθέσεων προθεσμίας και το 10% της αγοράς των καταθέσεων ταμειυτηρίου.

Η επιτυχής εισαγωγή του στο Χρηματιστήριο Αθηνών το Μάιο του 2006 έγινε στα πλαίσια του κρατικού προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων. Το 2006 σηματοδότησε την οριστική μετάβαση των δραστηριοτήτων του οργανισμού στον ιδιωτικό τομέα, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω του εκμοντερνισμού των υποδομών και των συστημάτων του (σε επίπεδο ανθρώπινων, διαρθρωτικών και τεχνολογικών πόρων), προσπάθεια που μέχρι σήμερα συνεχίζεται.

Την 11η Ιουλίου 2007, ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διάθεση 28.173.354 κοινών μετοχών του μετοχικού κεφαλαίου του Τ.Τ. με ιδιωτική τοποθέτηση σε επενδυτές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η οποία υπερκαλύφθηκε σχεδόν 3 φορές. Οι μετοχές αυτές ανήκαν στο βασικό μέτοχο της Τράπεζας, το Ελληνικό Δημόσιο, και αντιπροσώπευαν ποσοστό 20% των δικαιωμάτων ψήφου του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Με τον τρόπο αυτό επιτεύχθηκε η μείωση της άμεσης συμμετοχής του Δημοσίου στο 34,43%. Στις 20 Ιουλίου του 2007, 73.054 κοινές μετοχές διατέθηκαν δωρεάν στα πλαίσια του κινήτρου διακράτησης μετοχών στους συμμετέχοντες στην ιδιωτική τοποθέτηση (δηλ. υπαλλήλους, Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και συνεργάτες της Τράπεζας) από το βασικό μέτοχο της Τράπεζας το Ελληνικό Δημόσιο. Με τον τρόπο αυτό επιτεύχθηκε η περαιτέρω μείωση της άμεσης συμμετοχής του Δημοσίου στο 34,37%.

Τον Οκτώβριο του 2007 το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο εισέρχεται σε μια νέα εποχή αναδιοργάνωσης κι ανάπτυξης με τον νέο Πρόεδρο κ. Άγγελο Φιλιππίδη να υπογραμμίζει τους νέους στρατηγικούς στόχους του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου με

το σύνθημα « that we should talk less and work more...Our work will eventually talk for us.» Βασικός στόχος της νέας διοίκησης, η ταχεία αναδιοργάνωση των στοιχείων του ενεργητικού κυρίως μέσω του real business και όχι τόσο του trading ενισχύοντας έτσι τις επαναλαμβανόμενες πηγές εσόδων και παράλληλα την μείωση του αναλαμβανόμενου κινδύνου στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων. Παράλληλα, η αναπροσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών και των πληροφοριακών συστημάτων στις καθημερινές απαιτήσεις ενός συνεχώς μεταβαλλόμενου χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος.

Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Τ.Ε. διαθέτει ήδη μια ευρύτατη πελατειακή βάση 2,8 εκ. ενεργών λογαριασμών, έχει ύψος ενεργητικού στο τέλος του δ' τριμήνου του 2007 αξίας €13,18 δισ. και ίδια κεφάλαια, μετά τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος της περιόδου, €747,02 εκ.. Στις οικονομικές καταστάσεις του δ' τριμήνου 2007, τα καθαρά κέρδη μετά φόρων ανήλθαν σε €43,45 εκ., έναντι €137,17 εκ. το 2006 (€50,25 εκ. και €185,44 εκ. προ φόρων αντίστοιχα) παρουσιάζοντας μείωση κατά 68,33%, μείωση που κυρίως αντικατοπτρίζει τις επιδράσεις της πρόσφατης κρίσης της αγοράς των Αμερικάνικων στεγαστικών δανείων (Subprimes), στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας. Πέραν όμως του γεγονότος αυτού η πορεία των εσόδων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου από επαναλαμβανόμενες πηγές, είναι ιδιαίτερος ενθαρρυντική. Τα καθαρά επιτοκιακά έσοδα της περιόδου από 1ης Ιανουαρίου έως 31ης Δεκεμβρίου 2007, παρουσίασαν αύξηση της τάξεως του 16,09% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006, ενώ η αύξηση των χορηγήσεων, μετά από προβλέψεις, ανήλθε σε ποσοστό της τάξεως του 25,42% φθάνοντας στο τέλος του 2007 τα €6.023,51 εκ.

Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί πως η σχέση δανείων προς καταθέσεις βελτιώνεται συνεχώς. Από 45,34% τον Δεκέμβριο του 2006, ανήλθε στο 54,77% στο τέλος του 2007 σημειώνοντας αύξηση 9,44%.

Πιο συγκεκριμένα:

- Οι καταθέσεις σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 4,01%, φθάνοντας τα €11,16 δισ. στις 31 Δεκεμβρίου 2007, έναντι €10,73 δισ. στο τέλος της προηγούμενης χρήσης.
- Στον τομέα της Πίστης Ιδιωτών, δημιουργήθηκαν και προωθήθηκαν νέες μορφές στεγαστικών δανείων. Αποτέλεσμα ήταν η αύξηση των χορηγήσεων στεγαστικών δανείων κατά 23,94% από το τέλος του 2006, φθάνοντας τα €4.085,83 εκατ. από €3.296,54 εκατ..
- Παράλληλα, συνεχίστηκε με έντονους ρυθμούς η χορήγηση καταναλωτικών δανείων με εντυπωσιακά αποτελέσματα. Ειδικότερα, οι χορηγήσεις καταναλωτικών δανείων αυξήθηκαν κατά 37,32% από το τέλος του 2006, φθάνοντας τα €1.689,86 εκ. από €1.230,57 εκατ..
- Όσον αφορά τις πιστωτικές κάρτες, οι πωλήσεις εξακολούθησαν την ανοδική τους πορεία. Συγκεκριμένα τα δάνεια μέσω πιστωτικών καρτών αυξήθηκαν κατά 34,21% από το τέλος του 2006, φθάνοντας τα €172,16 εκατ. από €128,27 εκατ..
- Σήμερα, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο:
- Μετά την ολοκλήρωση της εγκατάστασης του νέου πληροφοριακού συστήματος «PROFITS», η προσπάθεια συνεχούς ανανέωσης κι ανάπτυξης συνεχίζεται. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του διεθνούς διαγωνισμού για την απόκτηση συστήματος Risk Management, η εγκατάσταση του οποίου αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές του 2008. Τέλος, περιφερειακά συστήματα σε σχέση με τον έλεγχο των εξόδων,

τον προϋπολογισμό και τις αναφορές διοικητικής πληροφόρησης, βρίσκονται στο αρχικό στάδιο υλοποίησης τους.

- Η ενιαία πλέον «βάση» των πελατών, θα δώσει την δυνατότητα ανάπτυξης σταυροειδών πωλήσεων, αλλά και θα επιτρέψει την αποτελεσματικότερη εκμετάλλευση του δικτύου των καταστημάτων ΕΛ.ΤΑ.. Έτσι, ενδυναμώνεται η συνεργασία του με τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛ.ΤΑ), μέσω διάθεσης επιλεγμένων τραπεζικών του προϊόντων από ένα διαρκώς αυξανόμενο αριθμό καταστημάτων των ΕΛ.ΤΑ.
- Βελτιώνει τις υποδομές, τοποθετώντας νέας τεχνολογίας ΑΤΜ σε όλο και περισσότερα σημεία.
- Εφαρμόζει σύγχρονες στρατηγικές μάρκετινγκ και υλοποιεί ολοκληρωμένα προγράμματα διαφήμισης, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική προώθηση των προϊόντων του στην αγορά.
- Προσφέρει νέα καταθετικά και χορηγητικά προϊόντα, με διαφανείς όρους, ειδικά σχεδιασμένα για να εξυπηρετούν τις απαιτήσεις και το συμφέρον των πελατών, όπως:
 1. Τρεχούμενο Λογαριασμό για ιδιώτες με δυνατότητα Υπερανάληψης έως € 5.000.
 2. Τρεχούμενο Λογαριασμό για μισθωτούς ή συνταξιούχους με επιτόκιο έως 5% και δυνατότητα Υπερανάληψης έως € 5.000.
 3. Λογαριασμούς Καταθέσεων Ταμιευτηρίου με τόκο από το πρώτο ευρώ και επιτόκια καταθέσεων που φτάνουν μέχρι 4,70% το χρόνο.
 4. Τον Αποταμιευτικό – Επενδυτικό λογαριασμό ΥΠΕΡ-Απόδοση με επιτόκιο 4,25% σε λογαριασμό Ταμιευτηρίου και ενδεχόμενα υψηλότερη απόδοση με επένδυση σε αμοιβαίο κεφάλαιο.
 5. Στεγαστικά δάνεια με πολύ ανταγωνιστικά επιτόκια, προνομιακούς όρους και με διάρκεια εξόφλησης έως 40 χρόνια.
 6. Δάνεια Επαγγελματικής Στέγης με προνομιακό σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο.
 7. Επισκευαστικά Δάνεια.
 8. Μεταφορά Στεγαστικών Δανείων από άλλες Τράπεζες.
 9. Πιστωτικές κάρτες T.T. Visa και T.T. MasterCard με ανταγωνιστικά επιτόκια και προνομιακό επιτόκιο για μεταφορά χρεωστικού υπολοίπου από κάρτες άλλων Τραπεζών.
 10. Χρεωστική Κάρτα: Την T.T. Visa Electron για αναλήψεις μετρητών και αγορές στην Ελλάδα και το εξωτερικό μέσω αυτόματης χρέωσης του λογαριασμού καταθέσεων.
 11. Την καινοτόμο και πολύ ανταγωνιστική σειρά προσωπικών και καταναλωτικών δανείων με μεγάλη διάρκεια εξόφλησης έως 12 (δώδεκα) έτη και «Μπόνους» τους τόκους έως και για 3 έτη για τους συνεπείς πελάτες του δανείου «Επιθυμίες – Δωρεάν τόκοι», ή με επιπλέον χρηματοδότηση σε μετρητά για τους πελάτες του δανείου μεταφοράς οφειλών «Με συμφέρει – Extra Μετρητά».
 12. Το πρόγραμμα συγκέντρωσης οφειλών «Με Συμφέρει» με διάρκεια εξόφλησης έως και 30 χρόνια και ένα από τα χαμηλότερα επιτόκια της αγοράς, 4,90%, σταθερό για έναν χρόνο.
 13. Συμπληρώνει την γκάμα των προϊόντων με τρία καταναλωτικά δάνεια που απευθύνονται σε γονείς: Το «Extra Μαθητικό», το «Extra Φοιτητικό» και το «Extra Μεταπτυχιακό» δάνειο από €1.000 έως €25.000 με το χαμηλότερο κυμαινόμενο επιτόκιο της αγοράς μόλις

7,15%, με «Μπόνους» 1% για τους 10 πρώτους νεοεισαχθέντες σε κάθε σχολή (Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι.), καθώς και για τους ήδη φοιτούντες με μέσο όρο βαθμολογίας των τελευταίων εξαμήνων άνω του 7,5.

Μετά από 105 έτη συνεχούς παρουσίας στο κοινωνικό-οικονομικό γίγνεσθαι, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο επανατοποθετείται στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας, ώστε να ενισχυθεί η παραδοσιακή σχέση των Ελλήνων μαζί του, διευρύνοντας τη γκάμα των προϊόντων που θα μπορεί να προσφέρει, τόσο μέσω του ευρύτατου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει το ίδιο, όσο και μέσω της συνεργασίας του με τα καταστήματα των Ελληνικών Ταχυδρομείων, μια σχέση τόσο παραδοσιακή όσο και η ιστορική του παρουσία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Η Αποτελεσματικότητα (Efficiency)

4.1 Η Αποτελεσματικότητα στον Τραπεζικό Τομέα

Ένας αποτελεσματικός και ανταγωνιστικός τραπεζικός κλάδος αποτελεί ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη και τον ανταγωνισμό, σύμφωνα με την οικονομική θεωρία.

Μια επιχείρηση ή και μια τράπεζα λειτουργεί αποτελεσματικά όταν μπορεί να παράγει ένα συγκεκριμένο επίπεδο παραγωγής αγαθών ή υπηρεσιών με πολύ μικρό κόστος σε σχέση με τον ανταγωνισμό της ή αντίστοιχα όταν μπορεί να επιτύχει με δεδομένο κόστος μεγαλύτερη παραγωγικότητα. Τότε αντίστοιχα λέμε ότι η εταιρεία αυτή επιτυγχάνει αποτελεσματικότητα κόστους και παραγωγικότητας. Στην αποτελεσματικότητα κόστους ο κύριος στόχος είναι η ελαχιστοποίηση του κόστους της εταιρείας, ενώ στην αποτελεσματικότητα παραγωγής, ο στόχος είναι η μεγιστοποίηση της παραγωγής. Έτσι, τα κόστη της επιχείρησης που είναι καταγεγραμμένα μπορούν να εκφραστούν ως μια συνάρτηση της «παραγωγής» (productivity vector), των εισροών (price of inputs) και του κόστους (βαθμού) αναποτελεσματικότητας (cost of inefficiency) και φυσικά ενός συντελεστή σφάλματος στην παλινδρόμηση καθώς και των τυχαίων συντελεστών. Μαθηματικά η σχέση αυτή μπορεί να εκφραστεί ως εξής:

$$y = f(x, w) + u + v$$

y: το καταγεγραμμένο κόστος (realized costs)

x: ο οικονομικό αποτέλεσμα – παραγωγή (output vector)

w: οι εισροές (price of inputs)

u: το επίπεδο του κόστους αναποτελεσματικότητας (cost inefficiency)

v: ένας τυχαίος όρος των καταλοίπων

Συνεπώς η αποτελεσματικότητα του τραπεζικού κλάδου της Ελλάδας μπορεί να μετρηθεί με τη χρήση των κερδών του κάθε ιδρύματος, του κόστους του ή των καθαρών κερδών.

Το πρόβλημα ωστόσο που δημιουργείται με την ανωτέρω μεθοδολογία για τον υπολογισμό της αναποτελεσματικότητας κόστους είναι να απομονώσει ένας ερευνητής τη μεταβλητή αυτή από τους τυχαίους παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν το κόστος παραγωγής. Στη διεθνή βιβλιογραφία έχουν χρησιμοποιηθεί τέσσερις μεθοδολογίες για τον υπολογισμό της αναποτελεσματικότητας στον τραπεζικό κλάδο:

α) Stochastic Efficient Frontier

β) Distribution Free Approach

γ) Thick Frontier Approach

δ) και η Data Envelopment Analysis (DEA)

Ορισμένες παλαιότερες μελέτες όπως των Rhoades (1986) και Srinivasan (1992), αναφορικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των τραπεζών, που συμμετείχαν σε εξαγορές, βασίζονται στη βαθύτερη ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών των τραπεζών και τη μεταξύ τους σύγκριση, χρησιμοποιώντας κυρίως δείκτες όπως τα λειτουργικά κόστη διαιρεμένα με τα συνολικά κεφάλαια της τράπεζας ή το δείκτη ROA, ROE, καθαρό περιθώριο επιτοκίου και δάνεια προς καταθέσεις, όπου είναι και οι δείκτες που θα ασχολειθούμε παρακάτω. Ωστόσο η μεθοδολογία αυτή παρουσιάζει πολλά προβλήματα, όπως το γεγονός ότι η ανάλυση με δείκτες δεν μπορεί να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα διότι δεν εμπεριέχει την έννοια του «μίγματος προϊόντος» και δεν λαμβάνει υπόψη της, τις εισροές, όπως η τεχνολογική αναβάθμιση της τράπεζας, πιο πρόσφατα τα συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών αλλά διαχωρίζει τα κόστη σε λειτουργικά και μη λειτουργικά. Επίσης, στην ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών γίνεται η απλουστευμένη υπόθεση ότι όλα τα κεφάλαια (Ενεργητικό) συμμετέχουν στον ίδιο βαθμό στην παραγωγική διαδικασία και ότι γεωγραφικά όλες οι τράπεζες έχουν την ίδια κατανομή κόστους. Τέλος, όπως θα αναλύσουμε αργότερα, οι απλοί χρηματοοικονομικοί δείκτες δεν μπορούν να διαχωρίσουν τα κέρδη που οφείλονται σε οικονομίες κλίμακας ή φάσματος.

4.2 Μετρώντας την Παραγωγικότητα μιας Τράπεζας

Η μελέτη της παραγωγικότητας αναλύει τεχνικές διαδικασίες και τη δημιουργία εξαρτήσεως μεταξύ των μεταβλητών όπως τι και πόσο μπορεί να παραχθεί σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Είναι άμεσα συνυφασμένη με την έννοια της αποτελεσματικότητας. Ενώ η παραγωγικότητα είναι το μέγεθος που εξετάζει το πόσο έχει παραχθεί σε σχέση με τις διαθέσιμες πηγές (χρόνος, χρήμα), αποτελεσματικότητα είναι το πόσο παράγει σε σχέση με το κόστος των πηγών. Η αποτελεσματικότητα δε, βελτιώνεται όταν το κόστος των πηγών που έχουν χρησιμοποιηθεί μειώνεται σε σχέση με την αξία του προϊόντος. Μια αλλαγή στην τιμή των πηγών μπορεί να οδηγήσει μια εταιρεία, μια τράπεζα, ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην αλλαγή της σύνθεσής των χρησιμοποιούμενων πηγών για να μειώσει το κόστος τους και να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα, χωρίς στην πραγματικότητα να αυξήσει την ποσότητα του προϊόντος σε σχέση με την ποσότητα των πηγών. Επίσης μια αλλαγή στην τεχνολογία, μπορεί να επιτρέψει σε έναν οργανισμό να αυξήσει το προϊόν του σε μια δεδομένη ποσότητα διαθέσιμων πηγών, όπως μια αύξηση της παραγωγικότητας θα ήταν περισσότερο τεχνικά αποτελεσματική, αλλά ίσως να μην αντικατοπτρίζει μία αλλαγή στην ενδιαφερόμενη αποτελεσματικότητα.

Η παραγωγικότητα μιας τράπεζας δεν είναι ακριβώς προσδιορισμένη και υπάρχουν πολλές διαφωνίες μεταξύ αρκετών θεωρητικών και εμπειρικών μελετών. Για παράδειγμα, οι υπηρεσίες των τραπεζών μετρούνται καλύτερα από τον αριθμό των λογαριασμών και των συναλλαγών ή από την αξία των συναλλαγών; Αν επίσης προκύπτει ότι μια τράπεζα είναι πιο αποτελεσματική, μέσω της μελέτης των κεφαλαίων ανά εργαζόμενο, ή τον αριθμό των εργαζομένων ανά υποκατάστημα, αυτό δείχνει ότι η τράπεζα αυτή είναι πιο αποτελεσματική από όλες τις ανταγωνιστικές;

Γενικότερα, για όλες τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών, όπως και στις τράπεζες, ο προσδιορισμός της «παραγωγής» δεν μπορεί να γίνει με ακρίβεια λόγω του ότι δεν υπάρχουν «φυσικές» ποσότητες, όπως στις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις όπου το μέγεθος αυτό μπορεί να προσεγγιστεί από τις πωλήσεις. Επιπρόσθετα, είναι πολύ δύσκολο να ποσοτικοποιήσουμε την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν οι τράπεζες. Για παράδειγμα, οι πελάτες έχουν τις επιλογές να πραγματοποιήσουν τις συναλλαγές τους μέσω ATMs ή μέσω E-Banking, ή ακόμα παραδοσιακά να επισκεφτούν ένα υποκατάστημα, να περιμένουν και να πραγματοποιήσουν τις συναλλαγές τους στο ταμείο. Οι αλλαγές αυτές που έχουν πραγματοποιηθεί στις τράπεζες σίγουρα βελτιώνουν την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν οι τράπεζες, με την ελαχιστοποίηση του απαιτούμενου χρόνου, αλλά πόσο; Η χρήση των ATMs μειώνει τα λειτουργικά κόστη μιας τράπεζας, αλλά εάν οι πελάτες επισκέπτονται τα ATMs πιο συχνά από ότι επισκέπτονταν τα καταστήματα, το κόστος αυτό μειώνεται λιγότερο από το αναμενόμενο. Επίσης, το E-Banking μειώνει τα λειτουργικά κόστη, αλλά η επίσκεψη ενός πελάτη στο κατάστημα, δημιουργεί σχέσεις και καλύτερη επικοινωνία με τους εργαζομένους. Έτσι με την ευρεία χρήση του E-Banking, μειώνεται η δυνατότητα της τράπεζας να κάνει σταυροειδής πωλήσεις χρηματοοικονομικών προϊόντων (cross-selling).

Όπως προαναφέρθηκε, οι τράπεζες παρέχουν στους πελάτες, τους ιδιώτες και τις επιχειρήσεις πολλαπλές υπηρεσίες όπως καταθέσεις, δάνεια, ρευστότητα, χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση και υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου. Στο σύνολο του χαρτοφυλακίου προϊόντων μιας τράπεζας υπάρχει καθορισμένη τιμολογιακή πολιτική η οποία όμως μεταβάλλεται σύμφωνα με τις διεθνείς και εγχώριες συνθήκες. Η τιμολογιακή πολιτική μεταβάλλεται ακόμα και μεταξύ των πελατών μιας τράπεζας, για παράδειγμα μια μεγάλη εταιρεία που έχει ένα μεγάλο «πακέτο» χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από ένα πιστωτικό ίδρυμα απολαμβάνει μικρότερα επιτόκια στον δανεισμό της.

Η προσέγγιση της «παραγωγής»

Για να προσεγγίσουμε την παραγωγή μιας τράπεζας, θεωρούμε τους οργανισμούς αυτούς ως επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν κεφάλαιο και ανθρώπινο δυναμικό για να λαμβάνουν καταθέσεις και δίνουν δάνεια. Η παραγωγή υπολογίζεται από τον αριθμό των λογαριασμών ή τον αριθμό των συναλλαγών για κάθε λογαριασμό. Το κόστος είναι το λειτουργικό κόστος που δαπανάται για την παραγωγή αυτή. Η «Παραγωγή» αντιμετωπίζεται ως μια «ροή», όπου ορίζεται ως η παραγωγή της τράπεζας ανά μονάδα χρόνου, χωρίς τη μεροληψία του πληθωρισμού, (Benston 1965). Τα μειονεκτήματα αυτής της μεθόδου είναι ότι δεν μπορεί ένας ερευνητής να προσδιορίσει με ακρίβεια τις σταθμίσεις της κάθε δραστηριότητας της τράπεζας στη συνολική παραγωγή και ότι αγνοεί τα επιτοκιακά κόστη, τα οποία είναι σημαντικά, π.χ. τα επιτόκια μειώνονται καθώς ο αριθμός των υποκαταστημάτων αυξάνεται. Η πρόσφατη εξέλιξη διεθνώς, που μπορεί να διευκολύνει την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και υπολογισμού της παραγωγής των τραπεζών, είναι η εισαγωγή των IAS (International Accounting Standards), τα οποία ενιαιοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών.

Η μέθοδος του συνολικού συντελεστή παραγωγής (Total Factor Productivity – TFP), περιλαμβάνει ένα και μόνο δείκτη παραγωγικότητας χρησιμοποιώντας πολλούς συντελεστές εισροών και εκροών. Ο Humphrey (1992) υπολόγισε την παραγωγικότητα και τις οικονομίες κλίμακας χρησιμοποιώντας μια μη-παραμετρική

λογιστική διαδικασία ανάπτυξης και εκτιμώντας μια συνάρτηση κόστους, για ένα δείγμα 202 τραπεζικών οργανισμών των Η.Π.Α.. Ο Humphrey χρησιμοποίησε μια γενική μορφή μιας συνάρτησης παραγωγής τύπου Cobb-Douglas για τον έλεγχο της παραγωγικότητας:

$$Q = Af(K, L, D, S, F)$$

όπου:

Q: η «παραγωγή» της τράπεζας

A: η αποτελεσματικότητα

K: κεφάλαιο

L: εργατικό Δυναμικό

D: καταθέσεις

S: βραχυπρόθεσμες και προθεσμιακές καταθέσεις

F: αντληθέντα κεφάλαια

Ο Humphrey χρησιμοποίησε τρία διαφορετικά μέτρα για τον υπολογισμό της παραγωγής.

QT: ο αριθμός των συναλλαγών καταθέσεων και δανείων που πραγματοποιήθηκαν

QD: η πραγματική αξία των καταθέσεων και δανείων (\$)

QA: ο αριθμός των εξυπηρετούμενων καταθέσεων και δανείων

Η αύξηση της αποτελεσματικότητας παραγωγής είναι τα κατάλοιπα, όπως αυτά παρατηρούνται από την αφαίρεση της αύξησης των εισροών από την αύξηση των εκροών παραγωγής.

Σε διάφορες εμπειρικές μελέτες η ταυτότητα των εισροών και των εκροών είναι διαφορετική, λόγω των προβλημάτων που παρουσιάζει η μέθοδος «παραγωγής». Έτσι χρησιμοποιήθηκε η προσέγγιση της «διαμεσολάβησης – intermediation approach», όπου η παραγωγή υπολογίζεται από την αξία των δανείων και των επενδύσεων που κάνει, ενώ το συνολικό κόστος υπολογίζεται από τα λειτουργικά κόστη πλέον τα επιτοκιακά κόστη της τράπεζας. Οι Sealey και Lindley (1977), συμφώνησαν ότι τα κερδοφόρα κεφάλαια (δάνεια, αξιόγραφα κ.λπ.) αποτελούν εκροές, ενώ αντίθετα οι καταθέσεις, τα κεφάλαια και το ανθρώπινο δυναμικό αποτελούν εισροές. Άλλες μεταβλητές, οι οποίες «παράγονται» από τις τράπεζες αντιμετωπίζονται ως εκροές. Ωστόσο, στην εκτίμηση αυτών, οι τράπεζες όπου παρέχουν μεγάλο εύρος υπηρεσιών διαφορετικού τύπου, όπως οι υπηρεσίες θεματοφυλακής, συμβουλευτικές κ.λπ. θα παρουσιάζουν υψηλότερα κόστη από εκείνες που προσφέρουν παραδοσιακές υπηρεσίες. Παραταύτα, η σχετική σημαντικότητα των μεταβλητών αυτών μπορεί να αγνοηθεί στον έλεγχο αποτελεσματικότητας βάσει του κόστους, εκτός αν χρησιμοποιηθεί η μέθοδος των σταθμισμένων δεικτών. Ο Grenbaum (1967) πρότεινε μια μέθοδο για τον ορισμό των σταθμίσεων και χρησιμοποίησε γραμμικές παλινδρομήσεις για να ορίσει ένα μέσο επιτόκιο χρέωσης των τραπεζικών υπηρεσιών για κάθε υπηρεσία.

Οι περισσότερες εμπειρικές μελέτες που ασχολούνται με την παραγωγικότητα των τραπεζών χρησιμοποιούν την προσέγγιση της διαμεσολάβησης, καθώς περιορίζει τα προβλήματα αναφορικά με τη χρήση δεδομένων. Στην πιο πρόσφατη βιβλιογραφία χρησιμοποιούνται ως εκροές μεγέθη όπως τα δάνεια, άλλα κερδοφόρα περιουσιακά

στοιχεία (επενδυτικά χαρτοφυλάκια, διατραπεζικά στοιχεία κ.λπ.), οι καταθέσεις και τα μη-επιτοκιακά κέρδη της τράπεζας, τα οποία δίνουν κέρδη «εκτός ισολογισμού». Οι εισροές προσεγγίζονται από το κόστος του ανθρώπινου δυναμικού, το κόστος φυσικού κεφαλαίου (το οποίο προσεγγίζεται από το δείκτη μη-επιτοκιακών εξόδων/την αξία των παγίων κεφαλαίων) και το κόστος του χρηματοοικονομικού κεφαλαίου (το οποίο προσεγγίζεται από το δείκτη των εξόδων καταβληθέντων επιτοκίων/αντληθέντα κεφάλαια).

4.3 Οικονομίες Κλίμακος και Φάσματος

Διεθνώς έχει ανοίξει ένας διάλογος αναφορικά με το εάν παρουσιάζονται οικονομίες κλίμακας και φάσματος στον τραπεζικό κλάδο. Ο όρος «οικονομίες κλίμακας» είναι μια έννοια που αναφέρεται σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και βρίσκεται εφαρμογή όταν όλες οι μεταβλητές που αποτελούν τις εισροές και αναλύθηκαν αναλυτικά ανωτέρω, ποικίλουν και συνδυάζονται στη διαδικασία παραγωγής της εταιρείας. Μια εταιρεία που αντιμετωπίζει προβλήματα με κάποια μεταβλητή, όπως κεφάλαιο, ακίνητη περιουσία ή με το εργατικό δυναμικό της, δεν μπορεί να έχει οικονομίες κλίμακας. Υποθέτοντας, ότι όλες οι «εισροές» των τραπεζών ποικίλουν, τότε μπορούμε να διακρίνουμε τις οικονομίες κλίμακας ως εξής:

- **«Οικονομίες κλίμακας ή οικονομίες με αυξανόμενη αποδοτικότητα κλίμακας»:** όταν δηλαδή αυξηθεί ένας συντελεστής «εισροών» κατά ένα δεδομένο βαθμό, τότε η παραγωγή θα αυξηθεί περισσότερο. Οι εταιρείες παρουσιάζουν οικονομίες κλίμακας αν μπορούν να μειώσουν το μέσο κόστος τους αυξάνοντας την παραγωγή τους. Οι εταιρείες αυτές δηλαδή λειτουργούν στο κάτω μέρος της «καμπύλης μέσου κόστους» τους – όπου η καμπύλη αυτή παρουσιάζει το μέσο κόστος ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος. Αντίστοιχα, μια εταιρεία/ τράπεζα, δεν παρουσιάζει οικονομίες κλίμακας ή παρουσιάζει αρνητικές οικονομίες κλίμακας αν αυξάνοντας την παραγωγή της, παράλληλα αυξάνεται και το μέσο κόστος παραγωγής.
- **«Οικονομίες μειούμενης κλίμακας»:** αν μια αύξηση σε κάποιο συντελεστή «εισροών» παραγωγής, οδηγήσει σε μικρότερη αύξηση της παραγωγής.
- **«Οικονομίες μειούμενης κλίμακας»:** αν μια αύξηση σε κάποιο συντελεστή «εισροών» παραγωγής, οδηγήσει σε ισοδύναμη αύξηση της παραγωγής.
- **«Οικονομίες κλίμακας κατά συγκεκριμένο προϊόν»:** ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για να εξηγήσει αν η εταιρεία παράγει περισσότερα από ένα προϊόντα ή υπηρεσίες (π.χ. μια τράπεζα προσφέρει δάνεια, καταθετικά προϊόντα, χρηματοοικονομικά προϊόντα κ.λπ.), και εξετάζει τις οικονομίες κλίμακας για κάθε παραγόμενο προϊόν ή υπηρεσία χωριστά. Για να προσδιοριστεί χρησιμοποιείται το μέσο αυξανόμενο κόστος (Average Incremental Cost – AIC), δηλαδή την επίδραση στο συνολικό κόστος, αν ένα προϊόν ή υπηρεσία προσφέρεται σε ένα συγκεκριμένο βαθμό ή αν δεν πρέπει να προσφέρεται.

Για να κατανοήσουμε καλύτερα, την έννοια των οικονομιών κλίμακας, ας εξετάσουμε μια πολύ απλή περίπτωση: Ας υποθέσουμε μια τράπεζα η οποία έχει τρεις συντελεστές «εισροών», α) κεφάλαιο προσδιοριζόμενο από τις καταθέσεις, β) ανθρώπινο δυναμικό προσδιοριζόμενο από τον αριθμό των εργαζομένων και γ) περιουσία προσδιοριζόμενη από το δίκτυο καταστημάτων της. Η τράπεζα παράγει

μόνο ένα και μοναδικό προϊόν: δάνεια. Οι οικονομίες κλίμακας παρουσιάζονται μόνο εάν η τράπεζα διπλασιάσει και τους τρεις συντελεστές «εισροών» και μπορέσει να υπερδιπλασιάσει το χαρτοφυλάκιο των δανείων της. Ακόμα και σε αυτό το πολύ απλό παράδειγμα διαπιστώνονται πολλά προβλήματα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας λειτουργίας της τράπεζας και την ύπαρξη οικονομιών κλίμακας, στο σύγχρονο περιβάλλον, όπου λειτουργούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Αρχικά είναι πολύ δύσκολο πρακτικά να φανταστεί κάποιος μια τράπεζα να διπλασιάζει το ύψος των καταθέσεων της, σε ένα εξεταζόμενο χρονικό διάστημα, όπως συμβαίνει στις περισσότερες εμπειρικές μελέτες όπου το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα είναι συνήθως 5-20 έτη. Επίσης, το γεγονός ότι μια τράπεζα μπορεί να διπλασιάσει το ύψος των δανείων που χορηγεί, αυτομάτως αλλάζει το μέγεθος και τη σύνθεση των κινδύνων που αναλαμβάνει. Επιπρόσθετα, υπάρχουν και πολλά ποσοτικά προβλήματα, όπως ότι η τράπεζα δεν μπορεί να προσθέσει 1,5 ταμίες σε ένα υποκατάστημα ή μισό ATM. Οι δυσκολίες αυτές σε συνδυασμό με τη δυσκολία προσδιορισμού της «παραγωγής – εκροής» και της πολυπλοκότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, κάνουν πολύ δύσκολη την αποδοχή για την ύπαρξη ή μη οικονομιών κλίμακας στις τράπεζες.

Κατά γενική αποδοχή οι οικονομίες κλίμακας παρουσιάζονται στις τράπεζες που παράγουν πολλές και διαφορετικές υπηρεσίες αν σε μια «κοινή διαδικασία παραγωγής» μπορεί η τράπεζα να προσφέρει τις υπηρεσίες αυτές με μικρότερο κόστος από το να τις προσφέρει κάθε μια χωριστά. Η αυστηρά τραπεζική υπηρεσία που προσφέρουν οι τράπεζες, δηλαδή η διαμεσολάβηση μεταξύ των δανειστών και των δανειζομένων, όπου προσφέρουν ως δάνεια ένα ποσοστό των καταθέσεων που έχουν στην κατοχή τους, δημιουργεί οικονομίες κλίμακας.

Οι Allen και Rai (1996), χρησιμοποίησαν δεδομένα, για να εξετάσουν τις οικονομίες κλίμακας και φάσματος. Δεν βρήκαν την ύπαρξη οικονομιών κλίμακας αλλά για τις μικρές τράπεζες (τράπεζες με κεφάλαια μικρότερα από το διάμεσο ύψος κεφαλαίων όλων των τραπεζών της κάθε χώρας), οι οικονομίες φάσματος ήταν σημαντικές.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η μελέτη των Baumol, Panzar και Willig (1982), αναφορικά με την αποτελεσματικότητα σε επιχειρήσεις με πολλές δραστηριότητες, εξετάζοντας την αποτελεσματικότητα στη λειτουργία τους, περιλαμβάνοντας τόσο τη μέτρηση των οικονομιών κλίμακας και φάσματος. Για την προσέγγιση των οικονομιών κλίμακας και φάσματος σε μια τράπεζα με πολλές δραστηριότητες, μπορεί να εκφραστεί από μια συνάρτηση κόστος με πολλές εισροές.

Μια συνάρτηση κόστος για μια τράπεζα με πολλές υπηρεσίες, μπορεί να εκφραστεί ως εξής:

$$C = C(W_1, W_2, W_3, Q_1, Q_2, t)$$

όπου τα W είναι οι τιμές τριών εισροών όπως π.χ. κεφάλαιο, ανθρώπινο δυναμικό και καταθέσεις, τα Q είναι οι εκροές που προκύπτουν, όπως οι επενδύσεις και τα δάνεια και η μεταβλητή t μια μεταβλητή που χρησιμοποιείται για την προσέγγιση της τεχνολογίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Παρουσίαση και Ερμηνεία των δεικτών αποδοτικότητας και κερδοφορίας

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ETE		2004	2005	2006	2007
	ROA	0.54%	1.24%	1.39%	1,29%
	ROE	8.38%	17.40%	12.05%	13,99%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	2.57%	2.78%	3.55%	2,74%
	Loans/Deposits	63.75%	68.12%	80.07%	80,33%
	Cost Income Ratio	78.54%	62.09%	57.00%	47,31%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,48%	0,45%	0,41%	0,45%
Ratio of gross profits(income)	2,88%	2,96%	2,97%	3,00%

EUROBANK					
		2004	2005	2006	2007
	ROA	1.07%	1.13%	1.13%	1,03%
	ROE	16.15%	14.83%	16.75%	15,04%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	3.69%	3.54%	4.62%	2,49%
	Loans/Deposits	116.60%	138.27%	142.37%	95,62%
	Cost Income Ratio	66.56%	63.95%	62.96%	38,17%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,37%	0,45%	0,43%	0,32%
Ratio of gross profits(income)	3,46%	3,19%	2,99%	2,47%

		2004	2005	2006	2007
Alpha	ROA	1.24%	1.15%	1.11%	0,85%
	ROE	17.54%	16.20%	15.33%	16,68%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	3.36%	3.17%	3.63%	2,44%
	Loans/Deposits	108.12%	126.39%	136.69%	151,14%
	Cost Income Ratio	64.37%	62.72%	58.68%	45,85%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,77%	0,59%	0,63%	0,60%
Ratio of gross profits(income)	3,55%	2,94%	3,06%	2,87%

		2004	2005	2006	2007
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ROA	1.04%	1.20%	1.48%	1,00%
	ROE	13.86%	17.59%	24.92%	14,37%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	2.86%	2.77%	3.43%	2,01%
	Loans/Deposits	107.70%	117.08%	122.06%	140,64%
	Cost Income Ratio	72.18%	66.18%	54.71%	44,50%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,47%	0,42%	0,32%	0,21%
Ratio of gross profits(income)	2,94%	2,65%	2,49%	1,88%

		2004	2005	2006	2007
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ROA	-0.60%	0.37%	-1.03%	0,18%
	ROE	-24.95%	6.78%	-27.85%	5,78%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	3.23%	3.15%	3.78%	2,89%
	Loans/Deposits	90.40%	104.71%	103.42%	103,79%
	Cost Income Ratio	111.95%	86.14%	122.56%	65,07%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,71%	0,74%	0,70%	0,55%
Ratio of gross profits(income)	3,71%	3,70%	3,74%	3,17%

ΑΤΕ		2004	2005	2006	2007
	ROA	-0.38%	0.70%	0.91%	0,90%
	ROE	20.46%	11.87%	13.88%	14,57%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	3.04%	3.06%	3.25%	2,64%
	Loans/Deposits	70.61%	71.37%	74.70%	81,35%
	Cost Income Ratio	81.08%	77.09%	67.78%	54,48%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,35%	0,27%	0,31%	0,28%
Ratio of gross profits(income)	3,35%	3,22%	3,15%	2,76%

ΕΓΝΑΤΙΑ		2004	2005	2006	2007
	ROA	0.30%	0.55%	0.51%	0,47%
	ROE	4.00%	7.45%	7.29%	7,77%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	3.47%	3.02%	3.66%	2,13%
	Loans/Deposits	83.07%	88.61%	96.91%	101,80%
	Cost Income Ratio	84.83%	80.22%	83.91%	57,09%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,76%	0,64%	0,56%	0,58%
Ratio of gross profits(income)	4,04%	3,37%	2,64%	2,37%

ΑΣΠΙΣ		2004	2005	2006	2007
	ROA	-0.06%	0.50%	0.49%	0,11%
	ROE	-1.19%	9.66%	6.70%	1,52%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	2.47%	2.63%	3.43%	2,28%
	Loans/Deposits	89.08%	103.29%	95.91%	93,26%
	Cost Income Ratio	98.50%	83.13%	79.69%	76,98%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	1,11%	1,18%	1,08%	0,94%
Ratio of gross profits(income)	3,41%	3,49%	3,19%	2,71%

ΑΤΤΙΚΗΣ		2004	2005	2006	2007
	ROA	0.26%	-0.39%	0.03%	0,51%
	ROE	3.33%	-6.45%	0.57%	6,33%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	3.33%	3.13%	3.85%	2,66%
	Loans/Deposits	83.59%	91.47%	91.07%	99,34%
	Cost Income Ratio	89.76%	109.48%	97.04%	56,89%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	1,34%	1,14%	0,97%	0,83%
Ratio of gross profits(income)	4,32%	4,23%	3,65%	3,22%

ΓΕΝΙΚΗ		2004	2005	2006	2007
	ROA	-2.34%	-0.40%	-2.05%	-0,93%
	ROE	-45.90%	-6.69%	-59.73%	-13,35%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	4.22%	4.18%	4.46%	3,15%
	Loans/Deposits	89.09%	104.66%	111.70%	119,36%
	Cost Income Ratio	155.85%	108.86%	143.09%	91,09%

	2004	2005	2006	2007
Ratio of non-interest income to total assets	0,81%	0,90%	0,84%	0,77%
Ratio of gross profits(income)	4,86%	4,84%	4,23%	3,74%

ΚΥΠΡΟΥ		2004	2005	2006	2007
	ROA	0,22%	0,66%	1,22%	1,41%
	ROE	3,98%	10,80%	19,14%	21,96%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	2,06%	2,29%	2,58%	2,60%
	Loans/Deposits	60,47%	57,17%	62,98%	69,21%
	Cost Income Ratio	63,60%	54,62%	46,13%	44,06%

	Ratio of non-interest income to total assets	0,73%	0,65%	0,65%	0,57%
	Ratio of gross profits(income)	2,85%	2,71%	3,09%	2,89%

TAX.TAM		2004	2005	2006	2007
	ROA		1,06%	1,12%	0,33%
	ROE		14,17%	15,79%	5,82%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου		4,19%	2,12%	2,31%
	Loans/Deposits		30,27%	44,78%	53,99%
	Cost Income Ratio		40,93%	46,91%	69,58%

	Ratio of non-interest income to total assets		0,03%	0,20%	0,08%
	Ratio of gross profits(income)		2,13%	2,26%	2,31%

PROTON		2004	2005	2006	2007
	ROA	1,73%	7,17%	2,00%	0,86%
	ROE	4,83%	8,86%	7,91%	5,29%
	Καθαρό περιθώριο επιτοκίου	0,10%	0,27%	1,50%	2,17%
	Loans/Deposits	65,38%	146,90%	88,99%	93,34%
	Cost Income Ratio	45,10%	23,31%	35,06%	52,04%

	Ratio of non-interest income to total assets	1,79%	1,16%	1,10%	1,46%
	Ratio of gross profits(income)	1,92%	1,38%	1,99%	3,27%

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ

- **ROA (Απόδοση στοιχείων ενεργητικού)=Καθαρά Κέρδη / Σύνολο Ενεργητικού**

Υπολογίζει τα κέρδη του Τραπεζικού Ιδρύματος σε σχέση με τα περιουσιακά του στοιχεία. Αρκετοί αναλυτές θεωρούν ότι ο συγκεκριμένος δείκτης αποτελεί μια πιο αξιόπιστη εικόνα για την αποδοτική ή όχι διαχείριση των πόρων μιας τράπεζας σε σχέση με τον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων (ROE). Προσφέρει σημαντικές πληροφορίες για την αποτελεσματική διαχείριση των στοιχείων του ενεργητικού, διότι δείχνει κατά μέσο όρο πόσα ευρώ κέρδη δημιουργήθηκαν από ένα ευρώ ενεργητικού αξιολογώντας στην ουσία την ικανότητα του management να μετατρέπει το Ενεργητικό σε καθαρά κέρδη.

- **ROE (Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων)= Καθαρά Κέρδη / Ίδια Κεφάλαια**

Δείχνει την Απόδοση που αποφέρει το Κεφάλαιο που έχει επενδυθεί στην Τράπεζα. Παρουσιάζει τα κέρδη μετά από φόρους για κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή δείχνει στην ουσία, το καθαρό κέρδος που έλαβαν οι μέτοχοι επενδύοντας τα κεφάλαιά τους στην τράπεζα. Ο υπολογισμός του ROE ωστόσο δε θα πρέπει να συγγέεται με την αποδοτικότητα (ή απόδοση) της επένδυσης όπως υπολογίζεται από τα μερίσματα και την τιμή της μετοχής.

- **Καθαρό περιθώριο Επιτοκίου = Καθαρό Εισόδημα από τόκους / Average Assets**

Μετρά το Τραπεζικό Καθαρό Εισόδημα από Τόκους αναλογικά με το μέσο όρο του Ενεργητικού.

- **Χορηγήσεις / Καταθέσεις**

Αποτελεί ένα μέτρο της ρευστότητας που έχει μια τράπεζα. Πιο συγκεκριμένα όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο δείκτης τόσο χαμηλότερη είναι η ρευστότητα του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και τόσο περισσότερο αυξάνεται ο κίνδυνος χρεοκοπίας του.

- **Δείκτης Κόστους Εσόδων = Λειτουργικά Έξοδα/ Λειτουργικά Έσοδα**

Δείχνει τη σχέση των Εξόδων και του όγκου των Τραπεζικών Εργασιών (Εσόδων). Είναι αντιπροσωπευτικός για το ποσοστό του κόστους που λαμβάνει η τράπεζα σε σχέση με τα έσοδά της. Όσο χαμηλότερη είναι η τιμή του δείκτη κόστους εσόδων, τόσο καλύτερα μπορεί το τραπεζικό ίδρυμα να επιτύχει λειτουργική αποτελεσματικότητα.

Δείχνει την Απόδοση που αποφέρει το Κεφάλαιο που έχει επενδυθεί στην Τράπεζα. Παρουσιάζει τα κέρδη μετά από φόρους για κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή δείχνει στην ουσία, το καθαρό κέρδος που έλαβαν οι μέτοχοι επενδύοντας τα κεφάλαιά τους στην τράπεζα. Ο υπολογισμός του ROE ωστόσο δε θα πρέπει να συγχέεται με την αποδοτικότητα (ή απόδοση) της επένδυσης όπως υπολογίζεται από τα μερίσματα και την τιμή της μετοχής.

- **Καθαρό περιθώριο Επιτοκίου = Καθαρό Εισόδημα από τόκους / Average Assets**

Μετρά το Τραπεζικό Καθαρό Εισόδημα από Τόκους αναλογικά με το μέσο όρο του Ενεργητικού.

- **Χορηγήσεις / Καταθέσεις**

Αποτελεί ένα μέτρο της ρευστότητας που έχει μια τράπεζα. Πιο συγκεκριμένα όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο δείκτης τόσο χαμηλότερη είναι η ρευστότητα του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και τόσο περισσότερο αυξάνεται ο κίνδυνος χρεοκοπίας του.

- **Δείκτης Κόστους Εσόδων = Λειτουργικά Έξοδα/ Λειτουργικά Έσοδα**

Δείχνει τη σχέση των Εξόδων και του όγκου των Τραπεζικών Εργασιών (Εσόδων). Είναι αντιπροσωπευτικός για το ποσοστό του κόστους που λαμβάνει η τράπεζα σε σχέση με τα έσοδά της. Όσο χαμηλότερη είναι η τιμή του δείκτη κόστους εσόδων, τόσο καλύτερα μπορεί το τραπεζικό ίδρυμα να επιτύχει λειτουργική αποτελεσματικότητα.

- **Ratio of non interest income to total assets**

Το εισόδημα από άλλες δραστηριότητες εκτός τόκων, αναφέρεται στις προμήθειες των υπηρεσιών, στις συναλλαγές και σε άλλα εισοδήματα εκτός από τα κέρδη και τις ζημιές που προέρχονται από αγοραπωλησίες μετοχών και άλλων αξιογράφων.

- **Ratio of gross profits**

Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται σαν το πηλίκο του ακαθάριστου συνολικού κέρδους προς σύνολο ενεργητικού. Όπου στο συνολικό κέρδος αποτελείται από τα καθαρά έσοδα από αμοιβές συν έσοδα από μερίσματα συν λοιπά έσοδα

εκμεταλλεύσεως συν έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες συν καθαρά έσοδα από τόκους. Οι υψηλοί λόγοι είναι προτιμότεροι διότι παρουσιάζουν ότι οι τράπεζες είναι κερδοφόρες παρόλο που μπορεί να εμπλέκονται μέσα σε ανταγωνιστική αγορά.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΑΙΑ

5.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ

Η κατασκευή δεικτών αποτελεί χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των αναλυτών και εξυπηρετεί τόσο την ίδια την εταιρεία όσο και τους επενδυτές. Η χρησιμότητα των δεικτών έγκειται κυρίως στην δυνατότητά τους α) να τυποποιούν τους αριθμούς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και να διευκολύνουν τις συγκρίσεις και β) για να δώσουν έμφαση στις αδυναμίες και στα πλεονεκτήματα μιας επιχείρησης.

Οι δείκτες αυτοί απαντούν στο καίριο ερωτήματα: Είναι οι τιμές πώλησης υψηλότερες του μοναδιαίου κόστους και είναι οι πωλήσεις αρκετά υψηλές όπως απεικονίζονται στο περιθώριο κέρδους (profit margin), στην απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE) και στην απόδοση ενεργητικού (ROA)?

Να σημειωθεί ότι ο διαχωρισμός τους σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές έγινε με βάση το ύψος του ενεργητικού τους, όπως αυτό εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις του 2006. Ως μεγάλες θεωρούνται οι : Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, EFG Eurobank, Alpha Bank, Τράπεζα Πειραιώς και Εμπορική Τράπεζα, ενώ ως μεσαίες/μικρές, οι : Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Marfin Egnatia, Aspis Bank, Τράπεζα Αττικής και Γενική Τράπεζα, Κύπρου, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και Proton Bank.

Η αποδοτικότητα είναι το καθαρό αποτέλεσμα ενός μεγάλου αριθμού μέτρων πολιτικής και αποφάσεων. Οι δείκτες τόσο της ρευστότητας όσο και της διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού και της διαχείρισης χρέους είναι σημαντικοί και χρήσιμοι στην ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης. Οι δείκτες όμως αποδοτικότητας δίνουν τις τελικές απαντήσεις για το πόσο αποτελεσματικά διοικείται η επιχείρηση και επομένως για την ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

Για το τραπεζικό τομέα συγκεκριμένα, οι περισσότερες από τις μεγάλες τράπεζες στην Ελλάδα παρουσιάζουν διπλάσιο σχεδόν δείκτη απόδοσης στοιχείων ενεργητικού (ROA) σε σχέση με τις πιο μικρές, γεγονός που αποδεικνύει την ικανότητά τους για αποτελεσματική εκμετάλλευση των περιουσιακών τους στοιχείων. Αυτό ίσως δικαιολογείται επίσης από την ωριμότητά τους, την κατοχή ήδη μεγάλου μεριδίου αγοράς, αλλά εξίσου σημαντική είναι και η επέκταση των δραστηριοτήτων τους σε βαλκανικές χώρες, η οποία συνέβαλε στην αύξηση τόσο του ενεργητικού τους όσο και της κερδοφορίας τους. Πράγμα που σημαίνει ότι οι διαχειριστές αυτών των τραπεζών με την επεκτατική πολιτική τους στα Βαλκάνια, κατάφεραν με τις αποφάσεις τους να μετατρέψουν τα στοιχεία της επιχείρησης, δηλαδή το ενεργητικό τους σε καθαρά κέρδη.

Ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (ROE) επιβεβαιώνει και αυτός το προβάδισμα των μεγάλων τραπεζών έναντι των μεσαίων/μικρών. Με εξαίρεση την Εμπορική Τράπεζα (η οποία είχε αρνητικό ROE το 2006)(βλέπε διάγραμμα 9), όλες οι υπόλοιπες μεγάλες τράπεζες φαίνονται να διατηρούν διαχρονικά σε αξιόλογο επίπεδο το συγκεκριμένο δείκτη. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα Πειραιώς σημείωσε μεγάλη αύξηση του ROE της κατά το 2006 (από 17,59% σε 24,92%)(βλέπε διάγραμμα 7), γεγονός που οφείλεται στην ευρεία επέκταση του δικτύου της στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου, ενισχύοντας έτσι τη θέση της στην αγορά. Αξιοσημείωτο είναι και το ποσοστό που πέτυχε η τράπεζα Κύπρου (21,96 %) κατά το 2007(βλέπε διάγραμμα 21), δείχνοντας έτσι σιγά – σιγά την υπεροχή της και την αξία συμμετοχής της στις πρωτοπόρες εμπορικές τράπεζες στην Ελλάδα. Με αυτό τον τρόπο τα Ελληνικά τραπεζικά ιδρύματα καταδεικνύουν τον δυναμισμό τους και ότι επάξια συγκαταλέγονται στις πλέον

ανταγωνιστικές επιχειρήσεις των Βαλκανίων, αν και όχι της Ευρώπης. Έτσι αποδεικνύουν την ικανότητα του management και ότι έχει καταφέρει να φέρει εις πέρας την αποστολή του, δηλαδή την αύξηση των κερδών των μετόχων, αυξάνοντας τα καθαρά κέρδη ανά μονάδα ιδίων κεφαλαίων όπως καταδεικνύει και ο δείκτης ROE.

Παρατηρώντας το δείκτη του Καθαρού Περιθωρίου Επιτοκίου, φαίνεται να βρίσκεται στα ίδια περίπου επίπεδα τόσο για τις μεγάλες όσο και για τις μικρές τράπεζες. Αυτό ίσως δικαιολογείται από το υψηλό spread μεταξύ των δανειακών και καταθετικών προϊόντων των ελληνικών τραπεζών το οποίο τους δίνει τη δυνατότητα να αυξήσουν το καθαρό τους εισόδημα από τόκους, άρα και την κερδοφορία τους συνολικά. Κάτι το οποίο θα πρέπει να προσέξουν οι ελληνικές τράπεζες είναι ο ανταγωνισμός με τις ξένες που εισέρχονται στην αγορά της Ελλάδας όσον αφορά το χαμηλό spread που οι τελευταίες εφαρμόζουν, το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει μελλοντικά σε μείωση του Καθαρού Περιθωρίου Επιτοκίου των ελληνικών τραπεζών. Εξάλλου, στο ίδιο αποτέλεσμα θα οδηγήσουν και οι πιέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χαμηλότερα επιτόκια δανεισμού και στην αύξηση των καταθετικών επιτοκίων (0,25% αύξηση από τις αρχές του 2008 και 0,5% αύξηση τον τελευταίο χρόνο συνολικά).

Από το λόγο των Χορηγήσεων προς τις Καταθέσεις διαπιστώνουμε ότι η ρευστότητα για όλες τις τράπεζες είναι σχεδόν ίδια παρά τη διαφορά μεγέθους τους. Είναι πλέον πραγματικότητα ότι οι περισσότερες τράπεζες παρέχουν μια κοινή πλατφόρμα προϊόντων και υπηρεσιών, η οποία μάλιστα έχει διευρυνθεί ακόμα και από τις μικρότερες τράπεζες. Πιθανόν όμως στα επόμενα χρόνια να αναπτυχθούν με εντονότερους ρυθμούς οι μεγάλες λόγω της επέκτασής τους και πέραν των ορίων της εγχώριας αγοράς. Επίσης τράπεζες πρώην κρατικών συμφερόντων όπως η Εθνική, Αγροτική και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο φαίνεται να έχουν χαμηλό δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις, κυρίως για να έχουν αυξημένη ρευστότητα και μειωμένο ως μη μηδαμινό κίνδυνο χρεοκοπίας, όπως επέβαλε η κρατική διαχειριστική νοοτροπία. Ωστόσο ακόμα και εκείνες μετά την ιδιωτικοποίηση τους άρχισαν να αυξάνουν τις χορηγήσεις τους διευρύνοντας την πολιτική τους περί δανειοδοτήσεων ώστε να αυξήσουν το μερίδιό τους στην πίτα δανείων της αγοράς και επομένως της προσδοκία τους για κέρδη. Αυτό το άνοιγμα τους στην αγορά αντικατοπτρίζεται εμφανώς στον δείκτη. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετά υψηλός δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις δεν είναι επιθυμητός καθότι συμβαδίζει με μειωμένη ρευστότητα, στοιχείο ζωτικό για έναν οργανισμό πόσο μάλλον τραπεζικό. Στην ανάλυση μας εντούτοις οι δείκτες βρίσκονται σε ικανοποιητικό σημείο εμφανίζοντας μάλιστα τα τραπεζικά ιδρύματα να χαίρονται υψηλά επίπεδα ρευστότητας, αυξάνοντας έτσι και την ανταγωνιστικότητά τους, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διαβαλκανικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, και συνάμα χαμηλά ποσοστά χρεοκοπίας που είναι και ο εφιάλης κάθε τράπεζας και επιχείρησης εν γένει. Για τα έτη ωστόσο 2004 – 2007 που αναλύονται παραπάνω, οι Ελληνικές τραπεζικές επιχειρήσεις έχουν μοιράσει ικανοποιητικά την πίτα της αγοράς και έχουν επιτύχει τα επίπεδα ρευστότητας που δεν τις φέρνουν σε δύσκολη θέση ώστε να φοβούνται χρεοκοπία. Αντιθέτως η επεκτατική πολιτική κάποιων από αυτές - δηλαδή των μεγαλύτερων – στα Βαλκάνια τις θωρακίζει απέναντι στον κίνδυνο, εφόσον τις προικίζει με την πληθώρα των χορηγήσεων στο άνοιγμα τους στις νέες αγορές. Νέα μερίδια, νέες αγορές διαφαίνονται παράδεισοι στην προσπάθεια των τραπεζών για αύξηση των χορηγήσεων και άρα ως συνέπεια και των κερδών.

Τέλος, αναφορικά με το δείκτη Κόστους Εσόδων (Cost Income Ratio), αυτός εμφανίζεται υψηλότερος για τις μικρότερες σε μέγεθος τράπεζες, δείχνοντας έτσι τη χαμηλή αποτελεσματικότητα στη λειτουργία τους. Αυτό οφείλεται προφανώς στην

πιο περιορισμένη, σε σχέση με τις μεγάλες, έκταση των δραστηριοτήτων τους, αλλά και γεωγραφική επέκταση. Οι μεγάλες τράπεζες έχουν καταφέρει μέσω του εύρους υπηρεσιών που διαθέτουν, να έχουν καλύτερη διαφοροποίηση των κινδύνων τους καθώς και διασπορά και ανεξάρτηση των εσόδων τους από μια αποκλειστικά δραστηριότητα, γεγονός που τους δίνει προβάδισμα στην επίτευξη τόσο οικονομικών κλίμακος όσο και φάσματος, οι οποίες τελευταίες παίζουν και το σημαντικότερο ρόλο στην μείωση του κόστους και των λειτουργικών εξόδων. Ο δείκτης αυτός είναι πολύ σημαντικός σε ότι αφορά την κατάδειξη της ανταγωνιστικότητας της κάθε τράπεζας. Όσο μικρότερος είναι τόσο μικρότερα κόστη φέρει η επιχείρηση, άρα είναι σε θέση να παρουσιάζει αυξημένη ανταγωνιστικότητα έναντι των αντιπάλων του κλάδου της. Επομένως με μειωμένα συγκριτικά κόστη μπορεί να ασκήσει και άλλη πολιτική τιμολόγησης προϊόντων της πιο ανταγωνιστική και να προσελκύσει επιπλέον πελάτες και κεφάλαια, βελτιώνοντας τη θέση της στην αγορά, αυξάνοντας το μερίδιο της και ενισχύοντας την εικόνα της και την ανταγωνιστικότητά της. Είναι δύσκολο να πούμε ότι με χαμηλό δείκτη κόστους εσόδων υπερτερεί σε παραγωγικότητα μια τράπεζα έναντι των άλλων, ωστόσο το μόνο σίγουρο είναι ότι έχει επιτύχει καλύτερες οικονομίες κλίμακος και φάσματος. Και είναι τα χαμηλά κόστη και η αποτελεσματική λειτουργία που αυξάνει την ανταγωνιστικότητα μιας επιχείρησης, στοιχείο ζωτικής σημασίας για μια τράπεζα της σημερινής εποχής, δεδομένων των συνθηκών της αγοράς. Ο μεγάλος αριθμός τραπεζικών ιδρυμάτων, και η ίδια περίπου προσφερόμενη γκάμα υπηρεσιών και προϊόντων καθώς και η περιορισμένη εγχώρια αγορά κάνει την επιβίωση στον χώρο δύσκολη. Και μόνο η αποτελεσματική λειτουργία που φαίνεται μέσα από άλλα και ταυτόχρονα οδηγεί σε χαμηλά κόστη, είναι ικανή να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα μίας τράπεζας κάνοντας έτσι το δείκτη κόστους εξόδων σημαντικότερο, αν όχι έναν από τους πιο σημαντικούς μαζί με τον προηγούμενο δείκτη που καταδεικνύει την ρευστότητα, δηλαδή τον αέρα στους πνεύμονές μιας επιχείρησης.

Επιπρόσθετα, να αναφέρω πως οι δείκτες $\text{non interest income to total assets}$ και $\text{ratio of gross profits}$ μετρούν το βαθμό χρησιμοποίησης και διαχείρισης των ενεργητικών στοιχείων μιας επιχείρησης. Μας πληροφορούν δηλαδή πόσο αποτελεσματικά η επιχείρηση χρησιμοποιεί το σύνολο των ενεργητικών της στοιχείων δεδομένου του επιπέδου των εσόδων της. Ο δείκτης $\text{non interest income to total assets}$ μας πληροφορεί για την κερδοφορία της επιχείρησης πριν από τους τόκους. Είναι χρήσιμος για συγκρίσεις της κερδοφορίας επιχειρήσεων διαφορετικής φορολογικής κλίμακας. Παρατηρείται επίσης ότι τόσο οι μεγάλες όσο και οι μικρομεσαίες τραπεζικές επιχειρήσεις (βλέπε διάγραμμα 12,14,16,18) διατηρούν το δείκτη διαχρονικά σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο δίνοντας έτσι μια σταθερότητα στην ανάλυση και μια σιγουριά στις προσδοκίες των επενδυτών. Βασικά αυτός ο δείκτης μας πληροφορεί για την κερδοφορία μιας τράπεζας εισάγοντας τη σύγκριση με γνώμονα και το επίπεδο των τόκων που έχει λόγω δανειακών υποχρεώσεων ή διαφορετικής φορολογικής κλίμακας. Ενδείκνυται η χρήση του δε, για την κατάταξη και διαφοροποίηση των μικρών τραπεζών που τα έσοδα λόγω τόκων παίζουν μεγαλύτερο ρόλο καθότι έτσι φαίνεται η ένταση και η ευρύτητα της επίτευξης οικονομικών κλίμακος και φάσματος ή όχι. Στην αντίπερα όχθη οι μεγάλες τραπεζικές επιχειρήσεις ομογενοποιούνται με μικρές αποκλίσεις γύρω από το μέσο όρο του κλάδου κάνοντας έτσι εμφανές το υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας μεταξύ τους. Αξιοσημείωτη βεβαίως είναι η παρατήρηση του δείκτη του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου ο οποίος εμφανίζεται συρρικνωμένος σε σχέση με τις υπόλοιπες τράπεζες αλλά και διαχρονικά γεγονός που καταδεικνύει τον μέχρι πρόσφατα δημόσιο χαρακτήρα της επιχείρησης και την συντηρητική πολιτική που ακολουθούσε.

Κλείνοντας την ανάλυσή μας περί ρευστότητας, κερδοφορίας και ανταγωνιστικότητας των ελληνικών τραπεζών παρατηρούμαι το δείκτη ratio of gross profits που είναι ο δείκτης αποδοτικότητας των μικρών εσόδων. Η σημασία του έγκειται ότι αυτός ο δείκτης μας πληροφορεί το πόσο αποτελεσματικά η επιχείρηση χρησιμοποιεί το σύνολο των ενεργητικών της στοιχείων δεδομένου το επίπεδο των εσόδων της. Πιο γενικώς από τον προηγούμενο στους κόλπους της συμπεριλαμβάνονται και οι τόκοι περιόδου για την κάθε επιχείρηση. Έτσι βλέπουμε ότι είναι εμφανώς μεγαλύτερος από τον προηγούμενο δείκτη και είναι λογικό εφόσον αυτή τη φορά προσμετρούνται για να υπολογίσουμε τα μικτά έσοδα. Οι συγκρίσεις μεταξύ των τραπεζών δεν αποκλίνουν ιδιαίτερα από την προηγούμενη κατάταξη. Ωστόσο είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι μεγάλες τράπεζες εμφανίζονται εμπράκτως ομογενοποιημένες λόγω του υψηλού ανταγωνιστικού επιπέδου, ωστόσο διαφέρουν ελάχιστα αλλά αρκετά από τις μικρές. Αυτό συμβαίνει γιατί ο λόγος του κλάσματος (υψηλά έσοδα/ενεργητικό) επιφέρει αποτελέσματα πολύ κοντινά μεταξύ τους λόγω της υψηλής διαφοροποίησης σε σχέση με τις μικρές τράπεζες που δεν έχουν τόσο μεγάλο ενεργητικό και υψηλά έσοδα. Οι τελευταίες διατηρώντας ένα μικρό μερίδιο αγοράς και έχοντας επιτύχει κατάλληλες αλλά όχι ικανοποιητικές οικονομίες κλίμακος και φάσματος λόγω του μεγέθους τους κυρίως, εμφανίζουν αυξημένο το λόγω του κλάσματος, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι έχουν μεγαλύτερη κερδοφορία ή καλύτερη διαχείριση του ενεργητικού της. Ωστόσο αυτή η εικονικά μεγαλύτερη κερδοφορία διαλευκάνετε παρατηρώντας τις μικρές ο οποίος εμφανίζεται μικρός δίνοντας τα συμπεράσματα εφόσον οι επιχειρήσεις έχουν μικρό ενεργητικό και περιορισμένα έσοδα.

Τέλος μια ανάλυση αξίζει να γίνει στη διαχρονική εικόνα των τραπεζών μετά την ανάλυση των δεικτών. Παρά το γεγονός ότι η προηγούμενη ανάλυση των δεικτών μας προσφέρει μια αρκετά καλή εικόνα της λειτουργίας των επιχειρήσεων και του ποσοστού κερδοφορίας τους, ωστόσο η ανάλυση αυτή είναι ατελής ως προς ένα σημείο, ως προς το ότι αγνοεί την χρονική διάσταση. Οι δείκτες αποτελούν απεικόνιση της εταιρείας σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο μπορεί όμως να λειτουργούν τάσεις τέτοιες που να διαβρώνουν γρήγορα μια σχετικά καλή σημερινή κατάσταση. Αντίστροφα η ανάλυση δεικτών των τελευταίων χρόνων μπορεί να δείξει ότι μια σχετικά δυσμενής κατάσταση βελτιώνεται με γρήγορο ρυθμό. Σε κάθε περίπτωση τα μεγέθη αυτά θα πρέπει να συγκρίνονται με τους μέσους δείκτες του κλάδου. Συνεπώς οποιεσδήποτε τάσεις διακρίνονται στους δείκτες μια εταιρείας και οφείλονται σε εσωτερικές της πιέσεις και όχι σε επιπτώσεις του περιβάλλοντος που θα επηρέαζαν έτσι όλες τις επιχειρήσεις. Εξαιρέση αποτελεί αν οι τάσεις αυτές είναι γενικευμένες και τότε δηλώνουν κρίση στον κλάδο. Επομένως για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων που προσεκτικοί πρέπει να είμαστε κατά την ανάλυση των δεικτών όσο και κατά την εξαγωγή συμπερασμάτων. Η ανάλυση κρίνεται μεν απαραίτητη για την επαφή με την γενική εικόνα μιας επιχείρησης, τη διενέργεια συγκρίσεων και την κατάταξη εταιρειών πρέπει δε να χρησιμοποιείται με επιφύλαξη κατά τη δημιουργία μελλοντικών προσδοκιών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα εργασία εξετάστηκε και αναλύθηκε η αποτελεσματικότητα των 13 μεγαλύτερων, μεσαίων και μικρών ελληνικών τραπεζών καθώς επίσης και η δομή και η χρήση των βασικών δεικτών της χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Οι ελληνικές τράπεζες από τα μέσα της δεκαετίας του '90 παρουσιάζουν έντονη ανάπτυξη τόσο στην εγχώρια αγορά, όσο και στην ευρύτερη αγορά των Βαλκανίων, αυξάνοντας έτσι τα κέρδη τους. Τα κέρδη των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα σήμερα σε πολύ μεγάλο βαθμό οφείλονται σε δραστηριότητες μη – επιτοκιακές (καταθέσεις και χορηγήσεις).

Επιπρόσθετα, από τις αρχές του '90 παρατηρείται μια έντονη τάση των τραπεζών για συγκέντρωση, πολλές μεγάλες τράπεζες απορροφούν μικρότερες για να αυξήσουν το μερίδιο αγοράς τους, ενώ πολλές μικρές τράπεζες συγχωνεύονται για να «επιβιώσουν» και να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του ανταγωνισμού. Όσο αυξάνεται η συγκέντρωση στον τραπεζικό τομέα, εντείνεται ο ανταγωνισμός ιδιαίτερα μετά την είσοδο ξένων τραπεζών (π.χ. Societe General Credit Agricole), ωστόσο τα περιθώρια επιτοκίων παραμένουν πολύ υψηλότερα σε σχέση με το Μ.Ο. των χωρών της Ε.Ε..

Οι περισσότερες τράπεζες μετά το 2001, όπου παρατηρήθηκε η έξαρση του ανταγωνισμού, προσπαθούν να μειώσουν τα πολύ υψηλά λειτουργικά κόστη που είχαν, μέσω της χρήσης τεχνολογιών και προγραμμάτων μείωσης προσωπικού, με τις μεγάλες τράπεζες, όπως φαίνεται από την εμπειρική ανάλυση να τα έχουν καταφέρει καλύτερα από τις μικρότερες. Στο ίδιο αποτέλεσμα καταλήγει και η επίτευξη οικονομικών κλιμακός και φάσματος, κυρίως για τις μεγάλες τραπεζικές επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, πρέπει να επισημανθεί ότι στην ανάπτυξη των ελληνικών τραπεζών αναμένεται γενικά να συμβάλουν η προβλεπόμενη περαιτέρω διεθνοποίησή τους και η επέκταση της δραστηριότητάς τους σε πιο σύνθετα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και σε αγορές που χαρακτηρίζονται από υψηλότερη μεταβλητότητα. Οι εξελίξεις αυτές συνεπάγονται όμως και αυξημένους κινδύνους, λόγω και του εντεινόμενου ανταγωνισμού καθώς και της αβεβαιότητας ως προς τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις. Η αναγνώριση και η αποτελεσματική τιμολόγηση και διαχείριση των κινδύνων αυτών προϋποθέτουν συνεχή προσαρμογή των εσωτερικών συστημάτων των τραπεζών. Ιδιαίτερη σημασία έχει όχι μόνο η τεχνική επάρκεια των εν λόγω συστημάτων αλλά και η ουσιαστική ενσωμάτωσή τους στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων των τραπεζών, με ανάλογη αναβάθμιση των λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου ελληνικές τράπεζες που επεκτάθηκαν στην Ν.Α. Ευρώπη πλέον έχουν αρχίσει να απολαμβάνουν υψηλή κερδοφορία από τις επιθετικές εξαγορές που πραγματοποίησαν, «τονώνοντας» έτσι την αποδοτικότητά τους.

Τέλος πρέπει να αναφερθεί ότι διεθνείς επενδυτικοί οίκοι (Fitch, JP Morgan, Merrill Lynch κ.α.), δίνουν πολύ ευοίωνες προβλέψεις για τις ελληνικές τράπεζες. Αν οι τελευταίες συνεχίσουν με τους ίδιους ρυθμούς ανάπτυξης και επέκτασης τους και πέραν των ορίων της εγχώριας αγοράς, καθώς επίσης και αν δεν περιοριστή σημαντικά ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους με την τάση μείωσης του spread τόσο από τις πιέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από την είσοδο

ξένων τραπεζών στις Ελλάδα, τότε οι Ελληνικές τράπεζες θα συνεχίσουν να απολαμβάνουν υψηλά επίπεδα ρευστότητας που θα διαφαίνεται και στους υψηλούς δείκτες κερδοφορίας και απόδοσης. Έτσι θα συμβάλλουν στην εξυγίανση του τραπεζικού κλάδου και στην ώθηση και ανάπτυξη της σημερινής Ελληνικής οικονομίας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΑΙΑ

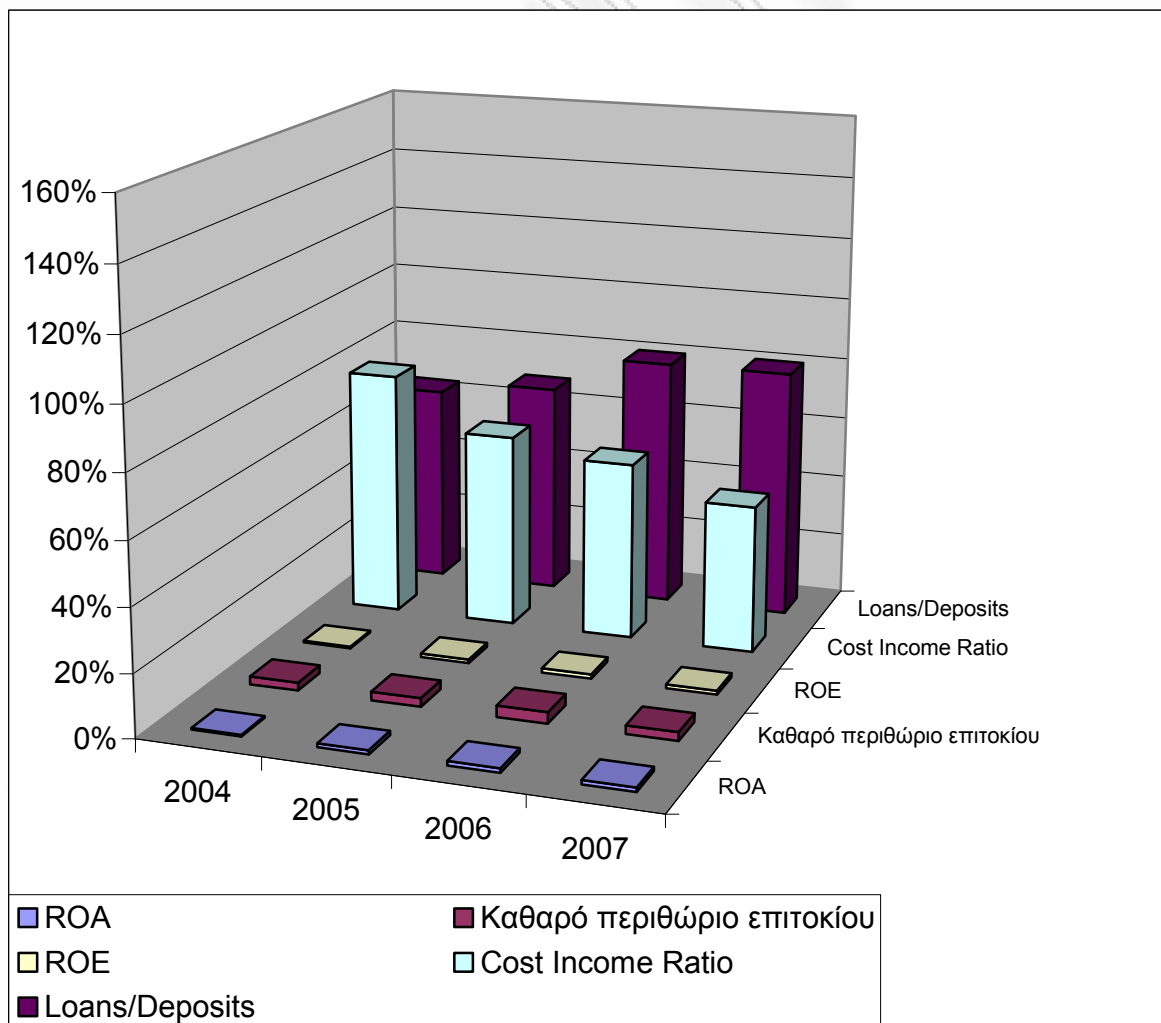
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διαγράμματα διαχρονικής πορείας των δεικτών για κάθε τράπεζα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

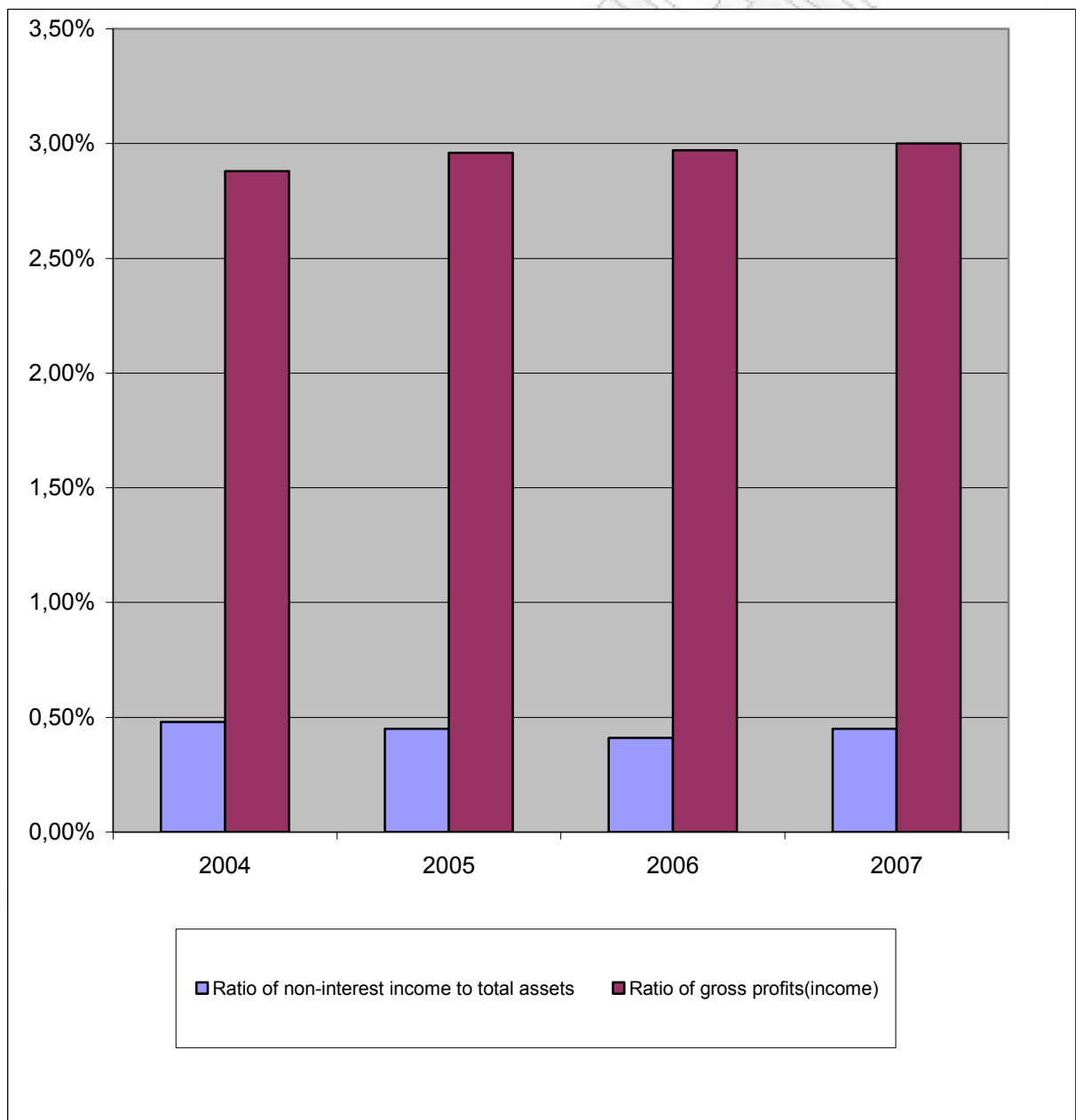
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

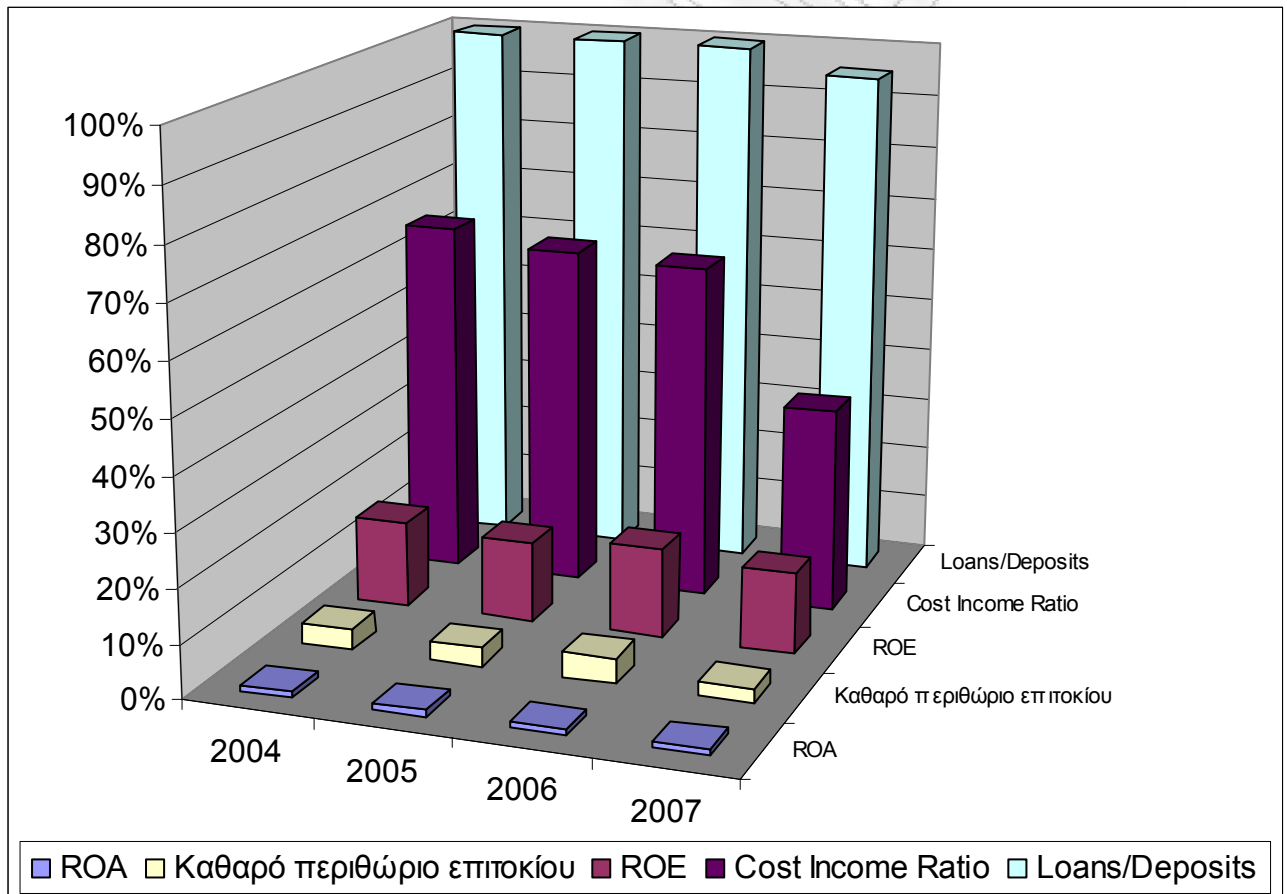
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

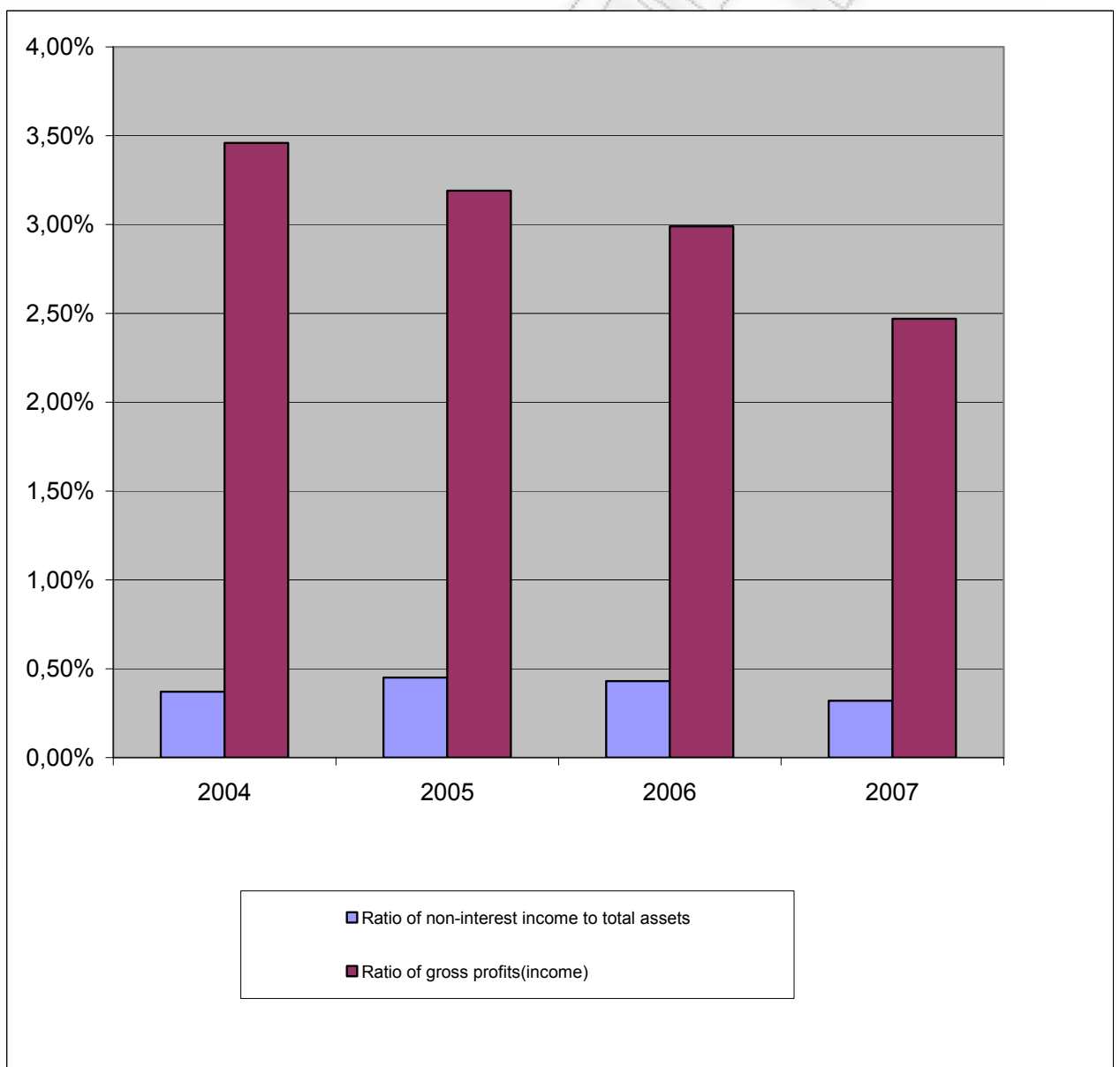
EFG EUROBANK

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

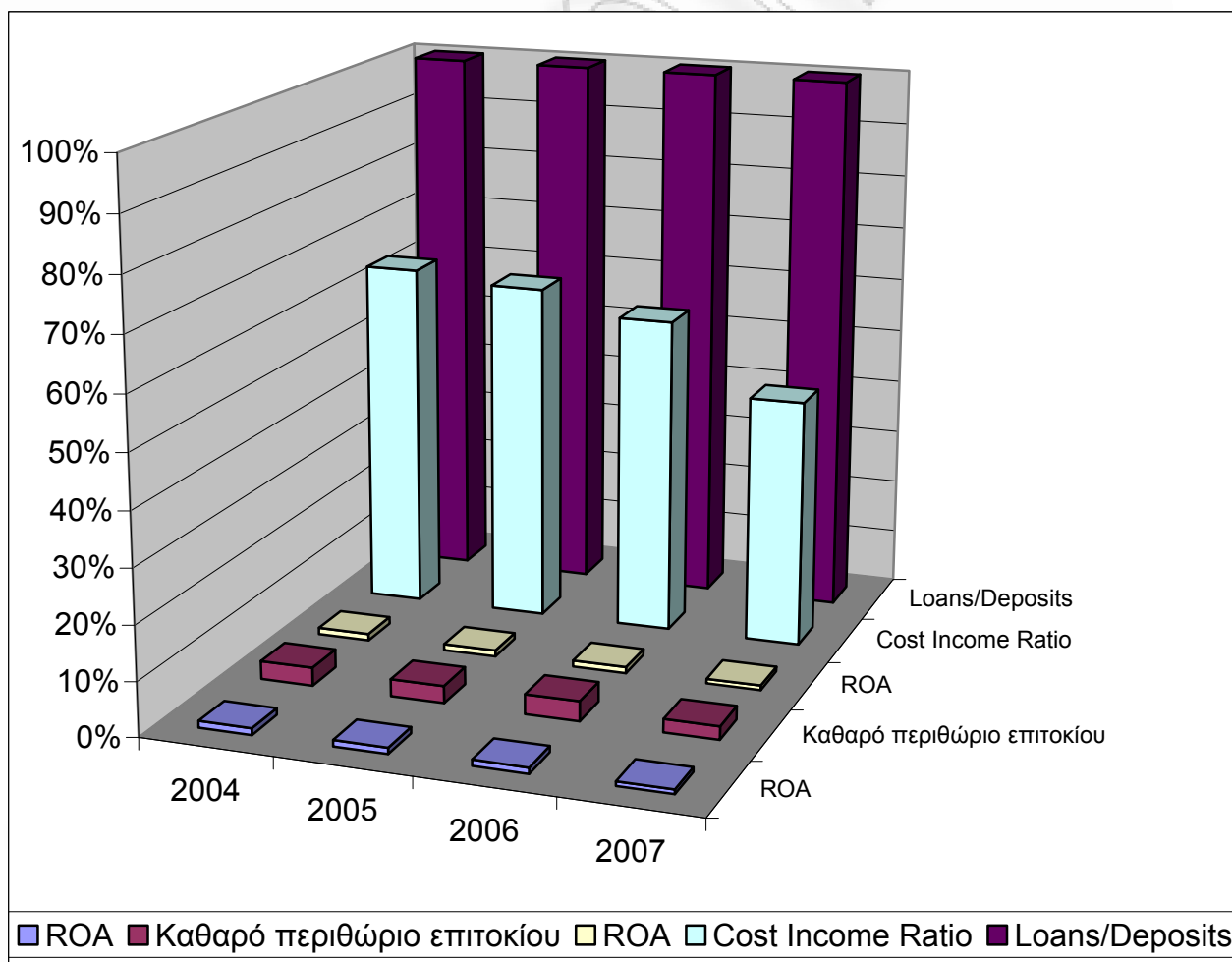
EFG EUROBANK

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

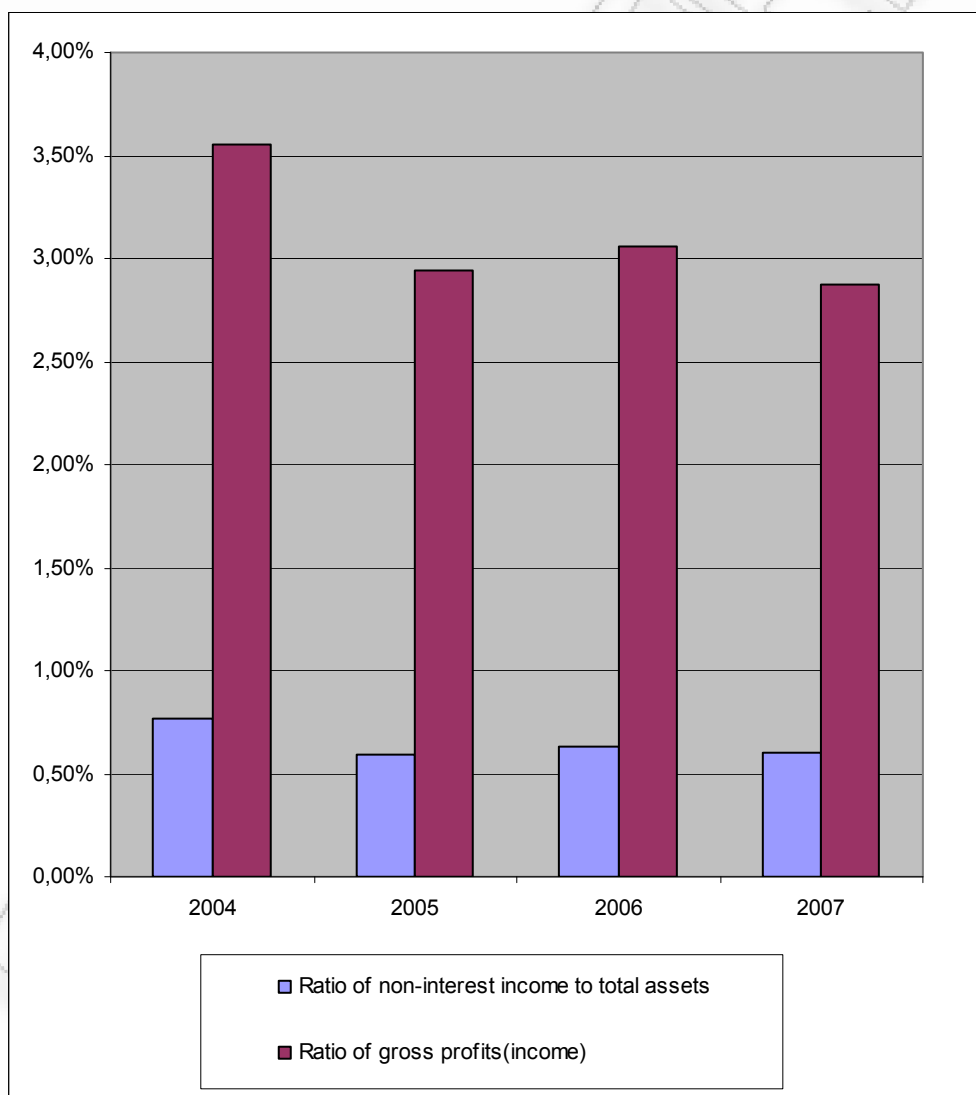
ALPHA BANK

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

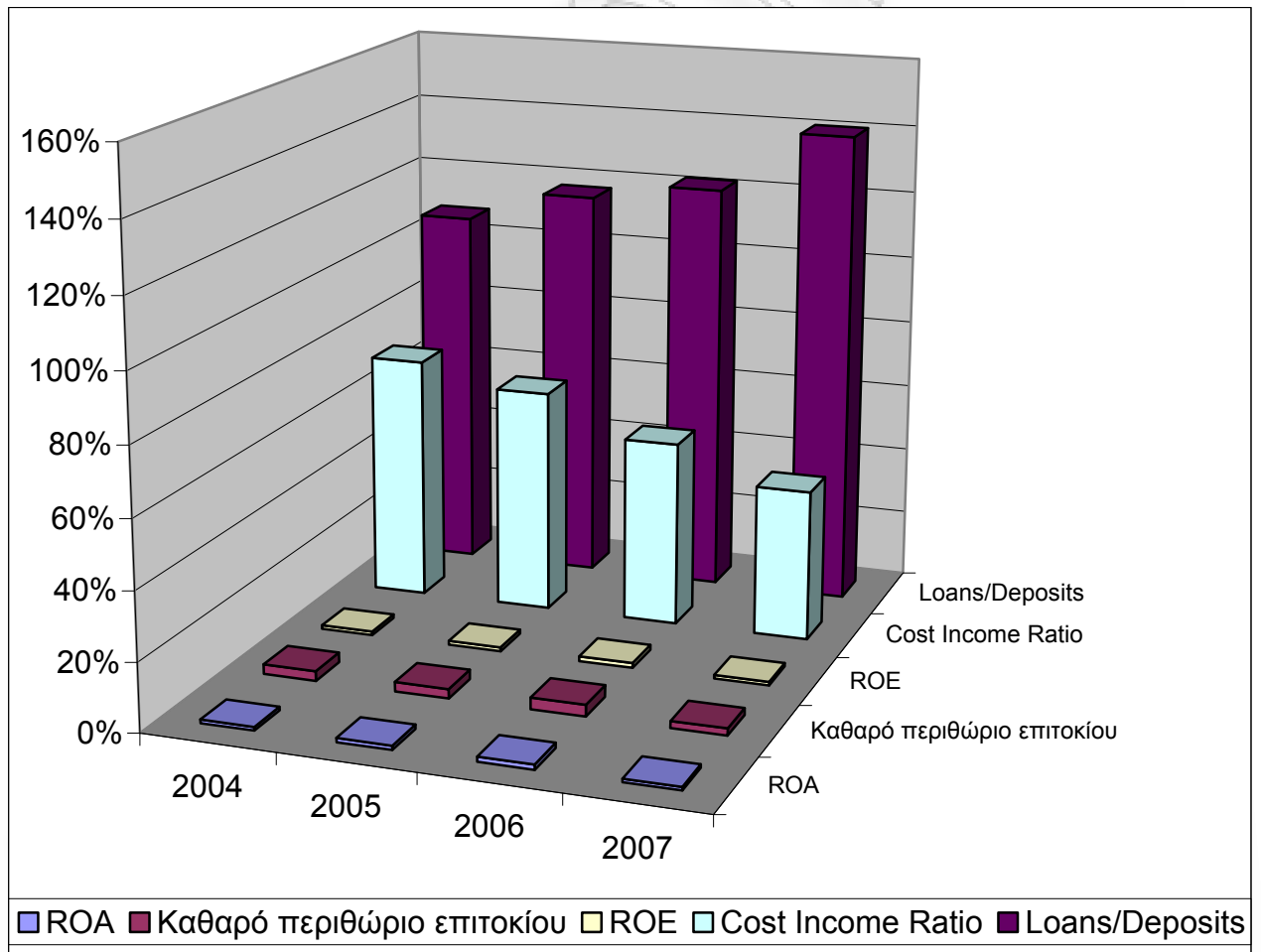
ALPHA BANK

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

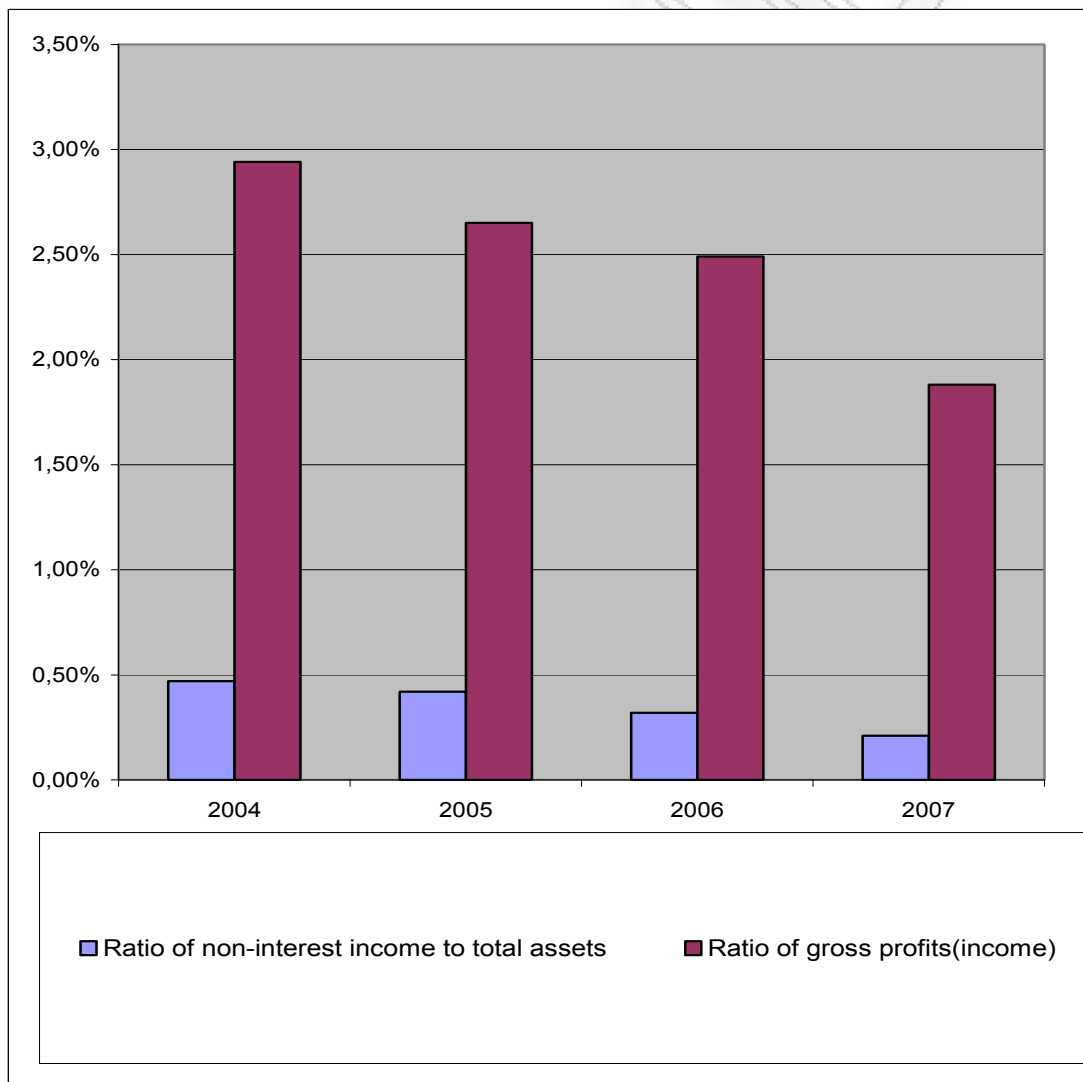
ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

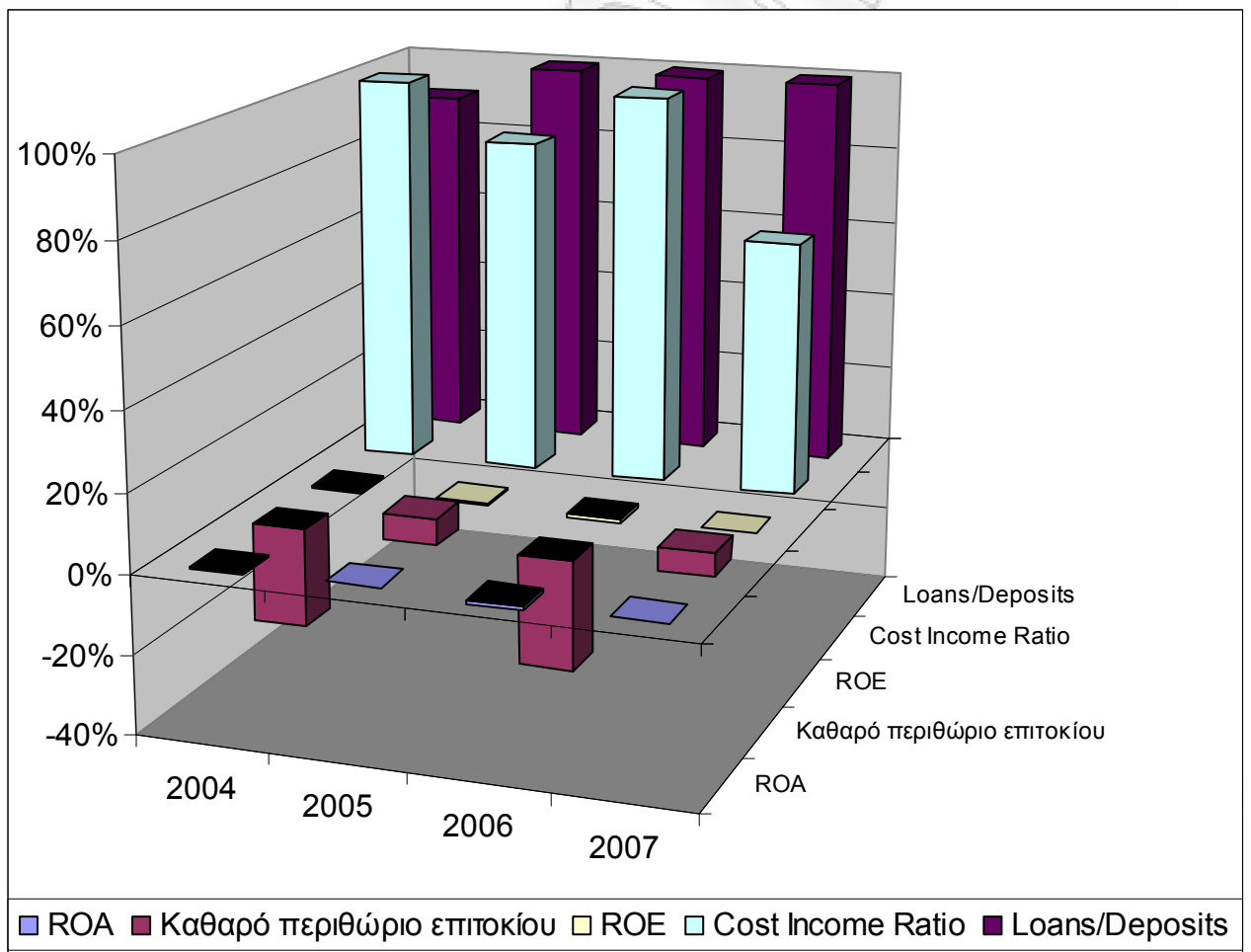
ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

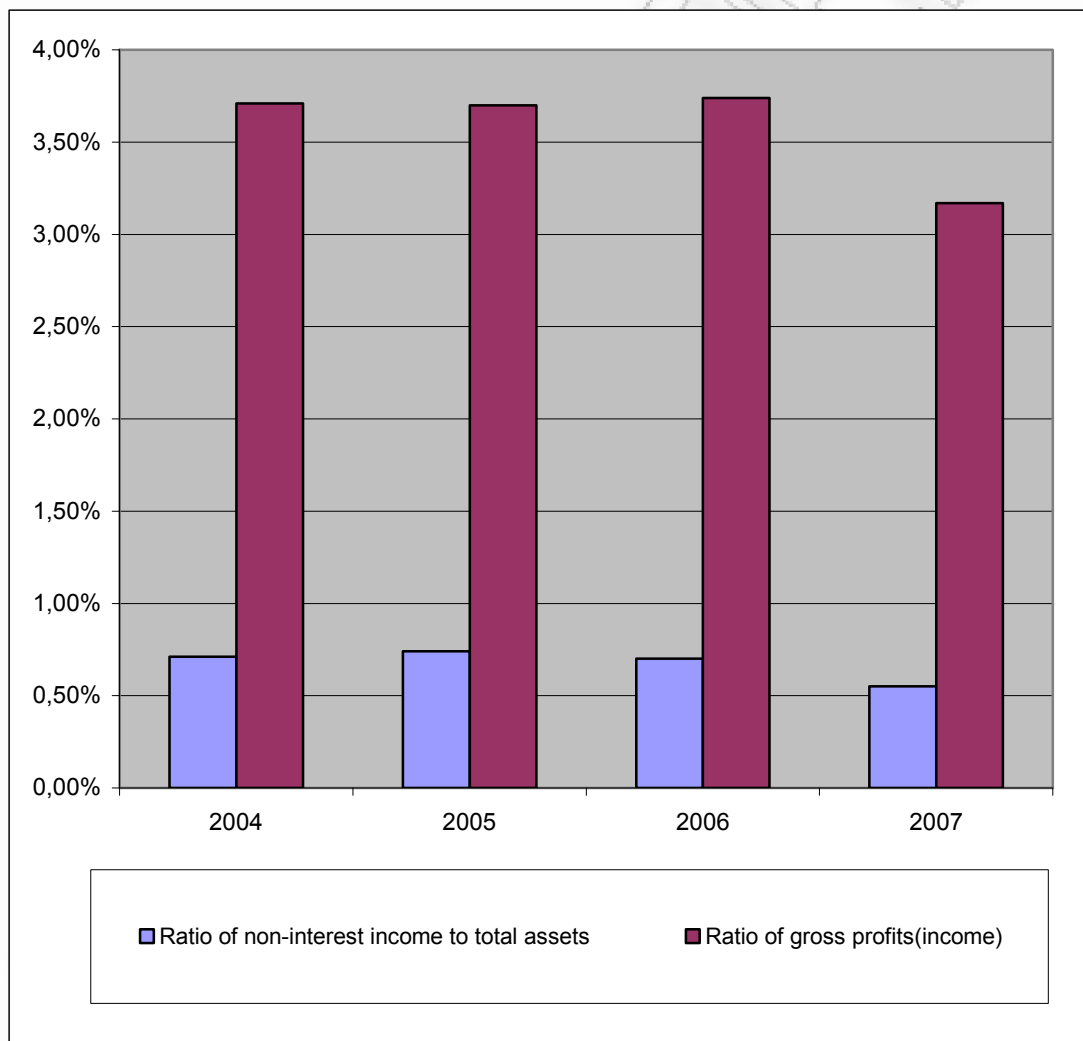
ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

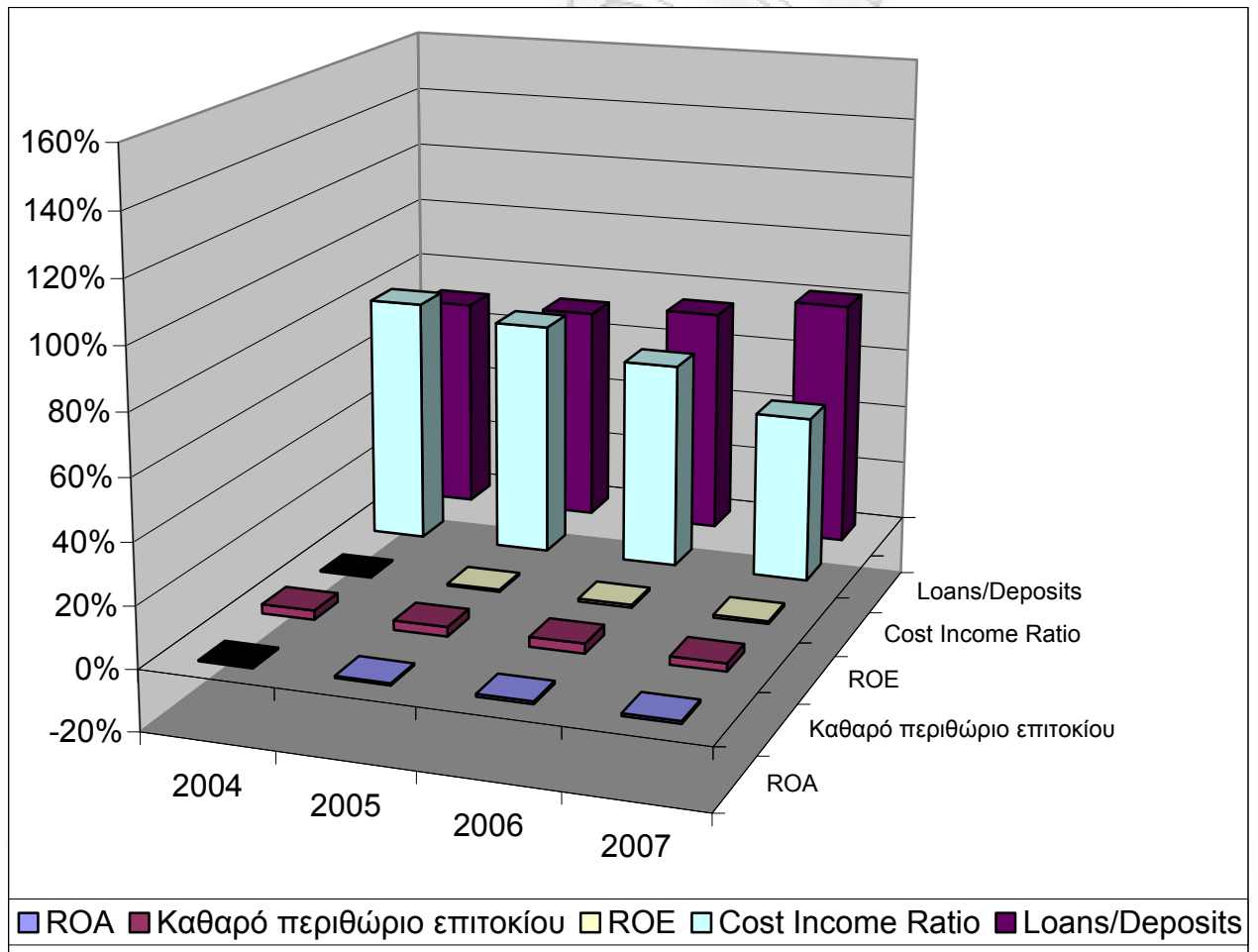
ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χρηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

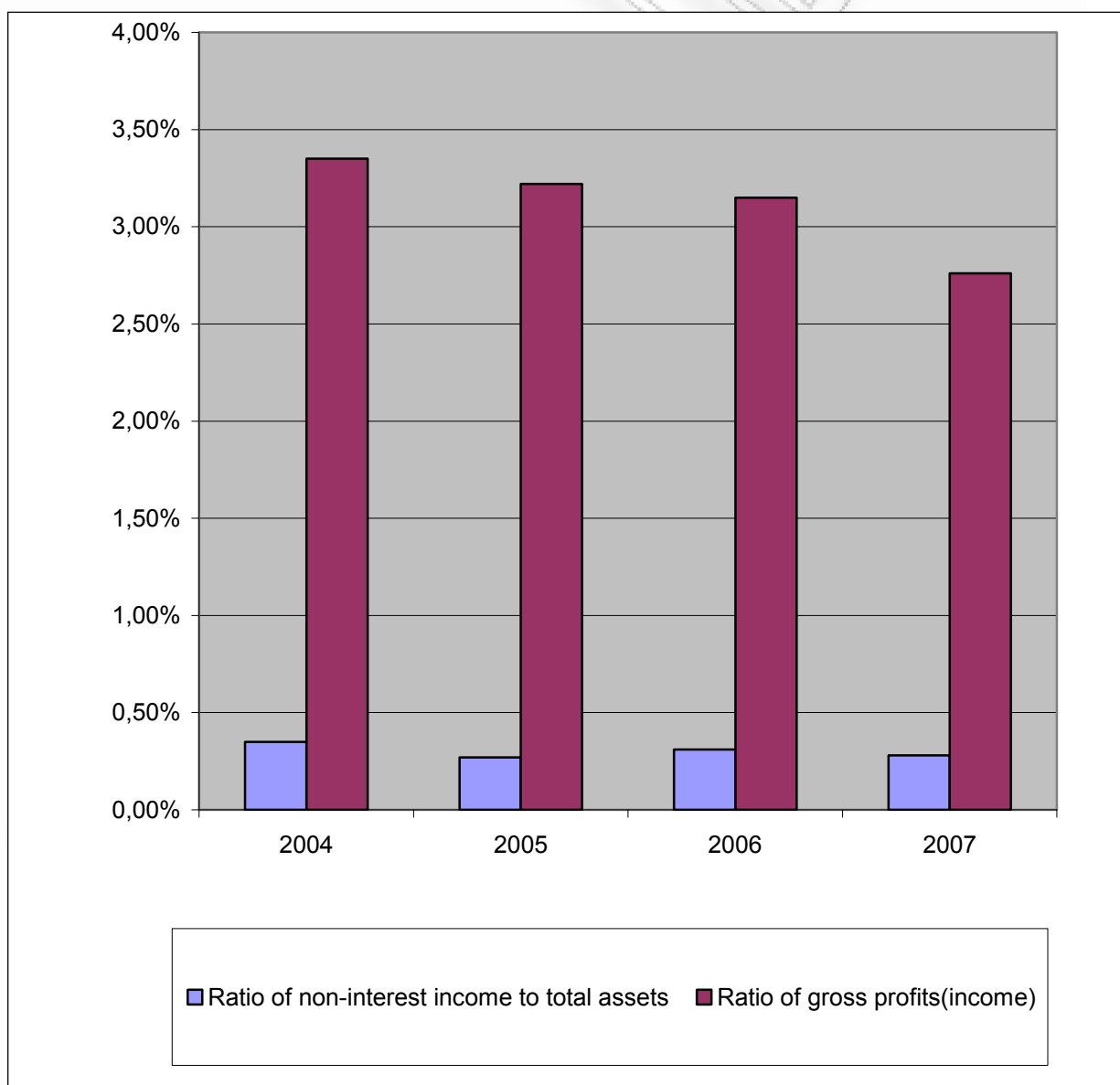
ΑΓΡΟΤΙΚΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

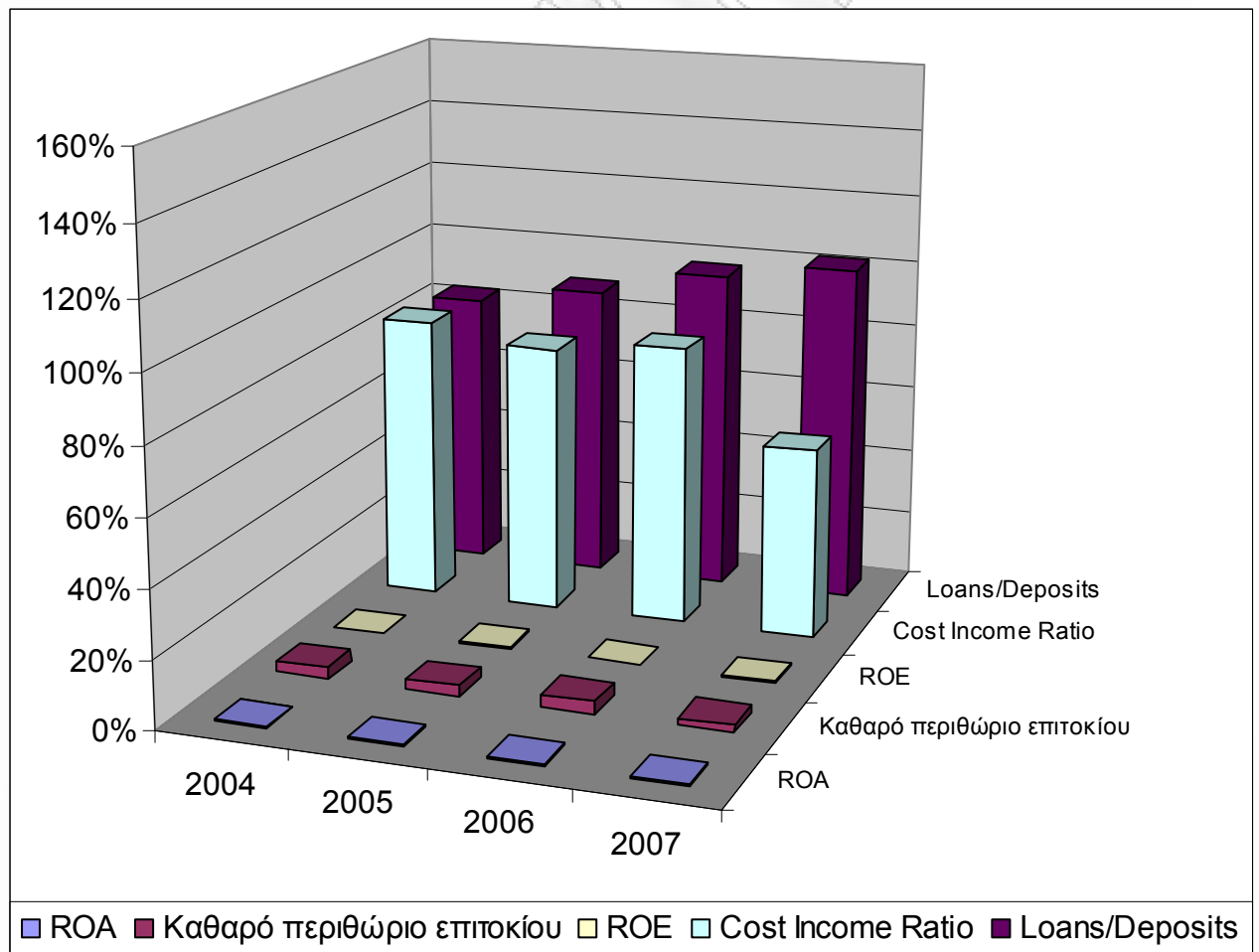
ΑΓΡΟΤΙΚΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χρηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

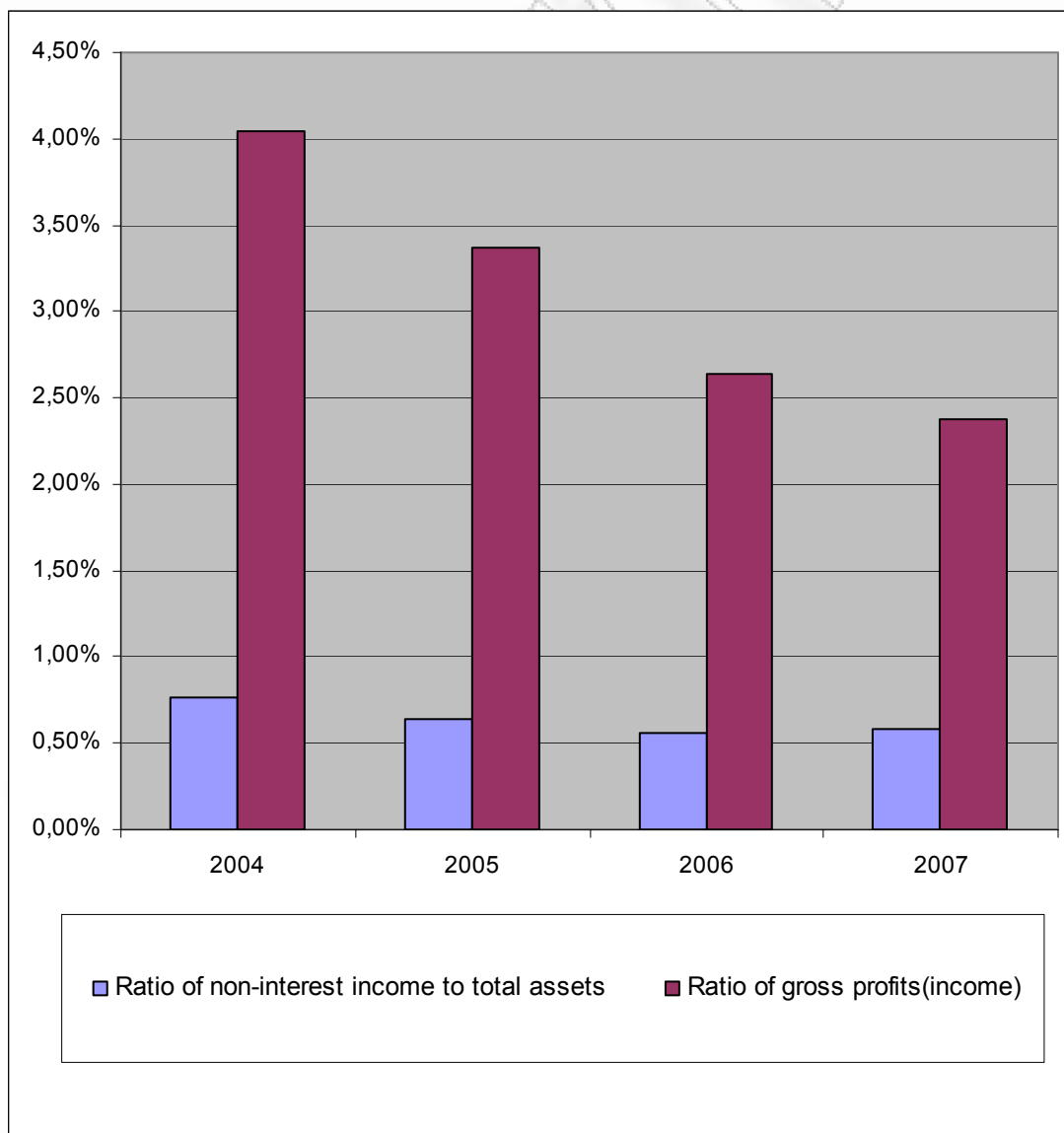
MARFIN - ΕΓΝΑΤΙΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

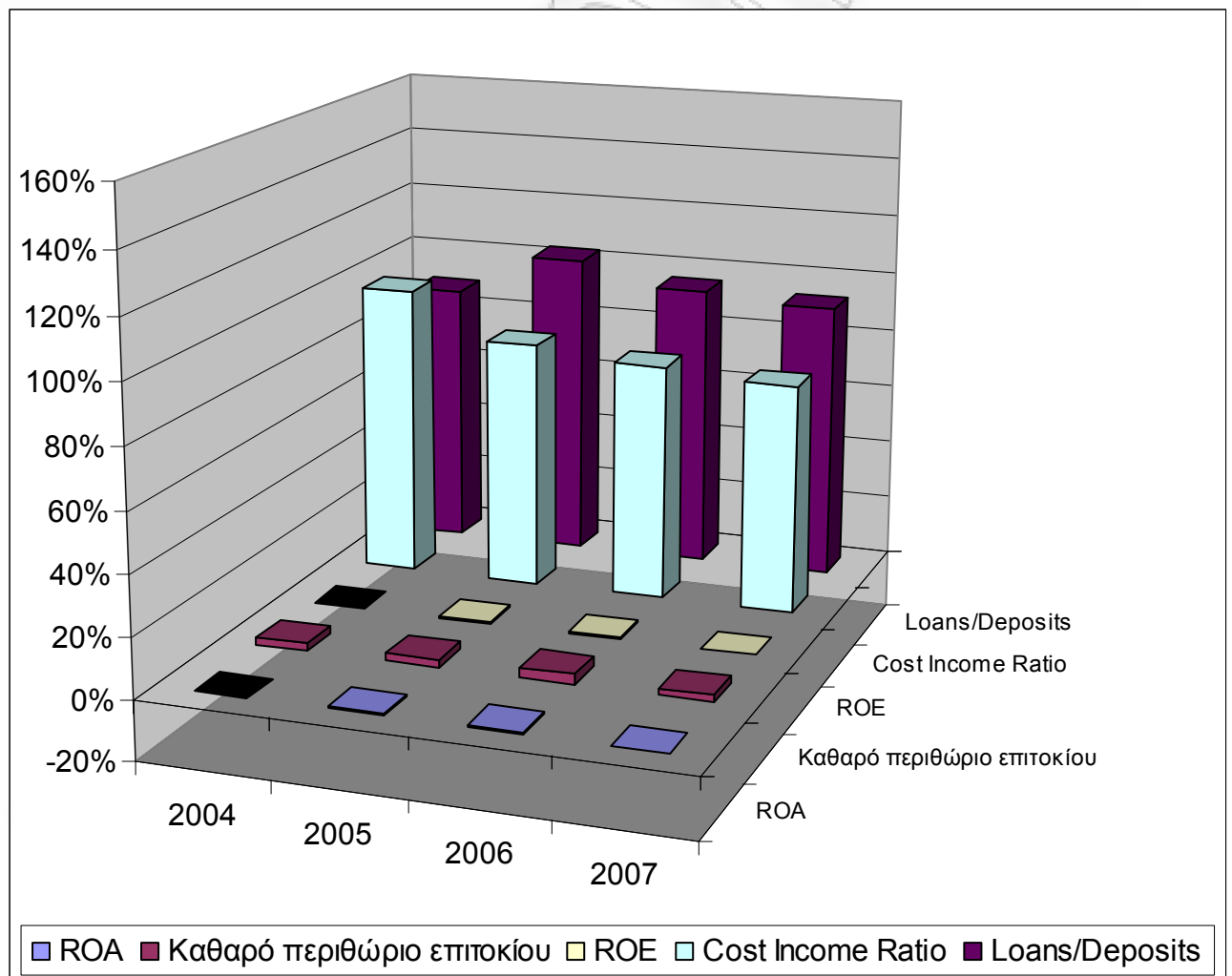
MARFIN - ΕΓΝΑΤΙΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

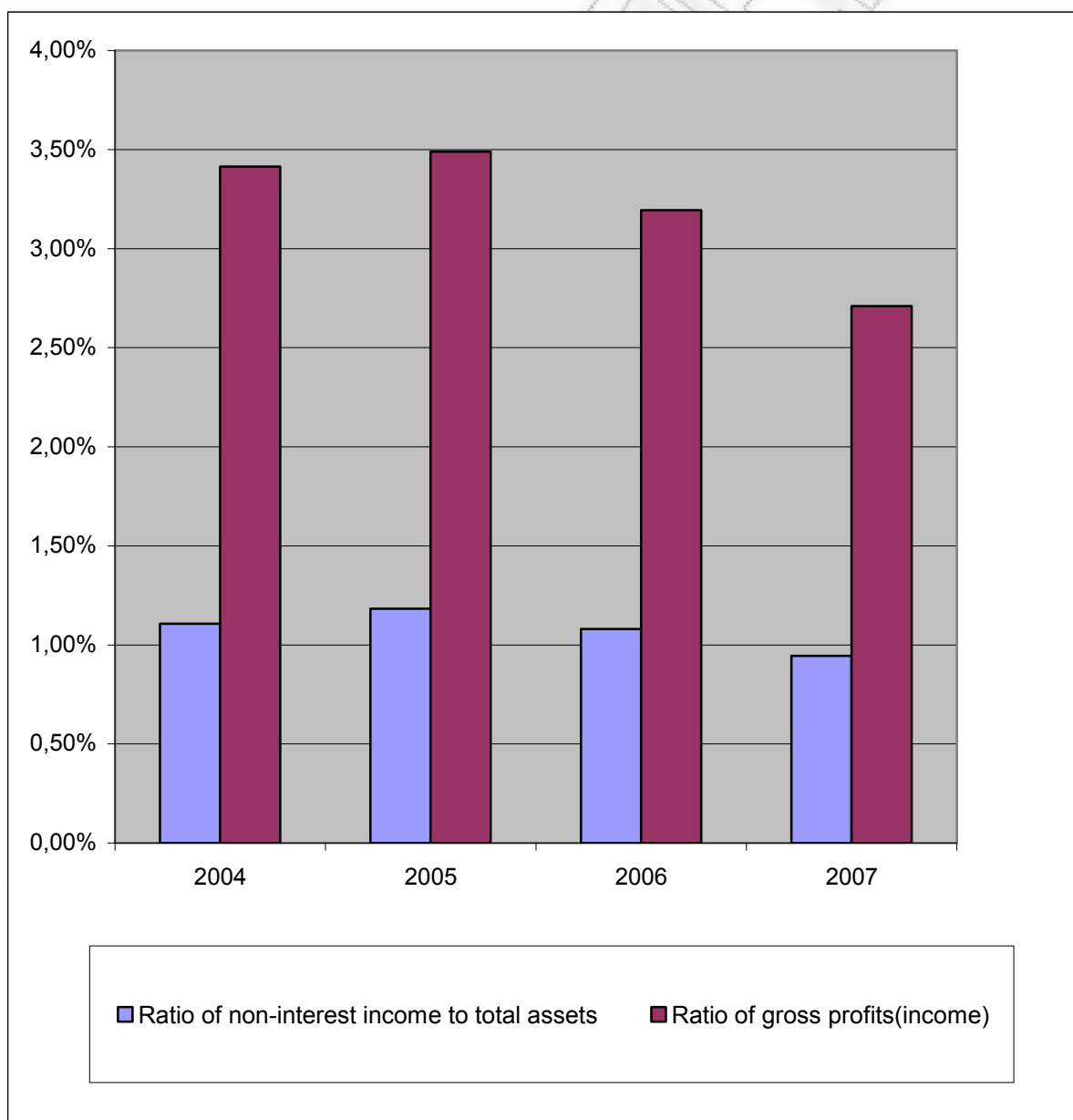
ASPIS

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

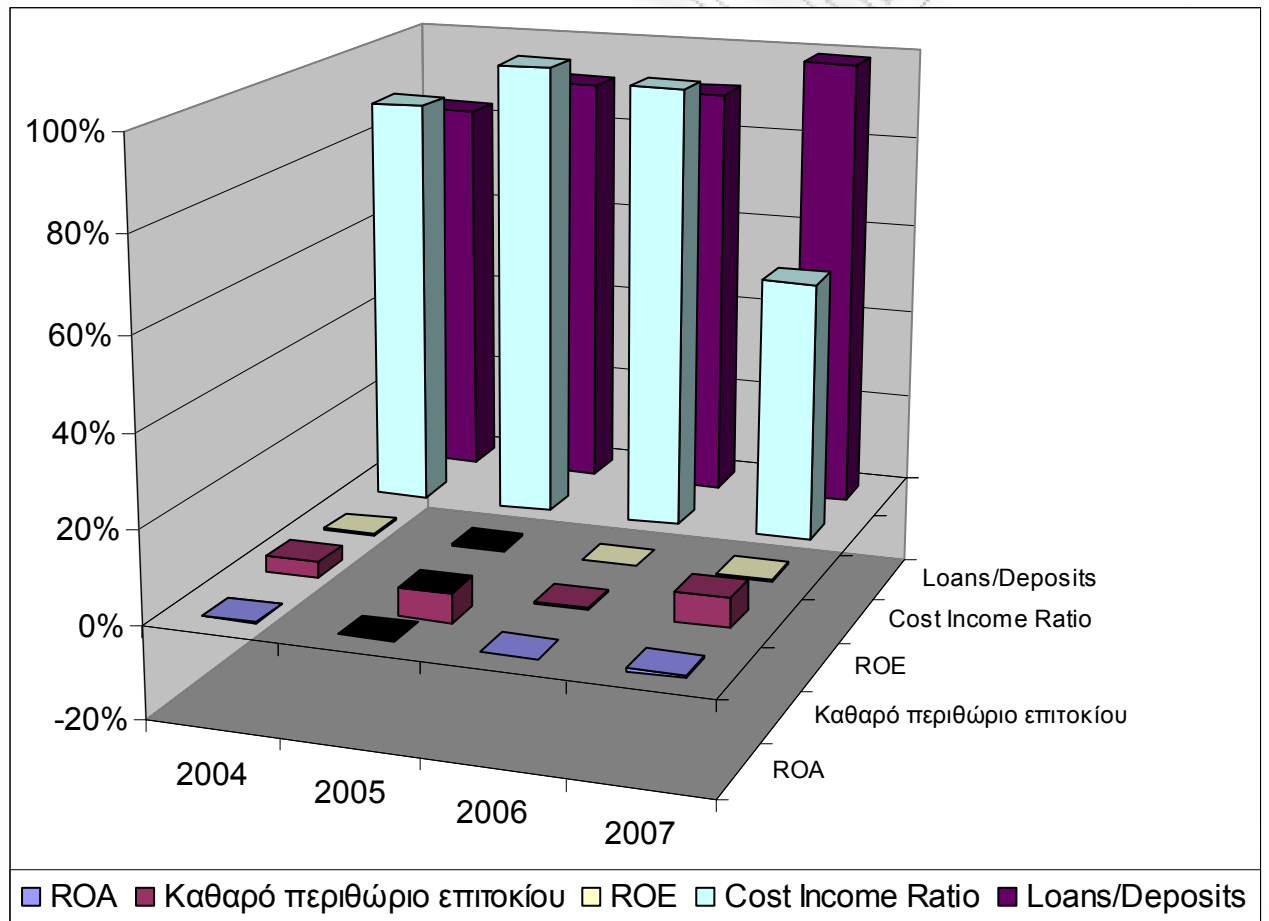
ASPIS

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

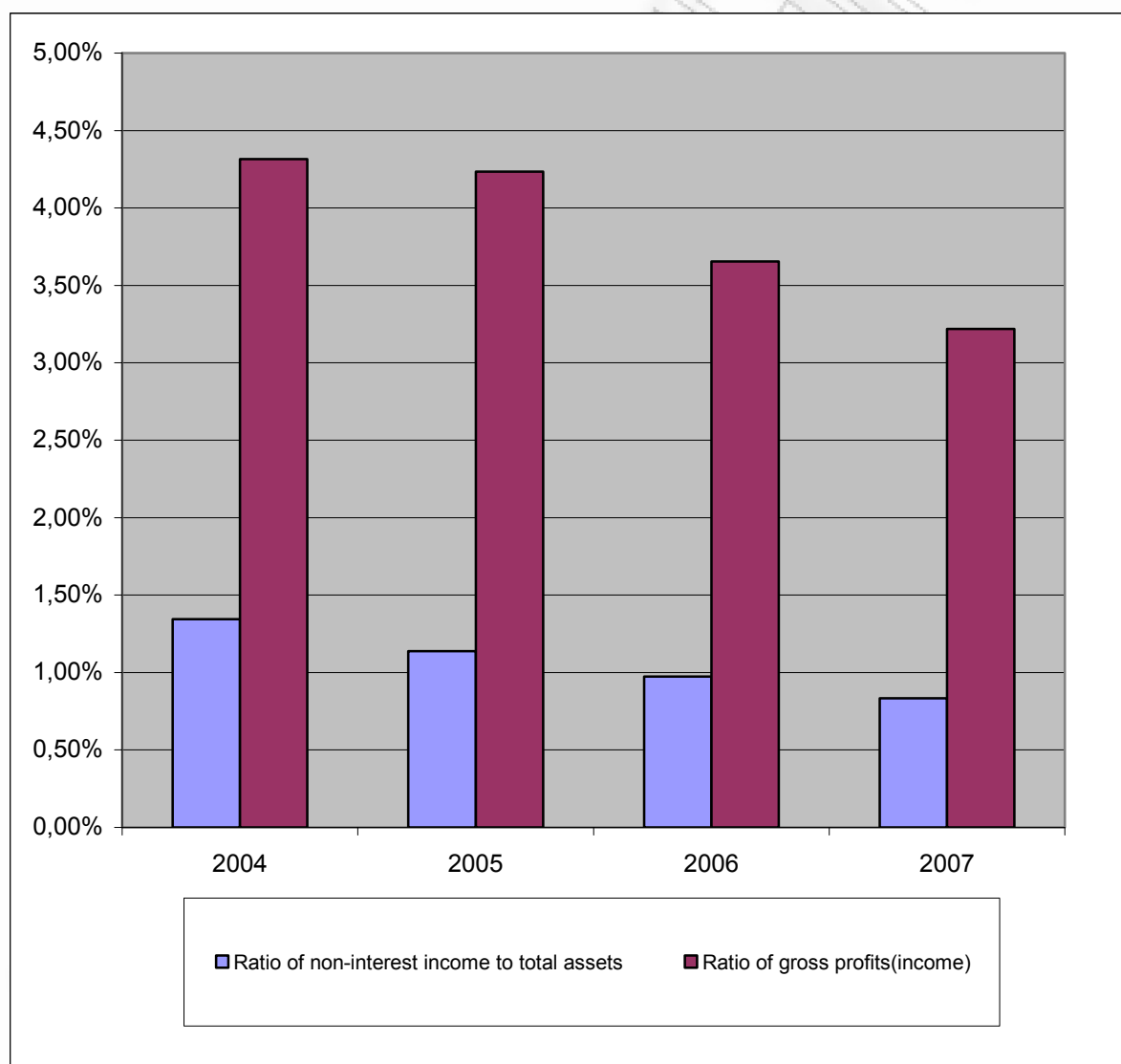
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

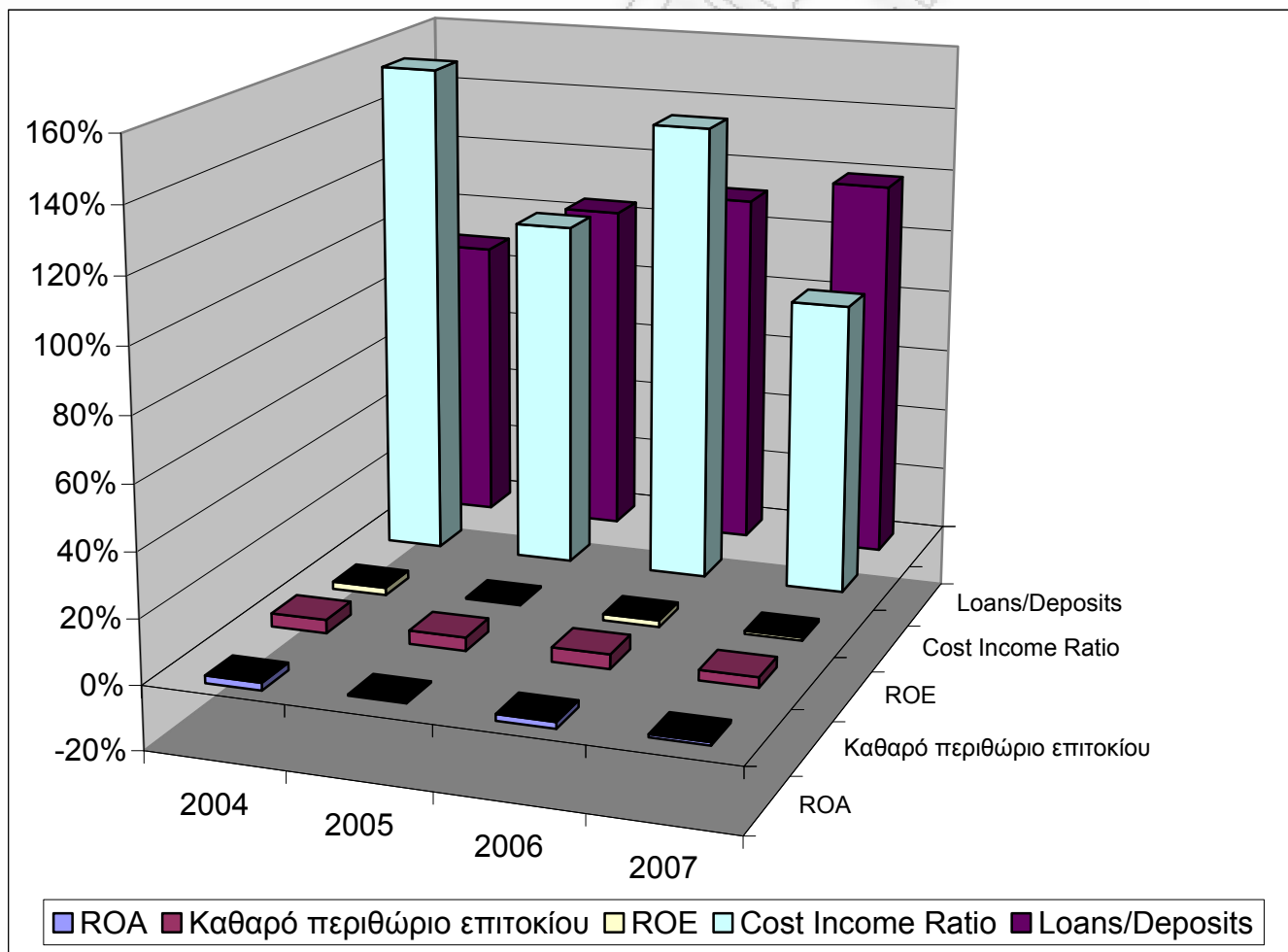
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

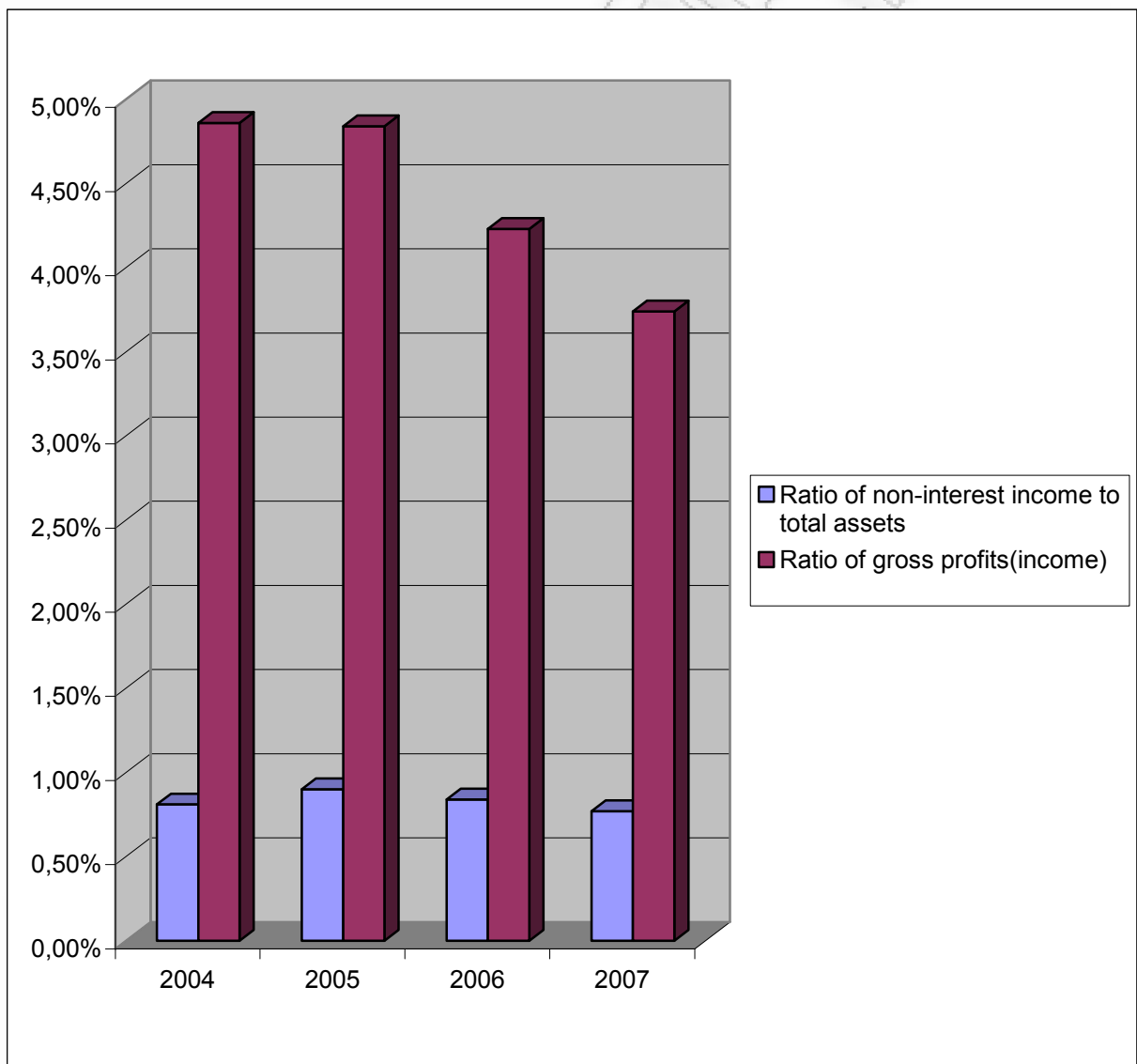
ΓΕΝΙΚΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

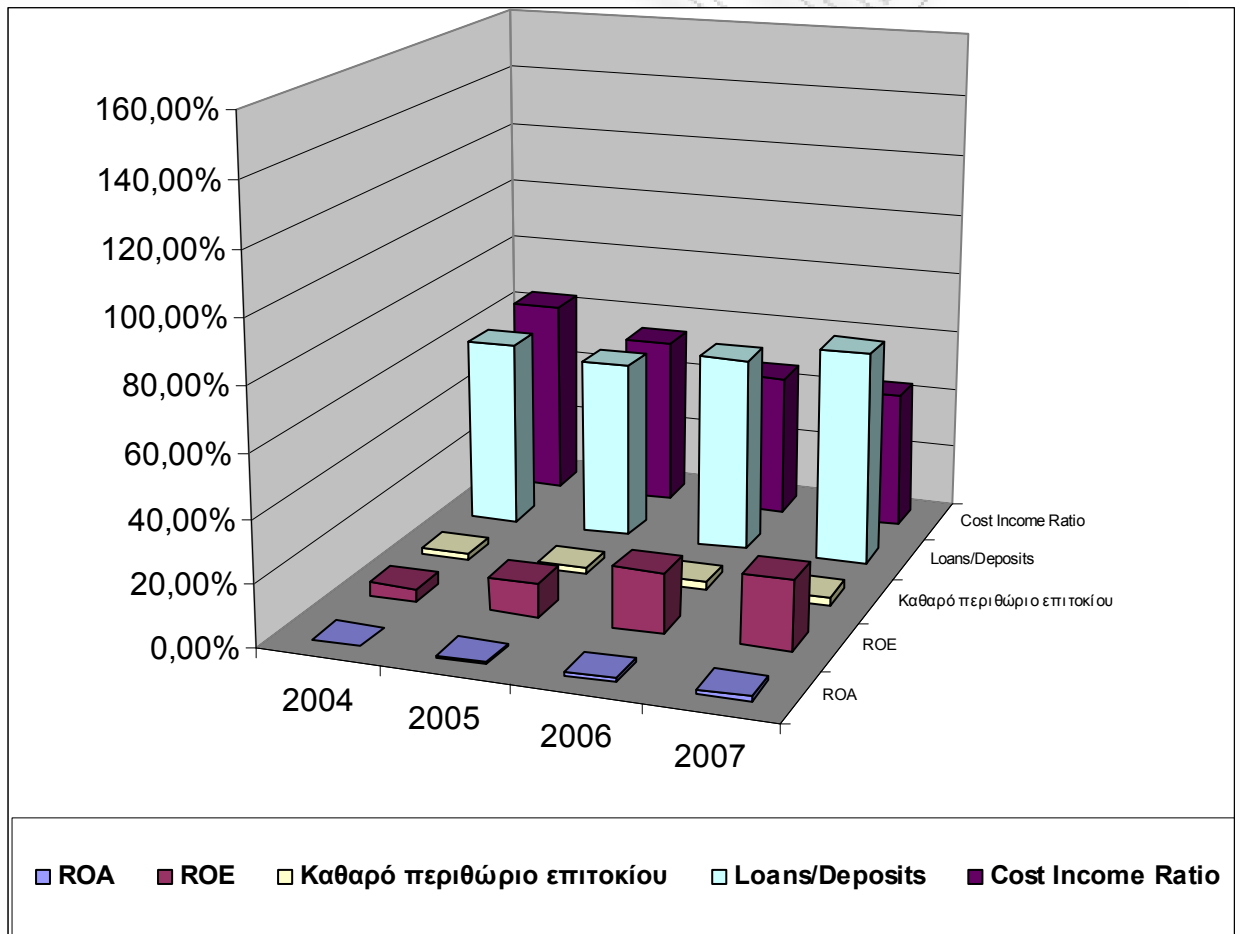
ΓΕΝΙΚΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χρηρηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

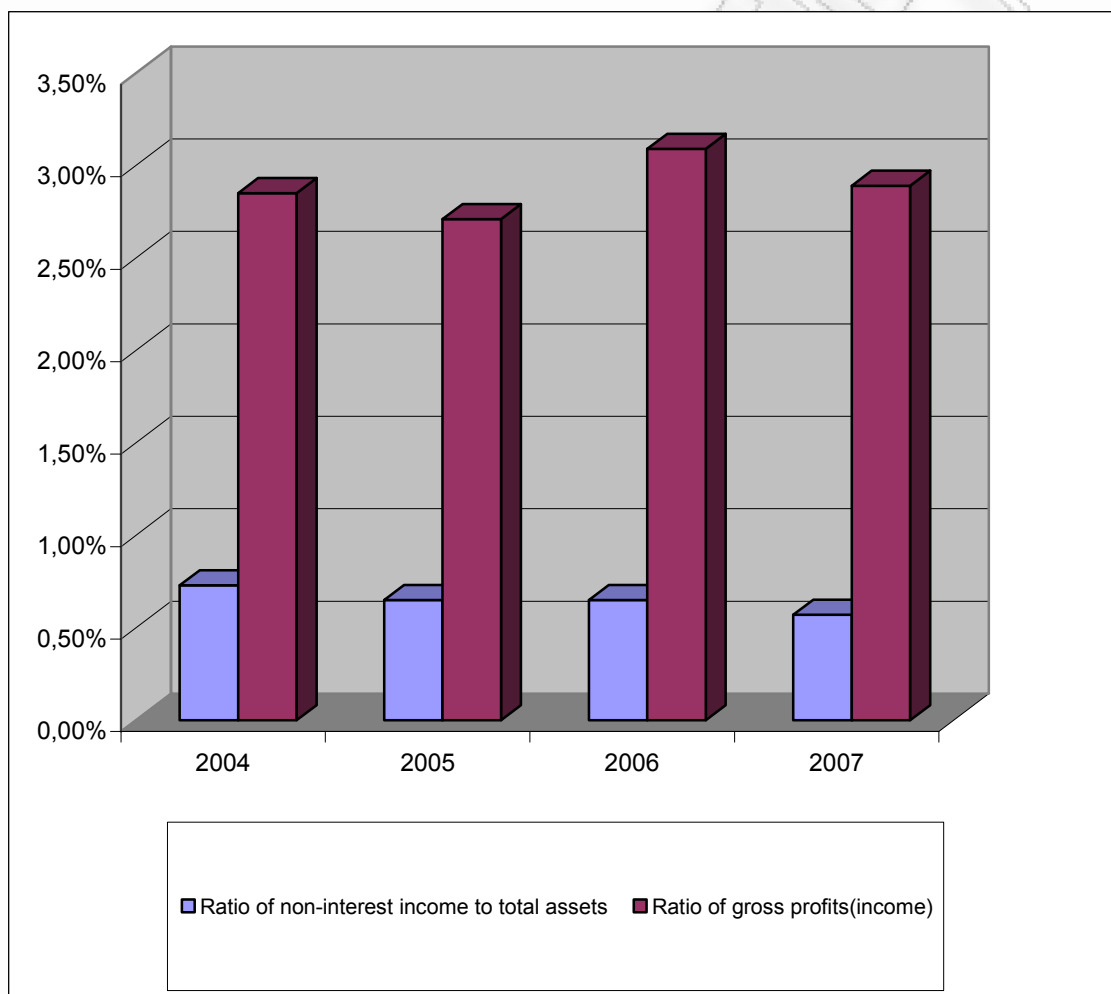
ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 22

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

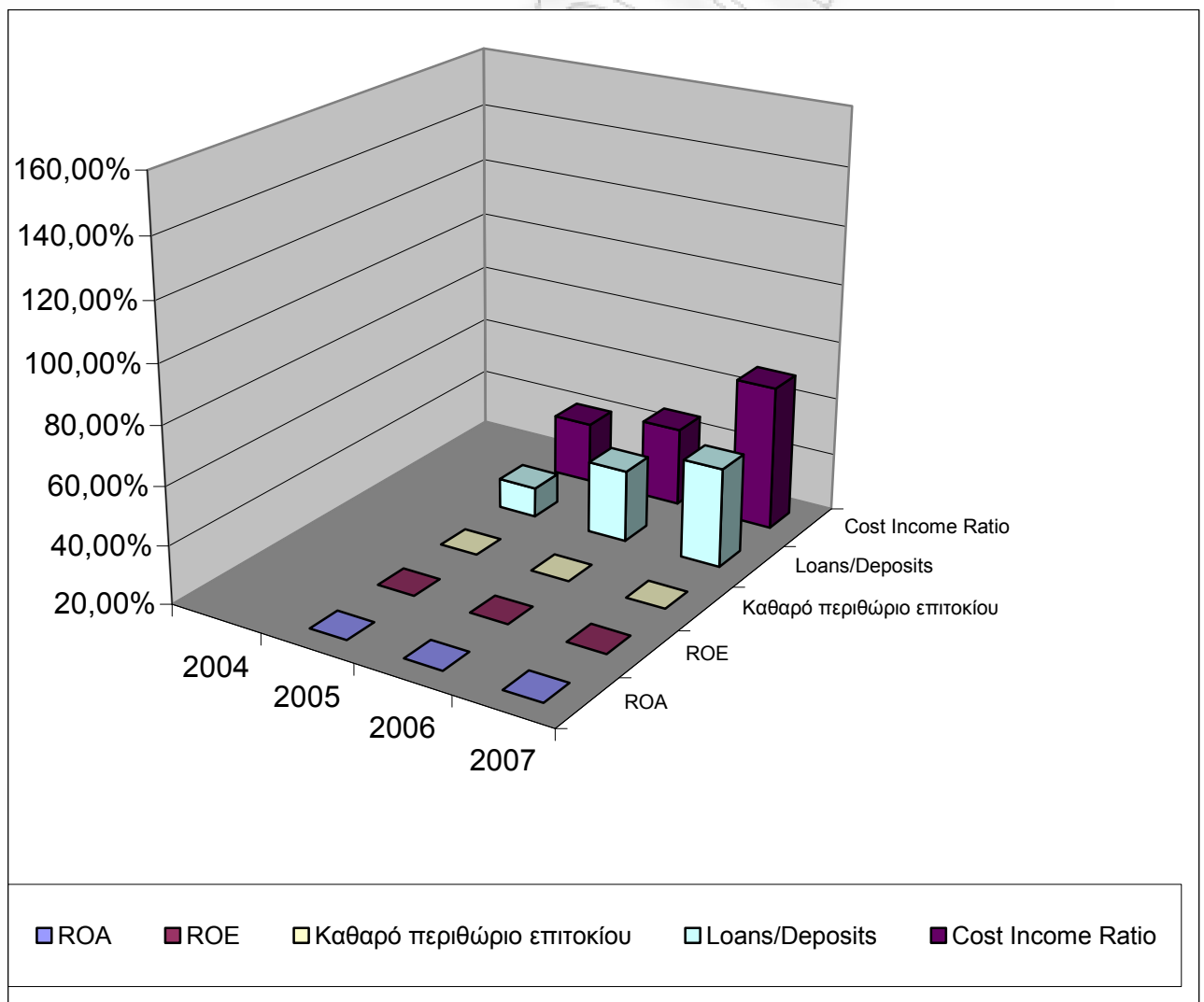
ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 23

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χορηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

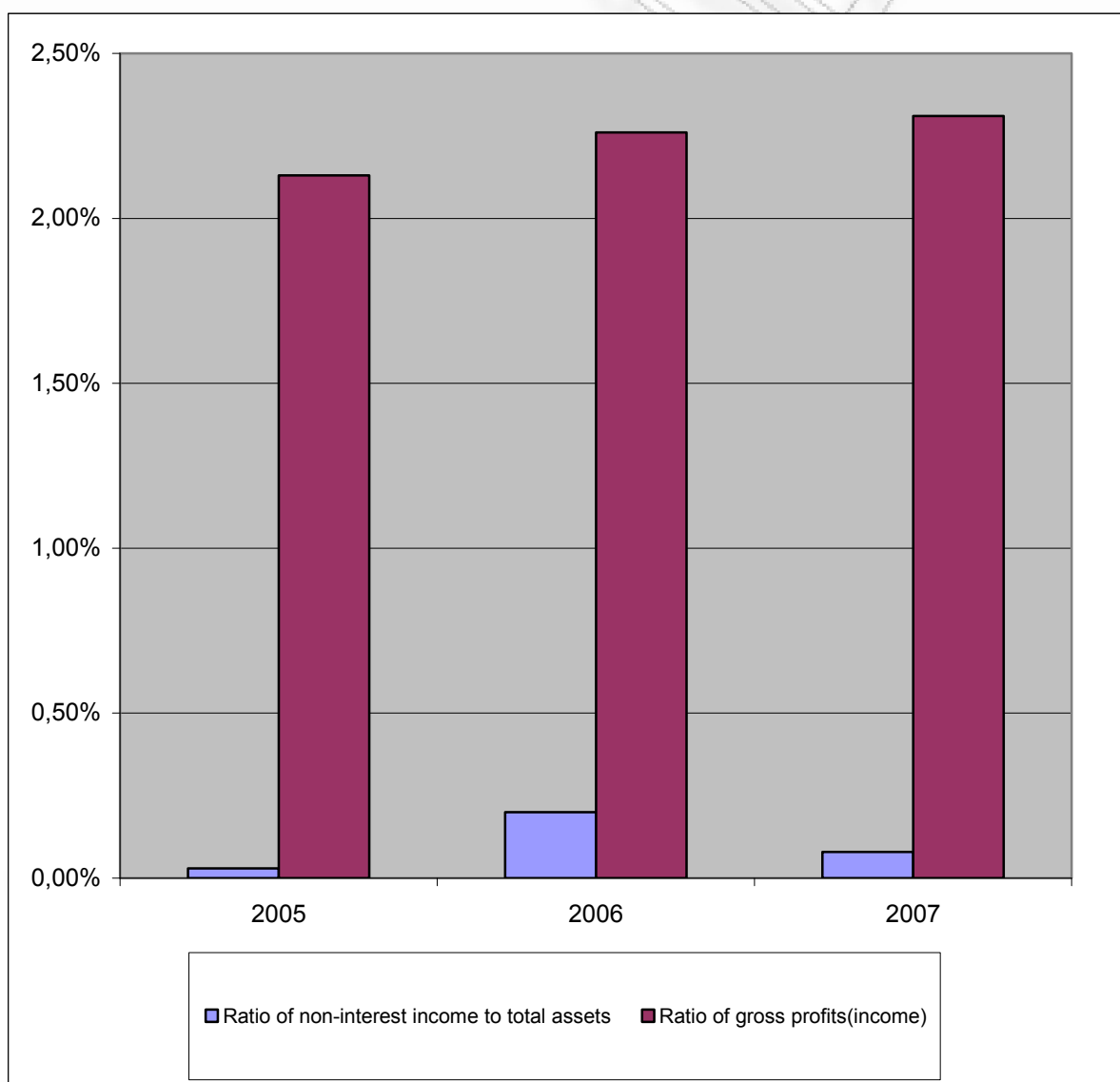
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 24

Διαχρονική πορεία δεικτών(ratio of non-interest income, ratio of gross profits)την περίοδο 2004-2007

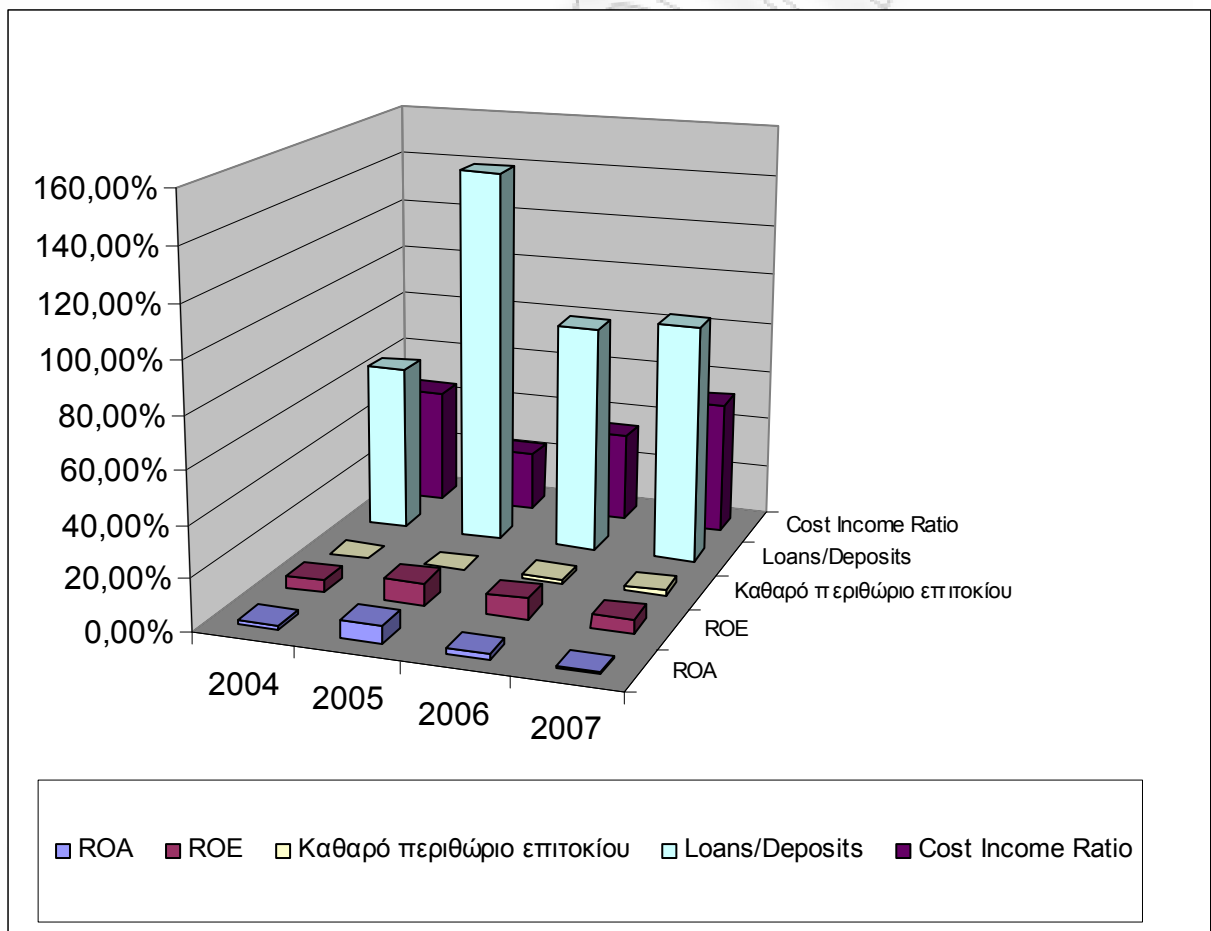
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 25

Διαχρονική πορεία δεικτών(roa,roe,καθαρό περιθώριο επιτοκίου,cost income ratio,χρηγήσεις προς καταθέσεις) την περίοδο 2004-2007

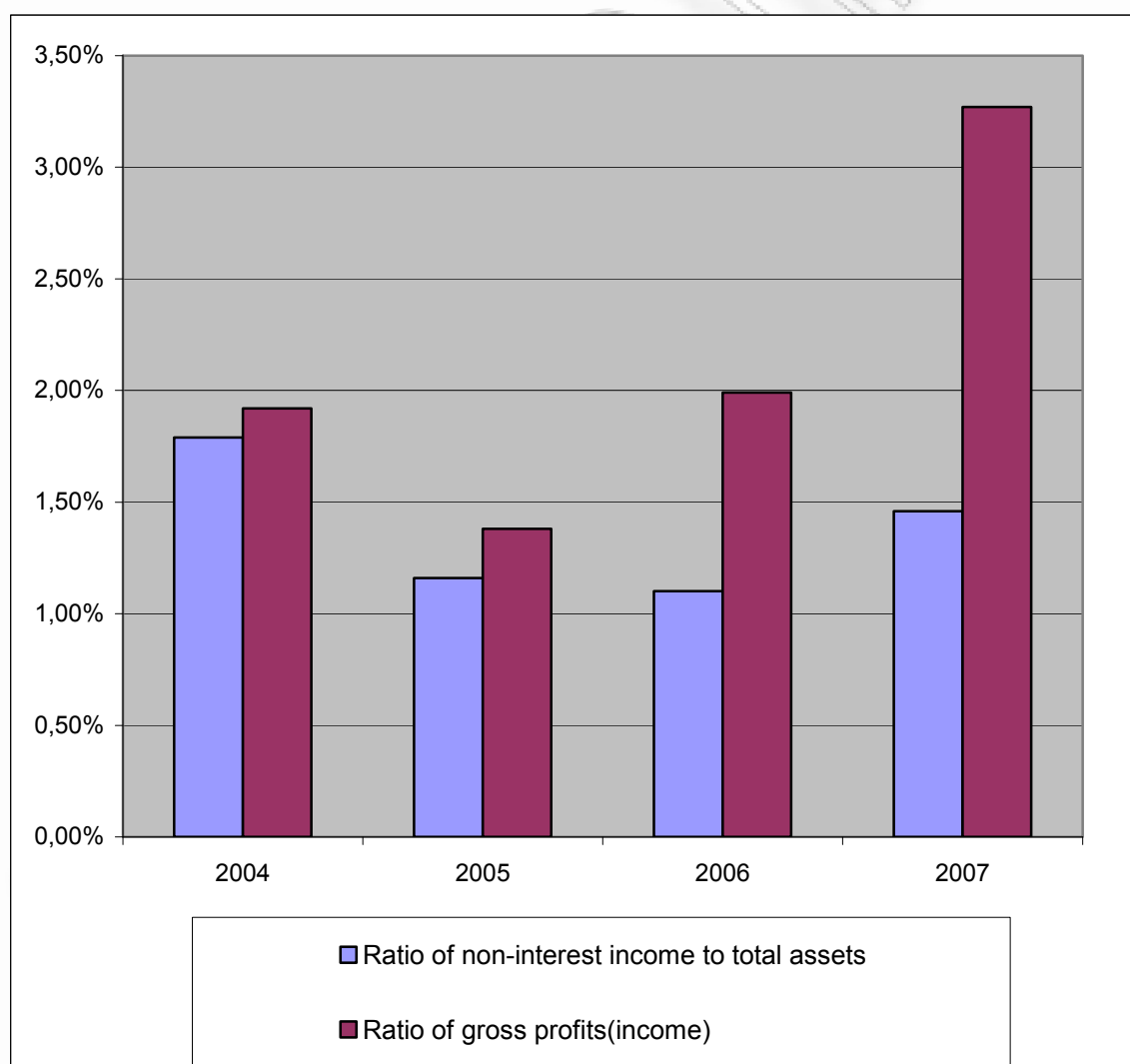
PROTON

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 26

Διαχρονική πορεία δεικτών (ratio of non-interest income, ratio of gross profits) την περίοδο 2004-2007

PROTON

Βιβλιογραφία

- Saari, S. (2000). Productivity measurement as a part of profitability measurement (In finish), 164
- Allen, L. and A. Rai (1996). “**Operational Efficiency in Banking: An International Comparison**”, *Journal of Banking and Finance*, 20: 655–672.
- Baumol, W.J., J.C. Panzar and R.D. Willig, 1982. “**Contestable markets and the theory of industry Structure**” (Harcourt Brace Jovanovich, New York).
- Benston, G. J., G. A. Hanweck and D. B. Humphrey, 1982, “**Scale economies in banking: A restructuring and reassessment**”, *Journal of Money, Credit, and Banking*, 14: 435-456.
- Berger, A.N. (1993). “**‘Distribution Free’ Estimates of Efficiency in the US Banking Industry and Tests of Standard Distributional Assumptions**”, *Journal of Productivity Analysis*, 4: 261–292.
- Saari, S. (2000). The Quality Based Economy (In Finish). MIDO OY, 204
- Fukuyama, H., 1993. “**Technical and scale efficiency of Japanese commercial banks: A non-parametric approach**”, *Applied Economics* 25: 1101-1112.
- Heffernan S., 2005. “**Modern Banking**”, *John Wiley & Sons Ltd.*
- Hondroyiannis, G., Lolos, S., Papapetrou, E., 1999. “**Assessing competitive conditions in the Greek bank system**”, *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 9: 377–391.
- Humphrey, D., Vale, B., 2004. “**Scale economies, bank mergers, and electronic payments: A spline function approach**”, *Journal of Banking and Finance*, 28: 1671–1696.
- Humphrey, D., Willeson, M., Bergendahl, G., Lindblom, T., 2006. “**Benefits from a changing payment technology in European banking**”, *Journal of Banking and Finance*, 30: 1631–1652.

- Saari, S. (2006). Productivity. Theory and measurement in business. Productivity Handbook (In Finish). MIDO OY, 272
- Staikouras C., Koutsomanoli-Filippaki A. and Gerogiannaki, **Cost and profit efficiency of the Greek banking system**, 2005, *Working Paper*.

Ηλεκτρονικές διευθύνσεις

www.ete.gr

www.eurobank.gr

www.alphabank.gr

www.ate.gr

www.genikibank.gr

www.aspisbank.gr

www.atticabank.gr

www.marfinegnatiabank.gr

www.piraeusbank.gr

www.emporiki.gr

www.tt.gr

www.bankofkyprous.gr

www.protonbank.gr

www.hba.gr